

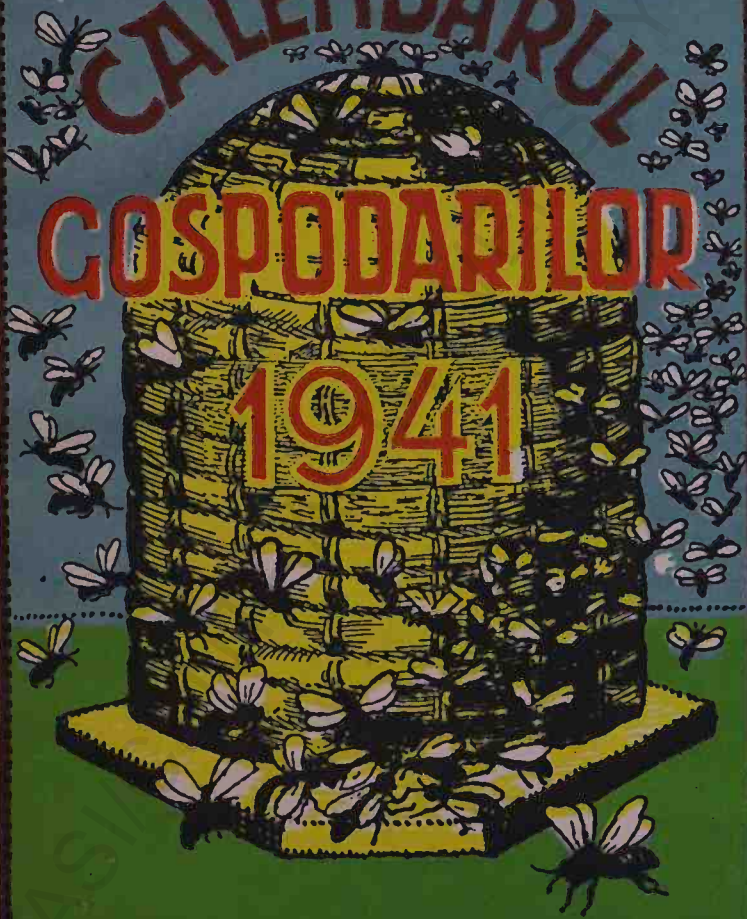
Cal.
III-122

Cal.
III-122

Copierist

I. SIMIONESCU
PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI

CALENDARUL GOSPODARIILOR 1941

EDITURA „CARTEA ROMĂNEASCĂ”, BUCUREȘTI

PREȚUL LEI 20

Herian

Creioanele

Pastelurile

Radierile

numai dela:

» **KOH-I-NOOR** «

L. & C. HARDTMUTH S.A.R.

CALENDARUL
GOSPODARILOR

DIN SATE ȘI ORAȘE
PE ANUL MÂNTUIRII

1941

AL 21-lea AN DE LA APARIȚIE
ȘI
DE LA INTEMEIEREA EDITUREI
CARTEA ROMÂNEASCĂ

INTOCMIT DE

I. SIMIONESCU

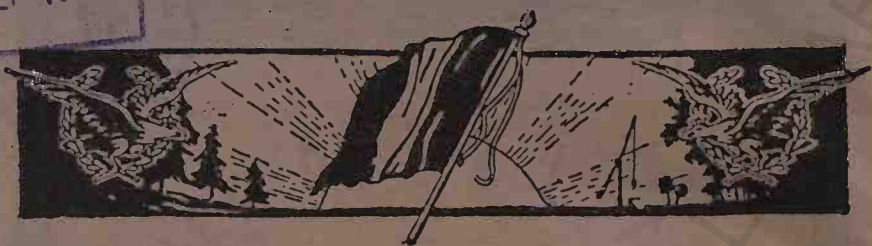
PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

7760-VII

EDITURA „CARTEA ROMÂNEASCĂ”, BUCUREȘTI

1583
"G. M. BĂNESCU"
7 SEP 1958

IMNUL REGAL

Trăiască Regele în pace și onor
De țară iubitor și-apărător de țară.
Fie Domn glorios, fie peste noi,
Fie, fie 'n veci norocos în război.
O! Doamne, o! Doamne sfinte,
Ceresc părinte,
Susține cu-a Ta mână Coroana Română

Trăiască Patria cât soarele ceresc
Rai vesel pământesc cu mare falnic nume.
Fie 'n veci el ferit de nevoi, nevoi,
Fie 'n veci locuit de eroi, eroi.
O! Doamne, o! Doamne sfinte,
Ceresc părinte,
Intinde a Ta mână pe Țara română.

MAIESTATEA SA MIHAI I
REGELE ROMÂNILOR

Gând bun fiecărui Român
să vă deie Domnul
pentru ca prin vrednicie,
muncă și voință spre
mai bine, să aducem
întărirea României
și a neamului, care a
suferit prea din cale afară
ca să nu aibă drept și
la zile senine, spor în toate
și cinstirea cuvenită în
lume.

La mulți ani!

Calendarul Gospodarilor

ANUL DELA HRISTOS

1941

Durerile adânci se abat asupra oamenilor și neamurilor, ca și furtunile năpraznice. Să știi a le birui prin răbdare și muncă, voință și îndârjită credință, însămnă adevărată vrednicie omenească. A te lăsa copleșit de ele dovedește slăbiciune, care duce la moarte.

Primăvara începe la 20 Mart. — Vara la 21 Iunie. — Toamna la 25 Septembrie. — Iarna la 22 Decembrie.

Posturile bisericii ortodoxe. — 1. Zilele de *Miercuri și Vineri* peste an. 2. *Ajunul Bobotezei* la 5 Ianuar. 3. *Postul mare* ține 48 zile, (3 Martie până la 19 April). 4. *Postul Sf. Petru* începe la 16 Iunie. 5. *Postul Sf. Maria* dela 1 până la 15 August. 6. *Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul* la 29 August. 7. *Ziua Crucii* la 14 Septembrie. 8. *Postul Crăciunului*, 40 zile dela 15 Noembrie.

Deslegările de post sunt însemnate în calendar. *Pentru copii mici și slăbănogi, se dă deslegare și pentru Postul mare.*

Triodul începe la 9 Februar; *Lăsatul secului* cade la 2 Mart; *Sf. Gheorghe* în a 4-a zi după Sfintele Paști; *Înălțarea Domnului* la 29 Mai; *Rusalțiile* cad la 8 — 9 Iunie; *Crăciunul* cade într-o joi.

Din Cazania lui Varlam. Iași. Veac. XVII.

Frumusețea vestește, dar înțelepciunea crește.

ZILE NEUITATE PENTRU ROMÂNII

1508. *Se tipărește prima carte pe pământul românesc.*
 24 Ianuar 1859. *Unirea Moldovei cu Muntenia*
 10 Mai 1877. *Principatele se scutură de jugul turcesc.*
 14 Mart 1881. *România ajunge Regat.*
 14 August 1916. *Soldații români trec Carpații.*
 6 August 1917. *Se dă bătălia dela Mărășești.*
 9 April 1918 *Basarabia se unește cu Vechiul Regat.*
 28 Noembrie 1918. *Bucovina se unește cu Vechiul Regat.*
 1 Decembrie 1918. *Ardealul și Banatul se unesc cu Vechiul Regat.*
 25 Octombrie 1921. *Nașterea Regelui Mihai I.*
 15 Octombrie 1922. *Incoronarea Regelui Ferdinand la Alba-Iulia.*
 20 Iulie 1927. *Moartea Regelui Ferdinand I.*
 18 Iulie 1938. *Moartea Reginei Maria.*
 28 Iunie 1940. *Cedarea unei părți din Bucovina și Basarabia întreagă.*
 30 August 1940. *Cedarea unei părți din Ardeal către Unguri.*
 6 Septembrie 1940. *Suirea pe tron a Regelui Mihai I*
 9 Septembrie 1940. *Cedarea Cadrilaterului.*

SĂRBĂTORI LEGALE (*) MAGAZINE ÎNCHISE

*Duminicile	*29 Mai, Ziua Eroilor
* 1 Ianuar, Sf. Vasile	8 Iunie Rusaliile
* 6 " Boboteaza	* 9 " Sfânta Treime
7 " Sf. Ioan	29 " Sf. Petru și Pavel
*24 " Unirile	15 August, Sf. Maria-Mare
2 Febr. <i>Intâmpinarea Domnului</i>	8 Sept., Sf. Maria-Mică
25 Mart, <i>Bunavestire.</i>	14 " Ziua Crucii
*20-21 April Sf. Paști	26 Octombrie, Sf. Dumitru
*23 " Sf. Gheorghe	8 Noembrie, Sf. Mihail și Gavril
* 1 Mai, <i>Serbarea Muncii</i>	6 Decembrie, Sf. Nicolai
*10 " <i>Independența</i>	*25-26 Decembrie Crăciunul
21 " Sf. Constantin și Elena	

Una cu alta sunt 78 de sărbători împărătești și Duminici într'un an E păcat să se mai țină și alte sărbători păgâne.

POȘTA; TELEGRAME

Scrisoare simplă până la 20 gr.	5 lei	Loco, 7 lei	Țară
Pentru terit. cedate Bulgariei, Ungariei, Rusiei	10 lei		
Carte poștală simplă	4 lei		
" " militară	1 leu		
" " cu răspuns plătit	7 lei		
" " ilustrată cu simple salutări	4 lei		
Pentru terit. cedate	10 lei		
Carte de vizită cu simple felicitări	1,50 l.		
" " " cu mai multe cuvinte	3 lei		
Imprintate până la 50 gr.	1,50 l.		
Cărți până la 100 gr.	1,50 l.		
Ziare trimise de oricine până la 100 gr.	1 leu		
Reviste "	1 leu		
Probe de mărfuri până la 100 gr.	3 lei		
Taxă fixă de recomandare	5 lei (loco); 8 (altă local.)		
Cartonul mandatului	3 lei		
Până la 5000 lei de fiecare 100 lei	1 leu		
Se pot trimete prin mandat poștal până la	100.000 lei		
Petiție	9 lei și 1 leu aviație		

Să auzi, să vezi, să taci, dacă vrei să trăești in pace.

N U M E L E ZILELOR	SĂRBĂTORILE ȘI NUMELE SFINȚILOR	FELURITE IN SEMNĂRI
Miercuri	1 †† Sf. Vasile cel Mare	Anul Nou
Joi	2 Păr. Silvestru	
Vineri	3 Sf. Prooroc Maleachi	
Sâmbătă	4 Soborul celor 70 Apostoli	
Duminecă	5 M. Teopemt și Teonă	D. în. Bot. Domnului G. VI, v. 9, Ev. Marcu I, 1-8.
Luni	6 †† Botezul Domnului ☽	
Marți	7 † Sf. Ioan Botezătorul	
Miercuri	8 M. Domnica și Cuv. George	
Joi	9 Martir Polieuct	
Vineri	10 Păr. Grigorie Episc. Nissei	
Sâmbătă	11 Păr. Teodosie	
Duminecă	12 Mart. Tatiana	D. d. Bot. Domn. G. VII, v. 10. Mat. IV, 12-17.
Luni	13 M. Ermil și Stratonie	
Marți	14 Păr. uciși în Sinai și Rait ☼	
Miercuri	15 Cuv. Pavel Tebeul	
Joi	16 Inchin. lanțului Sf. Petru	Sân-Petru-de-iană.
Vineri	17 Cuv. Anton cel Mare	
Sâmbătă	18 Păr. Atanasie și Chiril	
Duminecă	19 Cuv. Macarie	D. 29 după Rusalii. G. VIII, v. 11. Luca XVII, 12-19
Luni	20 Cuv. Eftimie cel Mare	
Marți	21 Cuv. Maxim ☾	
Miercuri	22 Sf. Apostol Timoteiu	Zod. Vărsătorului.
Joi	23 Muc. Clement	
Vineri	24 Cuvioasa Xenia	Sărbătoare Națională. (Unirea tuturor Ro- mânilor).
Sâmbătă	25 Păr. Grigore Teologul	
Duminecă	26 Cuv. Xenofon	D. 32 d. Rus. G. I. v. 1. Luca XIX, 1-10.
Luni	27 Moaş. Sf. Ioan gură de aur.	
Marți	28 Cuv. Efrem ☼	
Miercuri	29 Aducerea moaş. Sf. Ignatie	
Joi	30 † Sf. Vasile, Grigore și Ioan	†Trei-Sfetite
Vineri	31 Sf. doft. f. arg. Ciru și Ioan	

Zodia Vărsătorului. Fata născută în această zodie e veselă din fire, are vin'ncoace și e statornică în dragoste. Chibzuită și cum se cade, e noroc la casă și tovarășă bună pentru soț.

Bărbații născuți în zodia aceasta, sunt vioi, buni și credincioși. Cam umblă după mândrii, dar răsbesc greutățile din cale.

Cum va fi vremea. În cea dintâi săptămână ger; în a doua viscol; spre sfârșitul lunii ninsoare liniștită.

TÂRGURILE, BÂLCIURILE, (IARMAROACELE) DIN ROMÂNIA

AȘEZATE DUPĂ NUMIRILE LOCALITĂȚILOR

Dincolo de Carpați, cu o zi înainte de ziua târgului pentru mărfuri (M) se ține târg de vite (V), oi (O), porci (P).

- Abrud.** 4 Mart., 6 Mai, 29 Iul., 30 Sept., 23 Dec.
Agârbiclu (Târnava-Mare). 21 Mart., 30 Oct.
Agârbiclu (Cluj). 19 Mart., 15 Nov.
Agnita (Târnava-Mare). 23 Mart., 21 Iun., 14 Oct., 21 Dec.
Agostin, (Târnava-Mare). 13 Sept.
Aita-Mare (Trei Scaune). 16 Febr., 7 Iunie, 29 Dec.
Alud 25 Ian., 8 Mai, 19 Aug., 16 Oct.
Alămor (Sibiu). 4 Mart., 3 Sept.
Alba-Iulia. 19 Mart., 26 Iulie, 30 Sept., 17 Dec.
Aleșd (Bihor). 28—29 Febr., 13-14 Iun., 19-20 Sept., 12-15 Dec.
Alexandria (Teleorman). Rusalii 8 Mai
Alma (Târnava-Mică). V.: 20 Ian., 18 Apr., 21 Iun., 22 Nov.; M.: 23 Ian., 21 Apr., 25 Iun., 25 Nov.
Almașul-Mare. 6 Febr., 2 Iul., 25 Oct.
Alțina (Sibiu). 20 Febr., 20 Apr., 31 Aug., 18 Noem.
Amnaș (Sibiu). 8 Febr., 8 Iul.
Apoldul-Mare. 13 Apr., 7 Dec.
Apoldul-Mle. 3 Ian., 11 Aug.
Arad. 8-12 Mart., 17 Apr., 5-9 Iul., 1-6 Nov.
Archita (Târnava-Mare). 24 Apr., 16 Oct.
Archud (Cluj). M. 24 Apr., 16 Oct.
Argentola (Mehedinți). 27 Iul.
Armeni (Sibiu). M. 5 Febr., 19 Iul.
Arpașul-de-Jos (Făgăraș). V. 21 Mart., 4-5 Iul., 20 Sept., 9-10 Oct.; M. 22 Mart., 6 Iul., 21 Sept., 11 Oct.
Asuajlul-de-Sus (Sălaj). V. 20 Ian., 20 Mart., 4 Iul., 24 Sept., M. 21-22 Ian. 21-22 Mart., 5-6 Iul., 25-26 Sept.
Aței (Târnava-Mare). V. 11 Febr., 8 Aug., 4 Dec.; M. 14 Febr., 11 Aug., 7 Dec.
Atid (Odorhei). M. 31 Ian., 1 Apr., 17 Mai, 26 Sept.
Avrig (Sibiu). V. 9 Mart., 1 Iun., 12 Aug., 1 Oct.; M. 20 Mart., 2 Iun., 13 Aug., 2 Oct.
Bacău, 29 Iun., 29 Aug.
Bahnea (Târnava-Mică). V.+M. 7-10 Febr., 15-18 Mai, 28-31 Iul., 27-30 Sept., 12-15 Dec.
Bala-de-Criș (Hunedoara). V.+M. 20 Mart., 7 Iun., 18 Sept., 18 Dec.
Bala-Mare, 23 Ian., 27 Febr., 28 Mai, 27 Aug., 12 Nov.
(Urmează la pag 10)

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Este cea mai ieftină bibliotecă apărută în România; cea mai bogată și variată ca cuprins.

AU APĂRUT PÂNĂ ACUM PESTE
3 MILIOANE DE EXEMPLARE ÎN
APROAPE 300 DE NUMERE

CEREȚI CATALOGUL LA

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Omul fără prietenie e ca stânga fără dreapta.

NUMELE ZILELOR	SĂRBĂTORILE ȘI NUMELE SFINȚILOR	FELURITE INSEMNAȚII
Sâmbătă	1 Martir Trifon	Zi 'ntâi de Făurar. D. 17 d. Kusali. G. I, v. 2. Mat. XV, 21—28.
Duminică	2 † Intâmpinarea Domnului	
Luni	3 Sf. și Dreptul Simeon	
Mărți	4 Păr. Isidor	
Miercuri	5 Martira Agatha	☾
Joi	6 Păr. Vucol și Elian	
Vineri	7 Păr. Partenie și Linca	
Sâmbătă	8 M. Teodor Stratilat	
Duminică	9 M. Nichifor	D. Vameșului și a Iar- risului. G. III, v. 3. Luca XVIII, 10—14. Începe triodul.
Luni	10 M. Haralambie	
Mărți	11 M. Vlasie și Teodora imp.	
Miercuri	12 Părinte Meletie	☉
Joi	13 Păr. Martinian	
Vineri	14 Păr. Axentie	
Sâmbătă	15 Apostol Onesim	
Duminică	16 M. Pănil	D. Fiului risipitor. G. IV, v. 4. Luca XV, 11—32.
Luni	17 Marele M. Teodor Tiron	
Mărți	18 Sf. Leon Papă al Romei	
Miercuri	19 Sf. Apostol Archip	☾
Joi	20 Sf. Păr. Leon Ep. Cataniei	
Vineri	21 Cuv. Timoteiu și Eustașiu	
Sâmbătă	22 Afl. moașt. Sf. Eugenia	
Duminică	23 Mart. Policarp al Smirnei	
Luni	24 Aflarea cap. Sf. Ioan Botezăt.	
Mărți	25 Păr. Tarasie	
Miercuri	26 Sf. Părinte Porfirie al Gazei	
Joi	27 Păr. Procopie Decapolitul	☉
Vineri	28 Păr. Vasile Mărturisitorul	

Zodia Peștilor. Femeile născute în această zodie sunt frumoase, chibzuite la toate; vor fi bune soții și mame.

Bărbații din potrivă sunt firi schimbătoare, umblă după năluci, dar prind repede să se înflăcăreze pentru ce e bine și frumos. Averea nu se prea ține de ei; în schimb sunt darnici și înclinați spre facere de bine.

Cum va fi vremea. Până la 7 zăpadă; dela 7—14 vreme bună; dela 14—28 viscol.

- Bălănești (Gorj). 25 Mart.
- Bălăușeri (Târnava-Mică). 5 Mart., 15 Sept.
- Bălcaciu (Târnava-Mică). V.+M. 15-18 Mart., 6-9 Nov.
- Bălșa (Hunedoara). V.+M. 25 Mart., 24 Iun., 26 Oct.
- Bandul-de-Câmpie. V. 28-30 Apr., 28-30 Oct., M. 1 Mai, 1 Noem.
- Baraolt (Trei-Scaune). 3 Febr., 17-20 Mai, 21 Aug., 12 Nov.
- Bărgăoani (Neamț) 26 Apr.
- Bărgăliș (Târnava-Mare). V.+M. 29 Apr., 30 Oct.
- Bărlad 28 Apr., 20 Iul., 30 Aug., 14 Sept., 8 Nov.
- Bărzava (Arad). M. 3 Mart., 19 Mai, 23 Iun., 4 Aug., 13 Oct., 22 Dec.
- Bazna (Târnava-Mică). V. 29-31 Mart., 29-31 Iul., M. 1 Apr., 1 Aug.
- Bătaonia (Arad). 3 Mart., 30 Iun., 3 Nov.
- Bătaonii-mari (Trei-Scaune). 21 Ian., 13 Apr., 31 Iul., 7 Oct.
- Batoș (Mureș). V. M., 25-27 Ian., 19-21 Mai, 12-14 Nov.
- Beelean (Făgăraș). V. M. 5-6 Apr., 19-20 Mai, 1 Sept., 2 Dec.
- Bela (Târnava-Mare). V. 20 Febr., 20 Aug., 20 Nov., M. 23 Febr. 23 Aug., 23 Nov.
- Belșu. V. M. 15 Febr., 2 Mai, 1 Aug., 7 Nov.
- Berechez (Satu-Mare) M. 12 Ian., 26 Apr., 21 Iun., 18 Oct.
- Berehies (Cluj). M. 29 Iunie.
- Bleaz. 9 Apr., 1 Oct.
- Blerțan (Târnava-Mare). V. 14-15 Apr., 2-3 Sept., M. 17 Apr., 5 Sept.
- Bileag (Bistrița-Năsăud). M. 22 Mart.
- Bistrița. V. M. 14-17 Febr., 14-17 Mai, 25-31 Aug., 24-27 Sept. 17-23 Nov.
- Blaj. V.+M. 13-16 Mart., 30 Iun., 4 Iul., 25-28 Sept., 3-7 Dec.
- Bogdana (Tutova), 6 Aug.
- Bogdana (Bacău), 6 Aug.
- Bogdănești (Bacău), 13 Mart.
- Boghoecea (Roman), 29 Iun.
- Bolan. V.+M. 10-13 Mart., 11-14 Iun., 10-13 Sept., 11-14 Dec.
- Bonțida (Cluj). V.+M. 13-14 Ian., 3-4 Mart., 29-30 Iunie, 21-22 Aug., 20-21 Oct.
- Borosești (Vaslui), 7 Dec.
- Boroșineu (Arad). V.+M. 6-7 Ian., 13-14 Iulie, 12-13 Oct.
- Boroșneul-Mare (Trei-Scaune). V.+M. 21-22 Febr., 15-16 Mai, 21-22 Aug., 6-7 Nov.
- Botești (Roman). 28 Aprilie.
- Bozovici (Caraș). V.+M. 1-2 Apr. 29-30 Apr., 1 Oct., 23-24 Dec.
- Brud (Hunedoara). V.+M. 7 Mart., 6 Iun., 5 Sept., 5 Dec.
- Bran (Brașov). 7 Aug., 5 Oct., M. : 8 Aug., 6 Oct.
- Brașov. V. : 6 Apr., 6 Iun. 24 Oct., M. : 25 Oct.
- Brăteiu (Târnava-Mare), V.+M. : 10 Mart., 31 Aug., 28 Oct., 28 Dec.
- Brăila. Înălț. Domnului. (29 Mai)
- Brănevoeni (Romania), 9 Mart.
- Breteu. V.+M. : 24-25 Ian., 6-7 Aug., 25-26 Sept.
- Broșteni (Ialomița). 29 Iunie.
- Broșteni (Mehedinți). 24 Iunie.
- Bucium (Făgăraș). V.+M. : 18 Mart., 2 Sept., 15 Dec.
- București La Moși.

(Urmează la pag. 12)

Tu treceți prin București

fără măcar să vizitați

Cartea Românească

DIN BULEVARDUL CAROL I Nr. 3
LÂNGĂ UNIVERSITATE

N U M E L E Z I L E L O R	SĂRBĂTORILE ȘI N U M E L E S F I N Ț I L O R	FELURITE I N S E M N Ă R I
Sâmbătă	1 Prea cuv. Eudochia	
Duminecă	2 Sf. M. Teodot, Isihie	<i>Dum. lăsat. de Brâncu</i> G. IV, v. 6. Matei VI. 14—21 <i>Incepe postul mare.</i>
Luni	3 S-ții Eutropie și Bazilisc	
Marți	4 Cuv. Gherasim pustnicul	
Miercuri	5 Sfântul Martir Konon	☾
Joi	6 S-ții 42 M. din Amoreca	
Vineri	7 M. Efrem, Vasile ș. a.	
Sâmbătă	8 Păr. Teofilact	
Duminecă	9 † Sf. 40 Mucenici	D. 1. din post (Orto- doxie). G. VII, v. 7. Ioan I, 43—51. Se mănâncă mucenici.
Luni	10 Sf. M. Codrat	
Marți	11 Păr. Sofronie Patr.	
Miercuri	12 Sfântul Păr. Trifon	
Joi	13 Aduc. moașt. Sf. Nichifor	☿
Vineri	14 Păr. Benedict și Alexandru	
Sâmbătă	15 Sf. M. Agapie.	
Duminecă	16 Sf. M. Sabin și Cristodul	D. 2 din post (Grigore Palamă), G. VIII, v. 8. Marcu II, 1—12.
Luni	17 Cuv. Alexe omul lui D-zeu	
Marți	18 Păr. Kiril Patr. Ierusalim.	
Miercuri	19 Sf. M. Chrisant și Daria	☾
Joi	20 Păr. uciși în mân. Sf. Sava	
Vineri	21 Păr. Iacob mărturisitorul	
Sâmbătă	22 Sf. M. Vasile preotul	
Duminecă	23 Cuv. Nicon și cei 199	D. 3 d. post (Sf. Cruci) G. I, v. 9 Marcu VIII, 34—IX, 1.
Luni	24 Prea C. Artemon și Zaharia	
Marți	25 † Buna Vestire	Blagoveștenia (se mănâncă pește)
Miercuri	26 Soborul Sf. Arhang. Gabriel	
Joi	27 S-ta M. Matrona	♁
Vineri	28 Cuv. Ilarion cel Nou	
Sâmbătă	29 Păr. Marcu și Chiril diaconul	
Duminecă	30 Cuv. P. Ioan Scărarul	D. 4 din post (Sf. Ion Scărarul). G. II, v. 10. Marcu IX, 17—30.
Luni	31 Sf. Martir Ipatie	

Zodia berbecului aduce femei frumoase, do-
moale din fire, dar cam curioase și umblând
după găteți; le place să audă laude.

Bărbații sunt cam iuși; le sare țandăra pen-
tru nimica toată. Buni de gură, uită lesne făgă-
duiala. Le place să steie tot în capul mesei și re-
pede iau hotărâri, pe care însă nu le prea țin.

♦♦

Cum va fi vremea: 1—8 ploi; 9—17 vânt;
18—21 vreme rece; 22—31 inourat.

- Băluț-de-Câmpie.** V.+M.: 16-19 Iunie; 11 Noembrie.
- Buda (R.-Sărat).** 24 Iun., 8 Sept.
- Budești-Ghica (Neamț).** 25 Iul.
- Buia (Târnava-Mare) V. M.** 25-27 Mart., 25-27 Oct.
- Burucenești (Roman).** 29 Iun.
- Bușteni (Prahova).** 8 Sept.
- Buteni (Arad).** V.+M.: 29 Ian., 20 Mai, 9 Sept., 23 Dec.
- Buza V.+M.:** 19-20 Ian., 19-20 Apr., 27-28 Iul., 25—26 Oct.
- Buzău,** 24 Ian.
- Buziaș (Timiș).** V.: 22 Ian., 22 Apr., 22 Iul., 7 Oct.
- Caeova (Caraș V.+M.:** 17-18 April., 25-26 Sept.
- Cal. V.+M.:** 19-22 Ian., 22-25 Mai, 1-4 Oct.
- Călnie. V.+M.:** 3-4 Iul., 2-3 Dec.
- Câmpeni. M.** 18 Apr., 13 Iun., 9 Iul., 28 Aug., 5 Nov.
- Câmpu-Mare (Argeș),** 9 Mart.
- Câmpulung (Bucovina).** 3 Iun., 21 Nov.
- Căpâlnaș (Severin). M.:** 13 Ian., 21 Mart., 5 Mai, 20 Iun., 6 Iul., 20 Sept., 20 Nov.
- Caracal,** 23 Apr.
- Caransebeș. V.+M.:** 1-3 Febr., 2-4 Mai., 8-10 Aug., 3-5 Oct.
- Cărbunești (Gorj),** 15 Febr.
- Cărbunești (Mehedinți),** 25 Iunie.
- Cârța-Săsească. V.+M.:** 20-21 Mart., 20-21 Iul.
- Cărlalău. V.+M.:** 11-12 Febr., 23-24 Iunie, 15-16 Oct.
- Cașin (Bacău),** 15 Aug.
- Cașa (Târnava-Mare),** 17-18 Febr., 15-16 Sept.
- Cătina (Cluj). V.+M.:** 1-3 Febr., 25-27 Apr., 25-27 Iul., 25-27 Oct.
- Ceacăr (Brăila). Înălț. Domn. (2 Iun.).**
- Celul-Silvaniei (Sălaj), V.+M.:** 7-8 Febr., 13-14 Mart., 29-30 Mai., 24-25 Iulie, 11-12 Sept., 23-24 Oct., 18-19 Dec.
- Cermelu. M.** 2 Apr., 2 Iul., 29 Oct.
- Cernat. V.+M.** 3 Mai, 20 Sept.
- Cernatul-de-Jos. V.+M.:** 2 Apr., 5 Iul., 20 Dec.
- Cernăuți** 11 Iul., 13 Nov.
- Cetatea-de-Baltă. V.+M.:** 8-12 Mart., 19-25 April., 21-25 Iun., 18-21 Aug., 20-24 Dec.
- Chibet (Odorhei). V.+M.:** 16-19 Febr., 16-19 Mai, 29-30 Nov.; M.: 2 Dec.
- Chiochiș (Someș). M.:** 6 Apr., 30 Oct.
- Chiojdeni (R.-Sărat).** 25 Mart.
- Chiojdeni (Ialomița). Dumineca tuturor sfinților.**
- Chiochina (Ialomița),** 5 April., 8 Sept.
- Chirpăr (Sibiu). V.+M.:** 26-29 Ian., 16-18 Mart., 10-12 Iulie.
- Chișinău,** 8 Oct.-8 Nov.
- Chișineu (Arad)** 23 April, 22 Sept., 8 Dec.
- Claeova (Timiș).** 4-7 April., 6-9 Iun., 29-30 Aug., 10-13 Oct., 14-17 Nov.
- Climișlia (Tighina).** 6 Mai: 14 Oct.
- Clineul-Mare (Făgăraș). V.+M.** 16-19 Febr., 3-6 Mai, 27-30 Sept., 9 Dec.
- Clineul-Mic. V.+M.:** 4 Mart., 15 Iul., 20 Oct., M.: 7 Mart., 16 Iul., 21 Oct.
- Cloemani (Vlașca),** 9 Mart.
- Cisnădie** 29 Iun.
- Cluc-Săndominie. V.M.:** 17-19 Mart 8-10 Oct.
- Cluc-Sângeorgiu. V.+M.:** 17-18 Martie, 22-23 Dec.
- Cluc - Sănmărtin: V.+M.:** 1-3 Maiu, 7-9 Nov.
- Cludelu (Storojineț)** 4-5 Iun.
- Clujpașca (Vlașca).** 9 Mart.

(Urmează la pag. 14)

TINERETUL ȘCOLAR

GĂSEȘTE LA

CARTEA ROMÂNEASCĂ

TOT CE-I TREBUE

Viața fără sărbători, ca un drum fără conac.

NUMELE ZILELOR	SĂRBĂTORILE ȘI NUMELE SFINȚILOR	FELURITE INSEMNĂRI
Mărți	1 Cuv. Maria Egipteanca	Zi 'ntâi de Prier.
Miercuri	2 Cuv. Părinte Titu	Denie
Joi	3 Părintele Nichita	Joia Canon. cel Mare
Vineri	4 Cuv. Iosif Imnograful	Denie
Sâmbătă	5 Sf. Martir Teodul	D. 5 din post (Marie Egipteanca). G. III, v. 11 Marcu X, 33-45
Duminecă	6 Sf. Evthie	
Luni	7 Păr. George Ep. Mitilenei	
Mărți	8 Sf. Ap. Irodion, Agaf și Ruf	
Miercuri	9 Sfânta Mart. Eupsichie	
Joi	10 Sf. Mart. Terentie și Pompei	
Vineri	11 Sfântul Mart. Antipa	☉
Sâmbătă	12 Cuv. Păr. Vasile al Parosului	Sâmbăta lui Lazăr
Duminecă	13 Sf. Mart. Artemon	Dumineca Florilor. Slujba Triodului Ioan XII, 1-18.
Luni	14 Sf. Martin Papă al Romei	Denie.
Mărți	15 Sfinții Aristarch, Pud și Trofim	Denie.
Miercuri	16 Sf. Mart. Agapie și Irina	Denie.
Joi	17 Mart. Simion Persul	Sf. și Marea Joi
Vineri	18 Cuv. Ioan	Sf. și Marea Vinere.
Sâmbătă	19 Cuv. Muc. Pafnutie	Sâmbăta Mare. Zodia Taurului.
Duminecă	20 †† Sfintele Paști	Dumineca Paștelui. Ioan I, 1-17.
Luni	21 †† Sfintele Paști	
Mărți	22 † Sfintele Paști	
Miercuri	23 †† Sf. Martir Gheorghe	
Joi	24 Sf. Mart. Elisabeta ș. a.	Izvorul Tămăduirei Nu se postește.
Vineri	25 Sf. Ap. și Evang. Marcu	
Sâmbătă	26 Sf. Mart. Vasile Episc.	
Duminecă	27 Sf. Simion Rudenia Domnului ☉	D. Tomei. G. I, v Ioan XX, 19-31.
Luni	28 Sf. Ap. Iason și Sosipatru	
Mărți	29 Sf. nouă martiri din Cizic	
Miercuri	30 Sf. Apostol Iacob Zevedei	

Zodia Taurului aduce femei deștepte, cum se cade și răsbătătoare. Bune gospodine, sunt cam vajnice la mânie.

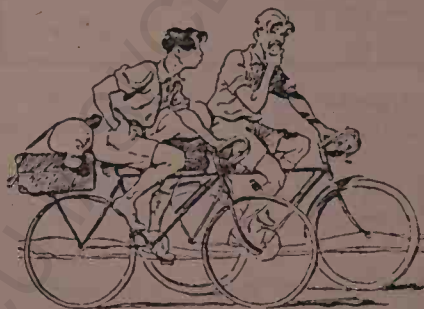
Bărbații sunt și ei iuși, gata de gâlceavă, dar pricepuși la toate.

□

Cum va fi vremea. In cea dintâi săptămână va fi senin; pe la mijlocul lunii va bate vânt; spre sfârșit va ploua.

- Cluj. V.: 8-9 Iun., 10-11 Mart., 12-3 Iun., 29-30 Aug., 30 Oct., 1 Nov.
M.: 10 Ian., 12 Mart., 13 Iun., 1 Sept., 2 Nov.
- Codlea (Braşov). V.+M.: 24-25 Apr., 29-30 Sept.
- Cojoacna (Cluj). V.+M.: 25-26 Mart., 3-5 Nov.
- Colentina (Ilfov) 24 Iun.
- Comăneşti (Bacău), 9 Mart., 29 Aug., 2 Dec.
- Comloşul-mare (Timiş), 3 Mart., 9 Iun., 1 Sept.
- Constanţa, 15 Aug.
- Copăcel (Făgăraş). 15-16 Febr., 27-28 Sept.
- Copsa mică. M.: 28 Apr., 23 Aug.
- Cornăţel (Dâmboviţa). 30 Aug.
- Cornăţel (Mehedinţi), 24 Iun.
- Cornăţel (Sibiu), 31 Mart., 1 Aug.; M.: 1 April., 2 Aug.
- Corund (Odorhei). V.+M.: 15-18 Ian., 10-13 Mai, 1-4 Iul., 22-25 Aug.
- Covasna (Trei-Scaune) V.+M.: 10-11 Febr., 1-2 Mai, 21-22 Iul., 10-11 Nov.
- Cotroceni (Ilfov) 15 Aug.
- Cozmeni V.+M.: 23-25 Ian., 19-21 Aug.
- Crasna (Sălaj). V.+M.: 15-16 Ian., 8-9 Apr., 30-31 Mai., 8-9 Iul., 29-30 Aug., 7-8 Oct.
- Crihalma (Târnava-Mare). V.+M.: 25-27 Mart., 1-2 Iul., 1-2 Dec.
- Criş (T. mare). V.+M.: 5-7 Ian., 10-12 Iunie, 10-12 Oct.,
- Cristur (Odorhei). V.+M.: 21-24 Febr., 1-4 Mai, 4-7 Iul., 8-11 Sept., 14 Nov.
- Crit. V.+M.: 22-25 Ian., 29-31 Aug.
- Curşani. (Orhei), 31 Sept.
- Curtea-de-Argeş, 27 Iul., 15 Aug.
- Dala-săsească (Târnava-mare). V.+M.: 4-7 Apr., 10-13 Oct.
- Dămleneşti (Roman) 6 Aug.
- Daneş (Târn. Mare). 2-5 Mart., 17-20 Iun., 2-5 Oct.
- Dărmăneşti (Bacău). 21 Mai, 20 Iul., 8 Nov.
- Dârloş (Târnava-Mare). 18 Mart., 19-21 Iun., 8-10 Oct.
- Davideni (Neamţ), 27 Iul., 29 Aug.
- Deda (Mureş). V.+M.: 16-19 Ian., 4-7 Apr., 17 Iun., 18-21 Sept.
- Dej. V.+M.: 27-28 Febr., 16 Apr., 28-29 Mai, 20-21 Aug., 15 Oct., 10-11 Dec.
- Deleni (Vaslui) 15 Aug.
- Deta (Timiş). M.: 16-17 Mart., 8-9 Iun., 7-8 Sept., 13-14 Nov.
- Deva. V.+M.: 11 Ian., 11 Mai, 31 Iul., 27 Oct., M.: 14 Ian., 13 Mai, 3 Aug., 30 Oct.
- Diclo-Sănmărtin. V.: 26-28 Febr., 28-30 Apr., 21-23 Iul., 12-14 Oct.; M.: 1 Mart., 2 Mai, 24 Iul., 15 Oct.
- Dimitreşti (R. Sărat). 20 Iul., 15 Aug.
- Ditrău (Ciuc). V.: 31 Ian., 2 Febr., 28-30 Apr., 14-16 Iul., 22-24 Nov.; M.: 3 Febr. 1 Mai, 17 Iulie, 25 Nov.
- Dobra (Sălaj). V.+M.: 23 Apr., 26 Mai, 8 Sept., 26 Oct. O.: 22 Apr., 25 Mai.
- Dobroteni (Olt) 21 Mai.
- Doljeşti (Roman), 14 Sept.
- Drag. M.: 25 April., 7 Iul. 19 Aug., 8 Nov.
- Drăgăşani (Olt), 14 Sept.
- Drăghieeni (Olt). 27 Iul.
- Drăguş (Făgăraş). M.: 27-28 Febr.
- Draos. V.: 26-28 Febr., 29-31 Oct.; M.: 1 Mart., 1 Nov.
- Draşov (Sibiu). V.+M.: 10-11 Apr., 28-29 Aug.
- Dridif (Făgăraş). V.+M.: 27 Mart., 25 Sept.
- Dumbrăveni (Târnava-Mică). V.+M.: 25-28 Ian., 23-26 Mart., 4 Mai, 2-5 Iul., 18-21 Sept., 17-20 Nov.

(Urmează la pag. 16)

- BICICLETE SOLIDE
- MOTOCICLETE
- TRAINICE
- MAŞINI DE SCRIS
- APARATE DE RADIO

L A

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Toți se plâng de bani, dar de minte nimeni.

N U M E L E Z I L E L O R	SĂRBĂTORILE ȘI N U M E L E S F I N Ţ I L O R	FELURITE I N S E M N Ă R I
Joi	1 Sfântul Prooroc Ieremia	Armindenul <i>Serbarea muncii.</i>
Vineri	2 Ad. Moaşt. Sf. Atanasie	
Sâmbătă	3 Sf. Mart. Timoteiu și Maura	
Duminecă	4 Sf. Martiră Pelaghia	Dum. Mironosişelor. G. 2, v. 4. Marcu XV, 43; XVI, 1-8
Luni	5 Sf. Muc. Irina și Sf. Neofit	
Marţi	6 Sf. și dreptul Iov	
Miercuri	7 Arătarea Sf. Cruci	
Joi	8 Sf. Ap. evanghelist Ioan	
Vineri	9 Prooroc Isaia	
Sâmbătă	10 Sf. Ap. Simeon Zilotul	Sărbătoare Națională. Dum. Slăbănogului. G. 3, v. 5. Ioan V 1-15.
Duminecă	11 Muc. Mochie	
Luni	12 Păr. Epifanie și Gherman	
Marţi	13 Sf. Mart. Glicheria	
Miercuri	14 Sf. Martir Isidor și Terapont	
Joi	15 Cuv. Pahomie	
Vineri	16 Păr. Teodor cel sfințit	
Sâmbătă	17 Sf. Ap. Andronic	
Duminecă	18 M. Petru, Dionisie, Teodot	Dum. Samar. G. 4, v. 7 Ioan IV 5-42.
Luni	19 Martir Patrichie	C
Marţi	20 Martir Talaleu	
Miercuri	21 † Sf. Imp. C-tin și Elena	Zodia gemenilor.
Joi	22 M. Vasilisc	
Vineri	23 Cuv. Mihail Mărturisitorul	
Sâmbătă	24 Cuv. Simeon pusnicul	
Duminecă	25 A 3-a afl. a Cap. Sf. Ioan	D Orbului. G. 5, v. 8. Ioan IX, 1-33.
Luni	26 Sf. Ap. Carp și Alfeu	
Marţi	27 Sf. Mart. Terapont Ep.	
Miercuri	28 Cuviosul Nichita Ep.	
Joi	29 †† Înălțarea Domnului	Ziua Eroilor.
Vineri	30 Păr. Isachie	
Sâmbătă	31 Sf. Ap. Ermei	

Zodia Gemenilor aduce femei ca Ileana Cosinzeana, blânde, fără multe pretenții, dar în schimb cam lasă-mă să-te las; se discută însă în gospodărie.

Bărbații sunt și ei chipeși, umbli după dragoste, sunt buni la inimă, inimoși și sfătoși. Scot treburile din încurcătură, uneori chiar cu viclesug.

□

Cum va fi vremea. 1-8 frumos; 9-16 inourat; 17-24 cald; 24-30 ploi.

Edeniș (Hotin). 6 Mai, 19-28 Aug.
Eted. *V.+M.*: 1-3 Febr., 2-4 Apr.,
21-23 Iun., 27-29 Sept.

Făgăraș. *V.+M.*: 1-17 Mart., 2-4 Iun.
7-9 Sept., 4-7 Dec.; 19-20 Mai, 9-10
Sept., 6-7 Dec.

Făget (Târnava-Mică). 2 Ian., 13 Mart.,
17 Apr., 2 Ian., 25 Iun., 11 Aug., 22
Oct., 2 Dec.

Fălticea. 20 Iulie.
Feldioara (Brașov). *V.*: 26 Mart., 13
Dec.; *M.*: 27 Mart., 14 Dec.

Fremer (Târnava-Mare). *V.+M.*: 1-2
Apr., 1-2 Sept.

Ferizaz (Târnava-Mare). *V.+M.*: 20-21
Mart., 20-21 Oct.

Frata (Cluj). *M.*: 5-7 Mai, 1-3 Aug.,
7-9 Nov.

Frâna (Târnava-Mare). *V.*: 10 Apr.,
1 Oct.; *M.*: 14 Apr., 2 Oct.

Frumoasa (Ciuc). *V.+M.*: 4-7 Ian.,
11-14 Apr., 27-30 Iun., 6-9 Sept.

Galați 2 Febr., 21 Mai, 6 Aug., 14 Oct.
Gâlgău (Sălaj). 21-22 Apr., 8-9 Sept.
Gârbova (Sibiu). 15-17 Mai, 29-31 Oct.
Găreel (Sălaj). 19 Mart., 24 Iun., 21
Sept., 25 Nov.

Geaca (Cluj). 6 Iul.
Geogîlul-de-Jos. *V.+M.*: 6-8 Apr.,
1-3 Iul., 3-5 Sept., 18-20 Dec.

Gheorgheni (Ciuc). *V.+M.*: 13-16
Mart., 12-15 Iun., 4-7 Sept., 10-13 Dec.

Gherla. *V.+M.*: 1-2 Febr., 25-26

Apr., 6-7 Iun.; 25-26 Iul., 31 Oct -
1 Noem; 19-20 Dec.

Ghlereniș (Timiș). 31 Mart., 16 Iun.,
15 Sept.

Ghimeș-Făget (Ciuc). *V.+M.*: 20-22
Ian., 22-24 Aug.

Ghloroe (Arad). 10 Mart., 29 Sept.

Ghirlș (Cluj). *V.+M.*: 31 Ian., -2 Febr.,
5-8 Iul., 18-21 Oct.

Gialaieuta (Hunedoara). *V.+M.*: 23-25
Ian., 10-12 Iun., 23-25 Nov.

Gilău (Cluj). *V.+M.*: 19-20 April.,
23-24 Iul., 10-11 Dec.

Giurgeni (Ialomița). 9 Mart., și Apr.
24 Iun., 20 Iul., 15 Aug., 8 Sept.

Glurgiu. 29 Iun., 15 Aug.

Godeni. (Muscel). 14 Oct.

Greel (Olt). 25 Mart.

Grind (Ialomița), 9 Mart.

Grădiște. 14 Mai, 20 Oct.

Gurghiu (Mureș). *V.+M.*: 20-23 Apr.,
8-10 Sept.

Guruslău (Sălaj). 28-29 Ian., 10-11
Mart., 13-14 Mai, 18-19 Aug., 20-21
Noembrie.

Haldacut (Timiș). 16 Ian., 16 Mai,
14 Sept.

Hălmaș (Arad). 10 Mart., 20 Apr.,
29 Iun., 14 Sept., 7 Dec.

Hălmeag (Făgăraș). *V.+M.*: 11-12
Apr., 15-16 Oct.

Hălăucești (Roman). 8 Sept.

Hărăserae (Turda), *V.+M.*: 9-12 Mart,
(Urmează la pag. 18)

IMPORTANT PENTRU GOSPODINE!

MAȘINI DE CUSUT

CELE MAI SOLIDE

ȘI MAI IEFTINE

LA

CARTEA ROMÂNEASCA

Nu e trandafir fără spin.

NUMELE ZILELOR	SĂRBĂTORILE ȘI NUMELE SFINȚILOR	FELURITE INSEMNĂRI
Duminecă	1 Sf. Mart. Justin	Dum. Sf. Părinți, G. 6, v. 10. Ioan XVII, 1—13
Luni	2 Sf. Păr. Nicefor, Ion cel nou	
Mărti	3 Sf. Mart. Lucian	☾
Miercuri	4 Sfântul Păr. Mitrofan	
Joi	5 M. Doroteiu	
Vineri	6 Cuv. Păr. Ilarion și Visarion	
Sâmbătă	7 Cuv. Mart. Teodot	Sâmbăta morților.
Duminecă	8 †† Rusaliile	Duminea Rusaliilor Slujba din Penticostar. Ion VII, 37; VIII, 12.
Luni	9 †† Sfânta Treime	
Mărti	10 Sf. Mart. Timoteiu Ep.	☼
Miercuri	11 Sf. Bartolomeu, Varvara	Nu se postește.
Joi	12 Cuv. Onufrie Egip.	
Vineri	13 Sf-ta Mart. Achilina	Nu se postește
Sâmbătă	14 Sf. Prooroc Elizei	
Duminecă	15 Sf. Prooroc Amos	Dum. tuturor sfinților G. 8, v. 1, Mat. X, 32-33 37—38, XIX, 27—30. Incepe Postul Sânpietrului
Luni	16 Sf. Părinte Tichon	
Mărti	17 Sf. Mart. Manuel ș. a.	☾
Miercuri	18 Sf. M. Leontie și Ipatie	
Joi	19 Sf. Ap. Iuda, vărul Domnului.	
Vineri	20 Sf. Mart. Metodi	
Sâmbătă	21 Sf. Mart. Iulian Tars.	Zodia racului. Inceputul verii.
Duminecă	22 Sf. Eusebie	D. 2 d. Rus. G. 1, v. 2; Matei I, 10—23
Luni	23 Sf. Mart. Agripina	
Mărti	24 † Nașt. Sf. Ioan Botez.	
Miercuri	25 Cuv. Mart. Febronia	☼
Joi	26 Păr. David din Tesalonic	
Vineri	27 Păr. Sampson	
Sâmbătă	28 Afl. moașt. Sf. Kiru și Ioan	
Duminecă	29 † Sf. Ap. Petru și Pavel	D. 3 d. Rus. G. 2, v. 3 Matei VI, 22—33 Praznic Sânpietru.
Luni	30 Soborul celor 70 Apostoli	

Zodia racului. Femeile născute în această zodie sunt vioae, gata la harță și vorbă. În schimb sunt harnice în toate și răzdesc prin viață.

Bărbații sunt și ei vioi; le place să cânte și să joace; sunt economi, ba chiar șgărie-brânză. Apucă uneori razna fără multă chibzuială.

Cum va fi vremea. În cea dintâi săptămână va fi cald; în a 2-a jumătate a luni vor cădea multe ploii și mai apoi senin.

- 29 Iun., până la 2 Iul., 13-16 Aug., 16-19 Nov.
- Hașfalău V.+M.: 27-28 Mart., 1-2 Dec.
- Hâsm.-Lăpușului. 25 Mart., 6 Dec.
- Hațeg. V.: 30-31 Ian., 12-15 Mai.
12-13 Aug., 4-5 Sept.; M.: 2 Febr., 16 Mart., 15 Aug., 8 Sept.
- Hendorf (Târnava-Mare) V.+M.: 14-15 Apr., 14-16 Iul., 8-11 Nov.
- Hetiur (Târnava-Mare). V.+M.: 30 Ian.-1 Febr., 25-27 Iun., 10-12 Oct.
- Hida (Cluj). 6-7 April., 27-28 Iun., 25-26 Sept., 19-20 Dec.
- Hodoș (Bihor).: V.+M.: 25-28 Ian., 14-17 Apr., 18-21 Sept.; O.: 11-13 Apr.
- Hoghilag (Târnava-Mică). V.: 1 Apr., 26 Aug.
- Homorod. V.: 15 Mart., 29 Iun., 15 Nov.; M.: 17 Mart., 1 Iul., 17 Noemv.
- Hosman (Sibiu) 9 April., 24 Sept.
- Hotin. 19-25 Ian., 6-15 Mai, 28 Iul., 3 Aug., 14 Oct.
- Hunedoara. V.+M.: 3-6 April, 25-28 Mai, 26-29 Iun., 26-29 Aug., 11-14 Noemv.; O.: 24-25 Iun.
- Iacobeni. V.+M. 27-29 Apr., 27-29 Oct.
- Iara-de-Jos. V.+M.: 28 April., 1 Mai., 30 Sept., 2 Oct.
- Iuși. 17 Mart., 21-23 April., Înălț. D-Iul. 15 Aug.
- Iernut (Târnava-Mică). 4-7 Mart., 4-7 Mai, 4-7 Iul., 4-7 Sept., 4-7 Nov.
- Ighiu (Odorhei), 8-14 Iunie; 20-26 Oct.
- Ihanda-mare (Someș). 9-10 Febr., 1-2 Mai, 17-18 Aug., 15-16 Oct.
- Ilici. 10 Ian., 1 Mai, 3 Sept.
- Iliia (Hunedoara). 7 Ian. 25 Mart., 16-17 Iun., 15 Aug., 29 Sept.; O.: 19-23 Iun., 14 Aug., 28 Sept.
- Ilirova (Orhei). 22-23 Mai.
- Ipătești (Olt.) 24 Iunie.
- Jugani (Roman) : 29 Aug.
- Jibău (Sălaj). V.M+.: 28-29 Febr., 27-28 Mart., 1-2 Mai, 12-13 Iun., 3-4 Iulie, 16-17 Oct., 18-19 Dec.
- Jibavia (Ilfov). 24 Iulie.
- Jimborul-mare. 20 Ian., 30 Apr., 18 Iun., 27 Aug., 22 Nov.
- Jupa (Vlașca), 9 Mart.
- Lăpuș (Someș). V.+M.: 17-18 Mart., 14-15 Iun., 6-7 Aug., 6-7 Dec.
- Lăpușul-ung. V.+M.: 18-19 Ian., 13-14 Mai, 6-7 Iul., 26-27 Sept.
- Lechința (Mureș). V.+M.: 26-28 Febr., 1 Mart., 23-25 Apr., 30-31 Mai-1 Iun., 19-21 Sept., 18-20 Dec.
- Lipova (Timiș). 24 Apr., 20 Iul., 8 Sept., 8 Noemv.
- Lisa (Făgăraș), 3 Iun., 21 Sept.
- Lovnie (Făgăraș), V.+M.: 5-7 Mart., 6-8 Iul.
- Luciu (Ialomița). Dum. tuturor sfinț. Luciu (Mehedinți). 21 Nov.
- Ludoșul-mare. V.+M.: 15-16 Apr., 27-28 Sept.
- Lugoș. M.: 3-6 Febr., 19 Mart., 7 Mai, 2 Iun., 13 Aug., 15 Oct., 10 Dec.
- Lupoia (Mehedinți), 23 Apr.
- Lupoala (Romanai). 26 Oct.
- Lupsa. M.: 11 Ian., 3 Mai, 20 Iulie 18 Sept., 21 Noem.
- Macfalău. V.+M.: 21-24 Apr., 30 Dec., 2 Ian., 24 Iun., 9 Sept.; O.: 19-20 Apr.; P.: 28-29 Dec.
- Măgheruș (Trei-scaune). V.+M.: 5-6 Febr., 9-10 Apr., 4-5 Aug., 14-15 Nov.

(Urmează la pag. 20)

GEAMANDANE IEFTINE
SAC DE EXCURSIE TRAINIC
SKIURI SOLIDE

TOT CE E NECESAR LA DRUM
ȘI SPORT

SE AFLĂ LA

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Până nu te lovești de pragul de sus, nu vezi pe cel de jos.

NUMELE ZILELOR	SĂRBĂTORILE ȘI NUMELE SFINȚILOR	FELURITE INSEMNĂRI
Marți	1 Sf. Dr. Cosma și Damian	
Miercuri	2 Punerea cinst. Vestmânt. ☽	
Joi	3 M. Iacint și Anatolie	
Vineri	4 Păr. Andrei Cretanul	
Sâmbătă	5 Păr. Atanasie din Aton	
Duminecă	6 Cuv. Sisoe cel Mare	D. 4 d. Rus. G. 3, v. 4. Matei VIII, 5—14.
Luni	7 Cuv. Toma	
Marți	8 M. Procopie ☽	
Miercuri	9 M. Pangratie	
Joi	10 45 mucenici din Nicopoli	
Vineri	11 M. Eufimia	
Sâmbătă	12 Muc. Proclu și Ilarie	
Duminecă	13 Sobor. Sf. Arhang. Gabriel	D. 5 d. Rus. G. 4, v. 5. Mat. VIII, 28-34: IX-1
Luni	14 Apostol Achila	
Marți	15 M. Chiriac și Julita	
Miercuri	16 M. Atinoghen	
Joi	17 M. Marina ☾	
Vineri	18 M. Emilian	
Sâmbătă	19 Cuv. Dia și Macrina	
Duminecă	20 † Sf. Prooroc Ilie	D. 6 d. Rus. G. 5, v. Matei IX, 1—8.
Luni	21 Cuv. Simeon și Iezechil	
Marți	22 Sf. Maria Magdalena	
Miercuri	23 M. Trofim, Teofil și Foca	
Joi	24 M. Hristina	
Vineri	25 Adormirea Sfintei Ana ☽	
Sâmbătă	26 Sf. Martir Ermolae	
Duminecă	27 † Mucenicul Pantelimon	D. 7 d. Rus. G. 6, v. 7. Matei IX, 27—35.
Luni	28 Sf. Ap. Prohor și Nicanor	
Marți	29 Sf. M. Calinic	
Miercuri	30 Sf. Ap. Sila și Silvan	
Joi	31 Sf. Evdochim	

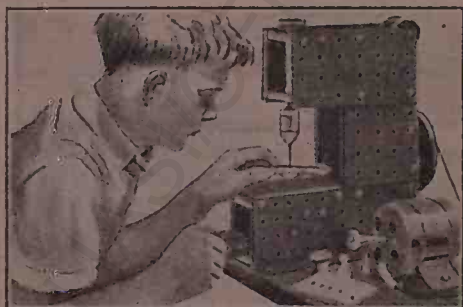
In zodia leului se nasc femei istețe, frumoase, dar care cam caută nod în papură. Nu uită ușor răul ce li s'a adus. Au însă inima deschisă și nu sunt pornite la gânduri urâte.

Bărbații sunt buni la suflet, dar sunt cam papă-lapte și fără voință, de și ținuți din scurt duc treburile la capăt.

Cum va fi vremea. De la 1—8 vreme bună; de la 9—15 înourat; 16—21 senin și cald; 21—31 răcoare.

- Mălănerav (Târnava-Mare). V.+M.: 18-19 Mart., 12-13 Iun., 29-30 Sept.
 Mânăsturul-ung. V.+M.: 18-19 Mart., 28-29 Iun., 19-20 Aug., 10-11 Noemv.
 Măreulești (Muscel). Înalt. (2 Iun.).
 Mărgineni (Făgăraș). 28 Mart., 6 Aug.
 Marșod (Sibiu). V.+M.: 18-20 Mai, 10-12 Aug., 2-4 Nov.
 Mavrodin (Teleorman), 13 Mai.
 Mediaș. 7 Mart., 13 Iul., 13 Sept., 30 Nov.
 Mehadla, 2 Ian., 6 Mart., 22 Iun., 12 Oct., 30 Dec.
 Mereurea (Sibiu). V.+M.: 22-24 Febr., 25-27 Iun., 17-19 Aug., 9-11 Nov.,
 Mirești (Roman), 29 Aug.
 Mîgorești (Roman). 6 Aug., 29 Aug.
 Molinești (Bacău). 23 Apr., 29 Mai, 26 Oct., 7 Dec.
 Merghindeal (Făgăraș). V.+M.: 21-23 Apr., 23-25 Aug., 21-23 Oct.
 Mleăsașa (Târnava-Mică) 20 Mai, 13 Sept.
 Mereurea-Cluc. V.+M.: 23-26 Ian., 3 Mai, 10-13 Iul., 26-29 Sept.
 Mereurea-Murășului. V.+M.: 21-24 Febr., 29 Iulie-1 Aug., 7-10 Dec.
 Miheș (Cluj). V.+M.: 21-24 Ian., 27-30 Mai, 31 Iul., 3 Aug., 7-10 Dec.
 Moldova-Nouă (Caraș). 5 Mai, 24 Iun.
 Moldova-Veche (Caraș). 21 Apr., 27 Aug.
 Moșna (Târnava-Mare). V.: 2 Febr., 21 Apr., 26 Aug.; O.: 17 Apr.; M.: 4 Febr., 24 Apr., 28 Aug.
 Motșdorf (Târnava-Mare). V.: 14 Mart., 17 Mai, 2 Noemv.; M.: 19 Mart., 20 Mai, 5 Noemv.
 Murăș-Ludoș. V.+M.: 1-4 Mai, 1-4 Oct., O.: 28 Apr.-1 Mai.
 Nadeșul-Săsele (Târnava-Mică). V.: 2 Febr., 25 Apr., 28 Oct.; M.: 5 Febr., 28 Apr., 31 Oct.
 Năsăud. V.+M.: 25-27 Mai, 26-29 Aug., 6-8 Noemv.
 Neamț (Muscel). Înalt. Domn., 6 Aug., 7 Dec.
 Negolești (Dolj). Dum. tuturor Sfinților Negrești (Vaslui). 25 Mart., Dum. tut. Sfinților. 14 Sept., 26 Oct., 7 Dec.
 Nesporești (Roman). 23 Apr.
 Noerih (Sibiu). V.+M.: 1-3 Febr., 1-3 Mai, 19-21 Oct.
 Oelandul-Homorodului. V.+M.: 25-28 Apr., 24-27 Oct.
 Oena-Târgu (Bacău). 21 Mai, 27 Iul., 8 Noemv.
 Oena-Sibului. 29 Mart.-1 April., 3-6 Aug., 17-20 Dec.
 Oenele-Mureșului. V.+M.: 9-12 Apr., 6 9 Aug.
 Odorhei. V.+M.: 29 Febr., 27 Mai, 1-4 Oct., 18-21 Dec.; O.: 10-12 Apr., 28-30 Sept.
 Ogra (Târn-Mică). V.: 4 Apr., 1-5 Iun., 13 Sept., 15 Dec.; M.: 7 Apr., 18 Iun., 16 Sept., 18 Dec.
 Olafălăul-Mare. V.+M., 9-12 Martie, 26-29 Noemv.
 Olpret (Someș). V.+M.: 22 April., 5 Iun., 1-2 Aug., 10 Oct., 15 Dec.
 Oltenița (Ilfov), 13 Mai (Moși).
 Oneești (Bacău), 9 Mart.
 Onești (Bacău), 13 Mart., 20 Iun., 29 Aug.
 Orăștie. V.+M.: 11-14 Mart., 1-4 Iun., 1-4 Oct., 3-4 Dec.
 Oravița, 25 Mart., 25 Iul.
 Orlat. 25 Mart., 15 Aug.
 Orșova. 1-3 Mai, 17-19 Sept.
 Ozun (Trei-Scaune) 19-22 Mart., 31 Mai, 12 Iul., 2 Sept., 18 Oct., 9 Dec.

(Urmează la pag. 22)

INSTRUMENTE
 ȘI JOCURI MECANICE

APARATE
 PENTRU EXPERIENȚE
 ȘCOILARE

VARIATE ȘI IEFTINE
 LA

CARTEA ROMĂNEASCĂ

Lăcățul nu se pune pentru hoji, ci pentru oameni cinstiți.

NUMELE ZILELOR		SĂRBĂTORILE ȘI NUMELE SFINȚILOR	FELURITE IN SEMNĂRI
Vineri	1	† Scoaterea Sf. Cruci. ☾	Incepe post. Sf. Marii.
Sâmbătă	2	Aduc. moașt. Sf. Ștefan	
Duminecă	3	Păr. Isachie și Dalmat.	D. 8 d. Rus. G. 7, v. 8 Matei XIV, 14—22.
Luni	4	Sf. 7 Mucen. din Efes	
Mărți	5	Sf. M. Eusignie	
Miercuri	6	† Schimbarea la față	
Joi	7	Prea Cuv. Dometie	
Vineri	8	Sf. M. Emilian ☽	
Sâmbătă	9	Sf. M. Matia	
Duminecă	10	Sf. M. Laurenție	D. 9 d. Rus. G. 8, v. 9 Matei XIV, 22—34.
Luni	11	Sf. Arh. Euplu și Nifon	
Mărți	12	Sf. Fotie și Anicet	
Miercuri	13	Părinte Maxim	
Joi	14	Prooroc Miheca	
Vineri	15	† Adorm. Maicii Domnului	Sfânta Maria Mare.
Sâmbătă	16	Aduc. Icoanei Mântuitorului ☾	
Duminecă	17	M. Miron	D. 10 d. R. G. I, v. 10. Matei XVII, 14—23.
Luni	18	M. Flor și Laur	
Mărți	19	M. Andrei Stratilat	
Miercuri	20	Sf. Prooroc Samuil	
Joi	21	Sf. Apostol Tadeu	
Vineri	22	Sf. Muc. Agatonie	
Sâmbătă	23	Sf. M. Lupu și Calinic ☽	Zodia fecioarei
Duminecă	24	M. Eutihie	D. 11 d. R. G. 2, v. 11. Matei XVIII, 29—35.
Luni	25	Ad. moașt. Ap. Bartolomeu	
Mărți	26	Sf. M. Adrian și Natalia	
Miercuri	27	Părinte Pimen	
Joi	28	Păr. Moise Arapul	
Vineri	29	† Tăierea C. Sf. Ioan B. ☽	Post.
Sâmbătă	30	Păr. Alex. Ioan și Pavel	
Duminecă	31	Pomen. brătlui M. Domn.	D. 12 d. Rus. G. 3, v. 1 Matei 16—26.

Zodia fecioarei aduce femei cu vină'ncoa, sficioase. Sunt soții credincioase, mame bune și gospodine neintrecute.

Bărbații sânt veseli, cu fața luminoasă. Și ei sunt buni gospodari, buni soți. Au un cusur; lesne sunt trași pe sfoardă, fiind de bună credință.

Cum va fi vremea. Dela 1—8 vânt; 9—16 senin; 17—23 ploi; 23—31 înourat.

- Pałoș** (T. M.). 10-11 Mart., 1-2 Aug., 5-6 Dec.
Pantellimon (Ilfov) 27 Iul.
Păneota (Arad). 30-31 Mart., 4-5 Mai, 3-4 Aug., 5-6 Oct.
Păpău! (Trei Scaune) 19 Febr., 6 Mai, 19 Aug., 4 Nov.
Pecica-Română (Arad). 23-24 Mart., 17-18 Aug.
Perlamos. 24 Apr., 15 Iun., 24 Sept.
Petelea (Mureș). 22 Iun., 3-6 Dec.
Petriș (Arad), 24 Febr., 10 Mart., 10-11 Iun., 19-20 Iul., 14 Oct., 20 Dec.
Petriș (Năsăud). V.: 30-31 Mart., 26-27 Oct.; M.: 1 Apr., 28 Oct.
Petroșani. (Huned.) 13-15 Mai; 13-15 Oct.
Piatra-N. 8 Febr., Dum. tut. Sfinț. 8 Nov., 5 Dec.
Pișcolt (Sălaj) 6 Mart., 4 Sept.
Pitești 28 April., 20 Mai, 24 Iun.
Poenari (Argeș) Schimbarea la față.
Poiana (Sibiu). V.+M.: 6 Mai, 12-13 Iul., 19-21 Sept.
Polovracl (Gorj). 23 Apr.
Poplaca (Sibiu). 10-11 Mart., 27-28 Sept.
Porumbaeu-de-jos (Făgăraș) 14-16 Apr., 1-3 Sept.
Pracl (Odorhei). 16-17 Mart., 23-24 Iul., 12-14 Oct., 14-15 Dec.; M.: 19 Mart., 26 Iul., 15 Oct., 17 Dec.
Prealba (Gorj). 23 Apr.
Preșmer (Brașov). 3-4 Febr., 4-5 Aug.
Proștea-Mare (Târnava-Mică). V.: 29 Ian., 6 Apr., 10 Iul., 26 Oct.; M.: 9 April., 29 Oct.
Prundul-Bârghului (Năsăud). V.+M.: 7-9 Ian., 12-14 Apr., 30 Iun.—2 Iul., 27-30 Oct.
Pul (Hunedoara), 1 Mai, 14 Oct.
Racoșul-de-jos (Târnava mare). V.+M.: 23-24 Apr., 23-24 Iun., 20-21 Sept.
Radiana (Bacău), 20 Iul.
Radna (Arad). 3 Iun., 30 Sept.
Rădăuți (Bucovina), 6 Mai, 20 Noemv.
Râmnicul-Vâlcea, 14 Oct.
Râmnicul-Sărat, 23 April. Inălțare.
Răureni (Vâlcea). 8 Sept., 2 Oct.
Râșnov (Brașov). 1 Mart., 1 Iul.
Reghin V.: 14-18 Febr., 7-11 Mai, 5-9 Aug., 18-22 Oct.; M.: 19 Febr., 12 Mai, 10 Aug., 23 Oct.
Reteg (Someș). V.+M.: 4-7 Mai, 9-12 Iul., 25-28 Sept.
Rezlina (Orhei) 6-15 Mai.
Riehișdorf (Târnava-Mare), 25-27 Mart., 13-15 Nov.
Rimetea (Turda). V.+M.: 13-16 Mai, 7-10 Oct.
Rodna-Veche V.+M.: 20-23 Febr., 1-4 Mai, 25-28 Iun., 7-10 Aug., 22-25 Oct., 16-17 Dec.
Roșla-montană. 15 Mart., 15 Oct.
Rovine (Arad) 4-6 Mai, 8-9 Sept.
Roznov (Neamț), 25 Febr., 9 Mart., 21 Mai.
Rupea (T.-Mare). 8-11 Ian., 8-10 Mart., 22-25 Iul., 7-0 Oct.
Ruși-Munți, 30 Mart., 30 Sept.

(Urmează la pag. 24)

Se deschid școlile

Copiii!

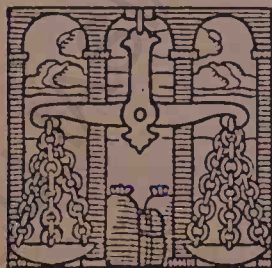
Cumpărați ceiace
 vă trebuie pentru
 școală

deja

Cartea Românească

Parul se infinge cu capătul ascuțit în pământ.

NUMELE ZILELOR	SĂRBĂTORILE ȘI NUMELE SFINȚILOR	FELURITE INSEMĂRI
Luni	1 Cuv. Simion Stâlpnicul	
Mărți	2 M. Mamant	
Miercuri	3 Sf. Martir Antim	
Joi	4 Sf. M. Vavila	
Vineri	5 Prooroc Zaharia	
Sâmbătă	6 M. Eudoxia	Ⓢ
Duminecă	7 M. Sozont	ZIUA LIBERTAȚII
Luni	8 † Nașt. Maicii Domnului	D. în. Sf. Cruci, G. IV v. 2, Ioan III, 13-17
Mărți	9 Păr. Ioachim și Ana	Sfânta Maria Mică.
Miercuri	10 M. Minodora și Mitrodora	
Joi	11 Cuv. Teodora	
Vineri	12 M. Autonom	
Sâmbătă	13 M. Corneliu Sutașul	
Duminecă	14 † Înălțarea Sfintei Cruci C	Ziua Sf. Cruci. Post Slujba toată a Pranicului
Luni	15 M. Nichita și Visarion	Ioan 6-11; 13-20; 25-28; 30
Mărți	16 M. Eufimia	
Miercuri	17 M. Sofia și Elpida	
Joi	18 Cuv. Eumenie	
Vineri	19 M. Trofim	
Sâmbătă	20 M. Eustație	
Duminecă	21 Apostol Codrat	D d. Înălț. Sf. Cruci.
Luni	22 M. Foca	G VI, v. 4, Marcu VIII 34-38, IX, 1.
Mărți	23 Zămisl. Sf. Ioan Botez.	Zod. Cumpenei. Incepe toamna.
Miercuri	24 Sfânta Martira Tecla	
Joi	25 Cuv. Eufrosina	
Vineri	26 Ador. Sf. Ioan Evangh.	
Sâmbătă	27 M. Calistrat	
Duminecă	28 Cuv. Hariton	D. 18 d. R. G. VII v. 5 Luca V. 1-11
Luni	29 Cuv. Chiriac	☽
Mărți	30 Păr. Grigorie	

Zodia Cumpenei aduce femei vesele, șagalnice; le place să fie laudate, precum și podoabele. Ar fi bune gospodine, dacă n'ar fi mână spartă. Bărbații sunt vorbăreți, laudăroși. Chibzuesc însă bine când încep o treabă; de aceia nu le merge rău în viață.

Cum va fi vremea. La începutul lunii căldură; apoi vânturi; spre sfârșit ploii.

- Săbed (Mureș). 14-17 Apr., 4-7 Oct.
 Săceal (Sibiu) 20 Mai, 4 Nov.
 Saeul (Severin), 23 Mai, 7 Nov.
 Saqna (Roman) 29 Iun.
 Sălașul-de-Sus (Hunedoara), 4-6 Mai, 10-12 Oct.
 Săleiva-de-Jos (Turda). 4 Apr., 8 Mai, 30 Iunie, 10 Aug., 20 Oct., 10 Dec.
 Săleii (Ialomița). Dum. tut. Sfinților.
 Săliște (Sibiu). V.+M.: 5-6 Apr., 12-14 Iun., 5-7 Oct.; O.+P.: 4 Apr., 11 Iun., 4 Oct.
 Sămbăta-de-Jos (Făgăraș). 22-25 Apr., 4-6 Iun., 14-15 Sept.
 Sămbăta-de-Sus (Făgăraș). V.+M.: 12-14 Apr., 9-11 Aug.
 Sănceraul-Almașului (Cluj). 2 Febr., 22 Apr., 6 Aug., 26 Oct.
 Săngeorgiul-de-Pădure. V.+M.: 19-21 Mart., 2-4 Iulie, 11-13 Oct.
 Săngeorgiul-Săsesc. V.+M.: 29 Ian.-1 Febr., 5-8 Mai, 29 Iul.-1 Aug., 1 Nov.
 Sănmărtiniul-Homorodului. 12-14 Febr., 14-16 Mai, 30 Aug., 1 Sept.
 Sănmiclăuș (T. Mică), 7-8 Apr., 11 Sept. M.: 25 Apr., 21 Sept., 13 Dec.
 Sântămăria-Orlea (Hunedoara). V.+M. 18-20 Apr., 6-8 Sept.; O.: 16-17 Apr., 4-5 Sept.
 Șăraia V.+M.: 8-10 Mai, 21-22 Aug., 9-11 Nov.
 Șărnașul-mare. V.+M.: 18-20 Ian., 18-20 Apr., 8-10 Iunie, 27-29 Aug., 8-10 Oct., 6 Dec.
 Șaroșul-Săsesc (Târn. Mică). V.: 7-8 Apr., 22-23 Oct.; M.: 10 Apr., 25 Oct.
 Sasehiz (T. Mare). 10 Ian., 5 Mart., 20 Mai, 1 Aug., 1 Oct., 22 Nov., O.+P.: 20 Nov.; M. 12 Ian., 22 Mai, 3 Aug., 25 Nov.
 Săselori (Sibiu), 28-30 Mart., 24-26 Oct. 20 Dec.,
 Săvădisla (Cluj) 24-27 Apr., 25-28 Oct.
 Săvârșin (Ara.). 14 Febr., 1 April, 13 Mai, 15 Iun., 18 Aug., 1 Oct. 3 Dec.
 Seheia (Roman). 14 Sept.
 Sebeș (Alba). V.+M.: 26-29 Ian., 4-5 Mart., 21-24 Apr., 21-24 Aug.; O.: 6-8 Apr., 1 Iunie, 21-24 Aug., 5 Nov.
 Șeiea-Mare. V.+M.: 1-3 Mart., 22 Mai, 28-30 Aug., 10-13 Dec.
 Șeiea-Mică. V.+M.: 21-24 Iun., 9-12 Noem.
 Seleușul-Mare. V.: 11 Apr., 16 Aug., 11 Dec. M.: 8 Apr., 13 Aug., 8 Dec.
 Seliștat (Făgăraș) 19-20 Mai, 22-23 Sept.
 Senereuș (Târn. Mică). V.+M.: 10-11 Apr., 28-30 Iun., 26-28 Oct.
 Sfântul-Gheorghe. M.: 21-22 Febr., 1-2 Mai, 3-4 Iul. 9-10 Oct
 Sibiu. V.+M.: 9-11 Ian., 22 Apr., 6-9 Sept.
 Sie (Someș). 24 Febr., 8 Iul., 27 Sept., 30 Nov.
 Sighet-Marmafel. M.: 11-12 Mart., 17-18 Iun., 15-16 Iul., 4-5 Sept., 16-17 Oct., 18-19 Dec.
 Sighișoara. V.: 15 Ian., 13-14 Mart., 21-22 Iun., 15 Sept., 1-2 Noemv., M.: 18 Ian., 16 Martie, 3 Mai, 24 Iun., 18 Sept., 4 Noem.
 Sinaia (Prahova). 15 Aug.
 Slănie (Bacău); 20 Iul.
 Slatina (Olt). 23 Apr.
 Slobozia (Ialomița). 23 Apr., 14 Oct.

(Urmează la pag. 26)

TOT CE E NEVOIE PENTRU O GOSPODĂRIE

ORI ȘCOALĂ DE
 MENAJ DELA
 FARFURII LA
 RĂCITOARE
 ȘI MAȘINI DE
 GĂTIT

LA

CARTEA ROMĂNEASCĂ

Ce e în inima treazului, stă în gura beatului.

NUMELE ZILELOR	SĂRBĂTORILE ȘI NUMELE SFINȚILOR	FELURITE INSEMNĂRI
Miercuri	1 Sf. Apostol Anania	
Joi	2 M. Ciprian și Justina	
Vineri	3 M. Dionisie	
Sâmbătă	4 Păr. Ieroteiu	
Duminecă	5 M. Haritina ☉	D. 19 d. Rus. G. VIII. v. 6. Luca VI, 31—36.
Luni	6 Apostol Toma	
Mărți	7 M. Sergie și Vach	
Miercuri	8 Cuviosa Maica Pelaghia	
Joi	9 Apost. Iacob a lui Alfeu	
Vineri	10 M. Evlampie	
Sâmbătă	11 Apostol Filip și Teofan	
Duminecă	12 M. Proviu și Tarah	D. 21 d. Rus. G. I, v. 7. Luca VIII, 5—15. VIII. S.
Luni	13 M. Carp și Papil	
Mărți	14 † Cuv. Paraschiva ☾	
Miercuri	15 M. Luchian	
Joi	16 M Longin sutașul	
Vineri	17 Prooroc Osie	
Sâmbătă	18 Ap. și ev. Luca	
Duminecă	19 Proor. Ioil	D. 20 d. P. G. II. v. 8. Luca VII, 11—16.
Luni	20 M. Artemie	
Mărți	21 Cuv. Ilarion cel mare ☼	
Miercuri	22 Păr. Averchie	
Joi	23 Ap. Iacob vărul Domnului	Zodia Scorpiei.
Vineri	24 M. Areta și cei cu el	
Sâmbătă	25 M. Marcian și Martirie	
Duminecă	26 † Marele Mucenic Dimitrie	D. 23 d. Rus. G. III, v. 9 Luca VIII, 26—39. Sămedru
Luni	27 Cuv. Dimitrie cel Nou ☽	
Mărți	28 M. Terentie, Neonil	
Miercuri	29 M. Anastasia	
Joi	30 M. Zinovie	
Vineri	31 Apostol Stachie	

Zodia Scorpiei aduce femeii avane de bani și care nu știu să fină tainele. Schimbăcioase din fire, ajung arțăgoase și gâlcevitoare.

Bărbații sunt iuși la minte, meru căutând să iscodească ceva. Cu vârsta ajung tăcuți, morocănoși și ursuzi.

Cum va fi vremea. Intăia săptămână va fi cald; a doua săptămână vremea se va răcori; la sfârșit vor cădea ploii reci.

- Sîlindia (Arad). 29 Mai, 6 Oct., 22 Dec.
 Şimand (Arad) 11 Febr., 12 Mai, 8 Sept.
 Şimişna (Someş). 22-23 Ian., 29-30
 Apr., 29-30 Aug., 30 Noemv.
 Şimleul-Silvaniei V.+M.: 24-25 Mart.,
 21 Iun., 6 Sept., 20 Dec.
 Şinea-Veche (Făgăraş) 10 Mart., 30
 Apr., 21 Iulie, 26 Oct.
 Şintereag (Someş). 2-3 Febr., 23-24
 Iun.
 Şlimnie (Sibiu) 1-2 Iun., 14-15 Oct.
 Şoars (Târnava-mare). 7-9 Apr., 17-19
 Sept.
 Şomărtin (Făgăraş). V.: 1 Apr., 28 Apr.,
 4 Noemvrie; M.: 4 Apr. 31 Iul., 7
 Noembrie.
 Şomeuța-Mare (Satu Mare). V. 24-25
 Febr., 20-23 Apr., 20 Aug., 9-11
 Noembrie, 25 Dec.
 Sovata. V.+M.: 10-12 Ian., 12-14 Apr.,
 12-14 Iun., 30 Sept.—2 Oct.
 Spermeziu (Someş). 19-20 Mai, 9-10
 Sept.
 Stănești (R.-Sărat), 25 Mart.
 Storojineț. 2-4 Mai, 21 Sept.
 Strei-Sângeorgiu (Hunedoara). 6 Mai,
 14 Sept., 18 Dec.
 Suceava (Bucovina). 15 Ian., 6 Iun.,
 21 Iul., 2 Sept., 27 Sept.
 Supurul-de-Jos (Sălaj). 21 Febr., 25
 Apr., 11 Iul., 29 Aug., 10 Oct., 12 Dec.
 Sutești (Brăila). 21 Apr., 20 Iul., 7 Dec.
 Talpa (Neamț), 29 Iun.
 Tălmaclu (Sibiu). 27-28 Febr., 23-24
 Iun., 3-4 Noembrie.
 Târgu-Jiu. 21 Mai, 15 Aug., 14 Oct.
 Târgul-Mureşului. V.+M.: 14-17 Ian.,
 14-17 Mart., 13-17 Mai, 2-6 Sept.,
 8-11 Noembrie.
 Tâşnad (Sălaj). 19 Febr., 21 Mart., 10
 Mai, 5 Iul., 13 Sept., 18 Oct., 15
 Noembrie.
 Teaca (Mureş). V.+M.: 30 Ian.-1 Febr.
 29 Apr.-1 Mai, 25-27 Iun., 3-5 Nov.
 Tecuci (Teleorman). 9 Mart.
 Teiuş (Alba), V. 17-18 Febr., 26-27 Apr.,
 24-25 Iun., 25-26 Aug., 5-6 Nov.,
 M.: 20 Febr., 28 Apr., 26 Iun., 28
 Aug., 8 Nov.
 Telega (Prahova), 14 Sept., 8 Noemv.
 Tieuşul-săsese. V.: 18 Febr., 24 Ian.,
 1 Nov.; M.: 13 Febr., 26 Iun., 3 Nov.
 Tigveni (Argeş). 25 Mart.
 Timișoara. 14-15 Mart., 30-31 Mai, 8-9
 Aug., 26-27 Sept. 14-15 Dec.
 Tohanul-vechi (Braşov). V.+M.: 26-
 27 Mart., 15-16 Sept.
 Toplița-Română. V.+M.: 27-30 Ian.,
 22-25 Apr., 7-10 Iul., 2-5 Oct.
 Trapold (Târnava-Mare). V. 19 Mart.,
 3 Dec.; M.: 21 Mart., 5 Dec.
 Trifești (Roman). Înălțare (2 Iun.).
 Trăseău. 13-16 Mai. 7 Oct.
 Tuplești (Roman), 24 Iul.
 Turda. V.+M.: 6-9 Mart., 18-20 Apr.,
 21-24 Iun., 5-7 Sept., 28-31 Oct.,
 3-6 Dec.

SE APROPIE CRĂCIUNUL ȘI ANUL NOU

BUCURIA TUTURORA

DARURI

PENTRU COPII

JUCĂRII

DE TOT SOIUL

LA

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Cămașa copilului arată ce mamă are.

NUMELE ZILELOR	SĂRBĂTORILE ȘI NUMELE SFINȚILOR	FELURITE INSEMNĂRI
Sâmbătă	1 Sf. Doft. Cosma și Damian	Zi 'ntâi de Brumar.
Duminecă	2 Sf. M. Achindin	D. 22 d. Rus. G. IV, v. 10, Luca XVI, 19—31.
Luni	3 Sf. M. Achepsima	
Marți	4 Cuv. Păr. Ioachim și Nicandra	
Miercuri	5 Sf. Muc. Galaction	
Joi	6 Păr. Pavel Mărturisitorul ☉	
Vineri	7 Sf. 33 Mucenici de Melitina	
Sâmbătă	8 † Sf. A. Mihail și Gavril	
Duminecă	9 Sf. M. Onisifor	D. 24 d. Rus. G. V, v. 2, Luca VIII, 41—56.
Luni	10 Sf. Orest, Olimpie și Rodion	
Marți	11 Sf. M. Mina, Victor și Vichentie	
Miercuri	12 Sf. Ioan cel Milostiv	
Joi	13 Sf. Ioan gură de aur ☾	
Vineri	14 Sf. Ap. Filip	
Sâmbătă	15 Sf. M. Gurie	Incepe postul Crăciunului
Duminecă	16 Sf. Ap. Matei Evanghelistul	D. 25 d. Rus. G. VI, v. 1, Luca X, 25—37.
Luni	17 Cuv. Păr. Grigorie	
Marți	18 Sf. M. Platon și Roman	
Miercuri	19 Prooroc Avdie	
Joi	20 P. Grigore decapolitul ☽	
Vineri	21 † Intrarea în Biserică	
Sâmbătă	22 Sf. Ap. Filimon	Zodia Săgetătorului
Duminecă	23 Sf. P. Amfilochie	D. 26 d. Rus. G. VII, v. 2, Luca XII, 16 — 21, VIII, 1.
Luni	24 Păr. Clement Papă al Romei	
Marți	25 Sf. M. Ecaterina	
Miercuri	26 Cuv. Stelian și Păr. Alipie ☽	
Joi	27 M. Iacob Persanul	
Vineri	28 Cuv. Păr. Ștefan cel Nou	
Sâmbătă	29 Sf. M. Paramon	
Duminecă	30 Sf. Apostol Andrei	D. 30 d. Rus. G. VIII, v. 3, Luca XVIII, 18—27.

Zodia Arcașului aduce femei cuvioase, dar care nu se prea lasă purtate de nas. Sunt harnice și muncitoare.

Bărbații sunt și ei ageri, cu judecată sănătoasă deși cam ambițioși; sunt însă întreprinzători și dornici de libertate.

Cum va fi vremea. La început va cădea brumă; la 10 la 17 senin și rece. Dela 15—21 ninsoare; dela 21 la 30 vreme bună.

- Ulmeni** (Argeş) Dum. tut. Sfinţilor. Ulmeni (Ilfov). 8 Sept.
- Ungra** (Târnava-Mare). 1-2 Iun., 2-11 Aug., 2-3 Noemv.
- Unirea** (Turda). V. + M.: 8-11 Ian., 18-21 Mart., 5-8 Iun., 20-23 Aug. 3-4 Oct., 16-19 Nov.
- Urmenişul-de-Câmpie**. 16-18 Ian., 3-5 Mai, 4-6 Iul., 16-18 Dec.
- Vad** (Făgăraş), 5 April., 21 Iun., 5 Oct., 20-21 Nov.
- Vaidahaza** 21-22 Mart., 21 Sept.
- Vaida-Rece** (Făgăraş). V.: 21 Mart., V. + M.: 18-19 Ian., 1-2 Aug.
- Valdeeni** (Vâlcea), Marţi şi Miercuri în săpt. brânzei. Dum. Rus., 27 Iul.
- Valea-lungă** (Târnava-Mică). V.: 23 Febr., 23 Oct., M. 26 Febr., 23 Iun., 26 Oct.
- Vârteşti** (R.-Sărat). 15 August.
- Văscăuţi** (Storojineţ). 8 Apr., 15 Apr., 6 Mai, 16 Aug., 1 Dec.
- Veneţia-de-Jos** (Făgăraş). 1-3 Mart., 6-8 Iul., 23-25 Sept.
- Vijniţa** (Storojineţ), 29-30 Ian., 8 Apr., 5 Iul., 12 Aug., 25 Sept., 12 Nov., 31 Dec.
- Vinerea** (Huneodara), 3 Mai, 27 Dec.
- Vinga** (Timiş), 2 Iun., 25 Aug., 6 Oct.
- Vingard** (Alba). 10-12 Febr., 10-12 Mai, 10-12 Sept.
- Vinţul-de-Jos** (Alba), 13-15 Mart., 23-24 Iun., 13-15 Sept., 23-25 Noemv.
- Vinţul-de-sus** (Turda). 29 Febr., 8 Iun., 23 Aug., 19 Noemv.
- Viştea-de-Jos** (Făgăraş) 4-6 Apr., 11-12 Iul., 25-27 Aug.
- Vizirul-de-Sus** (Brăila), 29 Iun.
- Volla** (Făgăraş) 3-4 Mai 16-18 Aug., 24-25 Oct.
- Voineşti** (Vaslui) 15 Aug.
- Voiteg** (Timiş) 1 Mai, 1 Sept.
- Volontirova** (Cetatea-Albă) 28 Sept., 12 Oct.
- Vorumloe** (Târnava-Mare) 5 Apr. 10 Sep.
- Vulean** (Braşov) 9-10 Mart., 20-30 Aug.
- Vurpăr** (Sibiu) 15-16 Mart., 1-2 Iul.
- Zăbala** (Trei Seacune), 2 Febr., 28 Iun., 11 Oct., 29 Nov.
- Zăgăr** (Târnava-Mică). 18-20 Ian., 16-18 Mart., 25-26 Iun., 5-7 Sept., 12-14 Noemvrie.
- Zălau**. 6-7 Mart., 5-6 Iun., 3-4 Iul., 4-5 Sept., 2-3 Oct., 4-5 Dec.
- Zam.**: O.: 20 Mai, 7 Iul., 28 Aug.; V. + M.: 16 Ian., 3 Apr., 21 Mai, 8 Iul., 29 Aug., 14 Sept., 30 Noemv.
- Zărand** (Arad). 9-10 Mart., 15-16 Iun., 11 Aug., 15 Dec.
- Zărneşti** (Braşov). 5-6 Mai, 20-21 Sept.
- Zerindul-Mare** (Arad). 14 Ian., 25 Aug.
- Zlatna** (Alba). 17-19 Mart. 16-18 Iun., 30 Aug.-1 Sept.

(Indrep. după Calend. Sat., Sibiu 1940.

NU LĂSAȚI

DE AZI PE MĂINE ȘI ADUCEȚI ÎN CASĂ

CALENDARUL GOSPODARILOR

pe 1942

APARE DE 22 ANI

A AJUNS NELIPSIT ÎN SAȚE ȘI ORAȘE

CARTEA ROMÂNEASCĂ

NUMELE ZILELOR	SĂRBĂTORILE ȘI NUMELE SFINȚILOR	FELURITE INSEMNĂRI
Luni	1 Sf. Prooroc Naum	Zi 'ntâi de Indrëa
Mărți	2 Prooroc Avacum	
Miercuri	3 Prooroc Sofronie	☉
Joi	4 M. Varvara	
Vineri	5 Cuv. Sava cel sfințit	
Sâmbătă	6 † Păr. Nicolae	
Duminecă	7 Păr. Ambrosiu și Filoftea	D. 27 d. Rus. G. I, v. 4, Luca XIII, 10—17
Luni	8 Cuv. Păr. Patapie și Sofronie	
Mărți	9 Zămislirea Sf. Ana	
Miercuri	10 Sfânta Mart. Mina	
Joi	11 Păr. Daniil Stâlpnicul	
Vineri	12 Păr. Spiridon făc. de min.	☾
Sâmbătă	13 M. Auxentie și Eustratie	
Duminecă	14 M. Tirs și Calinic	D. 28 J. Rus. G. II, v. 5, Luca XIV, 16 — 24
Luni	15 M. Eleftherie	
Mărți	16 Prooroc Aghen	
Miercuri	17 Pr. Daniil cu cei 3 tineri	
Joi	18 M. Sevastian	
Vineri	19 M. Bonifaciu	☼
Sâmbătă	20 M. Ignatie Teoforul	
Duminecă	21 M. Iuliana și Temistocle	Din n. înainte nășterii Domnului, G. III, v. 6, Matei 1—24.
Luni	22 M. Anastasia	
Mărți	23 10 mucenici din Creta	Inceputul iernii
Miercuri	24 M. Eugenia Feciora	Zodia Tașului.
Joi	25 †† Nașterea Domnului	I-a zi de Crăciun
Vineri	26 †† Sob. prea curat. Născ.	Nașterea Domnului.
Sâmbătă	27 † Sf. Arhidiacon Ștefan	Șușba din Aucei.
Duminecă	28 20 de mii mucenici	D. d. Nașt. Domnului G. IV, v. 7, Matei II, 13—23.
Luni	29 14 mii de copii uciși de Irod	
Mărți	30 M. Anisia	
Miercuri	31 Cuv. Melania Romana	

Zodia Tașului aduce femei chipeșe, cu nuri, umblând după găтели și petreceri. Au cusurul de a fi cam zuliare, măcar că nu vor să arăte.

Bărbații sunt vrednici și umblă după măriri. Cred că alții ca dâșii nu mai sunt pe lume.

Cum va fi vremea. 1—8 ger uscat; 9—16 ninsoare; 17—24 moină; 25—31 viscole apoi ninsoare.

Din Cuvântarea D-lui General I. Antonescu

Conducătorul statului român

în ziua de 6 Octombrie, 1940

— *Morții și viii sunt aici laolaltă, pentru Neam, pentru Credință și pentru veșnicia românească.*

— *Plecat cu smerenie și îngenunchiat cu pietate în fașa lor, v'am chemat ca să ne deslușim crezul; v'am chemat să spunem tuturor că:*

**Drumul nostru este cinstea.
Puterea noastră este munca.
Arma noastră este jertfa.
Casa noastră este credința.
Aurul nostru este Patria.
Telul nostru este izbânda.**

— Izbânda prin respectul față de om, de dreptate și de lege: prin cinstea proprietății și a hărniciei; prin mândria obștii românești; prin înălțarea Neamului și prin unirea sfântă a tuturor fiilor vrednici.

— Pentru înfăptuirea acestui Stat, pe care îl visăm și pe care îl dorim, strângeți, încordați și uniți laolaltă, toate puterile voastre și ale Neamului.

— Nu uitați că Stat Național Legionar înseamnă topirea tuturor credințelor și a tuturor forțelor noastre, într'un singur scop:

Rezidirea pentru veșnicie și din temelie, a Neamului nostru.

— Prindeți voinicește de umeri pe toți frații noștri de pe întreg cuprinsul românesc; scuturați conștiințele de toate îndoielele și de toate lășitățile trecutului; sfărâmați ambițiile deșarte și, sub imboldul vostru și, prin exemplul vostru, uniți pe toți într'un singur gând, într'o singură simțire, într'o singură voință, către un singur țel: izbânda României.

— Toți Românii hotărâți, toți Românii cinstiți; toți Românii sârguitori, toți Românii întregi și toate Românele curate, să se prindă frățeste în hora muncii românești și în avântul rândurilor voastre.

— Nu este nevoie ca cel ce va veni, vrăjit de iureșul avântului vostru, să fi purtat cămașe verde, să fi cântat, să fi ținut frontul, să fi făcut până azi salutul disciplinei voastre.

— Este însă nevoie ca omul de ieri și legionarul de mâine, să-și fi sbu-ciumat suletul pentru neamul lui; să-și fi simțit obrazul sfașiat de durerăa înfrângerii lui; să-și fi inchiuat indurerat fruntea în fața Dumnezeului cre-dinței lui, pentru că numai astfel va fi gata de lupta care începe și de jertfa pe care i-o vom cere când va da alarma sbuciumul tragic al gliiei strămo-șești și va bate ceasul sacrificiului și al răspunderii.

— Deschideți frățeste brațele voastre celor curați. Ajutăți-vă cu ei și ajutați-mă pe mine, ca împreună să scuturăm, să redeșteptăm și să ridicăm Neamul.

Și acum iubii Legionari și scumpi camarazi să știți și voi și să-știe toți că Statul Național Legionar este un Stat și de datorii și de drepturi.

Privind la datorie și uitând drepturile, stăm cu inima strânsă și cu mintea așintită la acei ce suferă plătind atât de scump greșelile noastre.

Ei însă trebuie să știe că la drepturile Coroanei Sfântului Ștefan, noi răspundem, pașnici și cu omenie, cu drepturile pe cari ni le dă coroana de lauri a marelui Traian.

Din Antologhion. Câmpulung 1643.

IANUAR

I. R. 7.52; A. 16.46. — 30. R. 7.38; A. 17.20.
(R. = Răsăritul soarelui; A. când astîințește)

Despre Neam și Țară

Românii de pretutindeni

„Soarta noastră fuse crudă“, spune poetul. Nu de azi, de eri, ci de veacuri și veacuri.

Ori cât de crudă ne-a fost soarta, poporul românesc prin darurile lui firești, a avut nu numai tăria să răsbească greutățile ce nu l'au slăbit, dar ca puține alte popoare s'a intins și departe de trunchiul sănătos.

Intinderea lui trece cu mult și granițele de eri, în toate direcțiile: spre miază noapte, spre miază zi, către apus și mai ales către răsărit. S'a căutat loc de vicață unde i s'a deschis calea, iar prin muncă și răbdare a biruit chiar neprielnicele condițiuni în care a ajuns.

Înainte de toate s'a ținut creștința și limba strămoșească, așa în cât te poți înțelege cu cei instrăinați la mari depărtări, de sute de ani.

Pe o hartă a Europei locul ocupat de Români samănă cu o pată de cerneală cu colțurile prelungite în toate părțile. Mi-jlocul petei e în cuprinsul țării de azi; colțurile se întind de jur împrejur nedeopotrivă. Vârful unora dintre ele s'a sters; prea erau puțini români în millocul celor străini, ce i-au înconjurat. Au lăsat însă urme măcar prin numele românesc dat unui munte, deal ori râu. Învățătul profesor de la Universitatea din

Cluj, răposat nu de mult și în plină putere, N. Drăgan, a putut însemna urmele Românilor până în Moravia, Polonia și dincolo de Tisa, lasând cuvinte în graiul polon ca și în numirile geografice locale.

Spre răsărit, un călător ieșan, Th. Burada a aflat Români în Rusia până dincolo de Don, ca și în Crimeia. Spre sud mulțime de Români, trăesc în cuprinsul țărilor vecine, în Bulgaria și Jugoslavia, din câmpia Torontalului

Vasului gol toți îi dau cu piciorul.

și până aproape de Ruscîc, dealungul Dunării. Români, nu tocmai puțintei, au ajuns până'n pustiurile Asiei ori în America.

E greu să se poată ști numărul lor exact, deoarece străinii în mijlocul căroră trăesc, caută să tănuiască cifrele. Pe cat pot le micșorează. Dar chiar din ceia ce ei nu tăgăduesc, peste granițele României de eri s'ar afla încă aproape de 3.000.000 Români, împreună cu cei din America, precum și de macedonienii răslețiți în Peninsula Balcanică. Acum cu nenorocirile ce ne-au isbit, când granițele, prin silă, au fost mutate din nou până la Prut, după cum ni s'a luat nordul Transilvaniei, numărul Românilor aflați peste granița de azi, ciuntită, a Țării românești aproape că s'a îndoit, trecând cu mult de 6.000.000.

Să-i uităm? Se poate? Mereu trebuie să ne gândim la ei, iar surlețul nostru de frate să nu slăbească a-i ajuta, prin orice chip. Dacă nu avem puterea să rămănem grămadă, măcar să ne silim pe toate căile, să le aducem mângâiere și susținere ca să se poată menține neschimbați, Români în cuget, simțire, graiu și credință, pregătiți pentru ziua când iarăși va suna și pentru noi dreptatea, strângându-ne în launtrul aceleiași granițe.

De citit la sărbători

Aurel Vlaicu

Era un băietan înalt, subțirel, smead la față, oacheș, cu mustăcioară neagră, nas de pasăre, ochi mici, negri și părul tuns mărunț. Lângă subțirimea aceasta mâinele îi erau mari și puternice; mâini de lucrător. Se fălea cu ele și avea de ce. Din mâinele acele mari ieșeau dibăcii nelinchipuite. Vlaicu era un modest și un sfios. El stia însă bine că mâinile sale nu

dăduseră niciodată greș când a fost să dibăcească orice „măestrie faină”. Începuse de mic, când nu era decât o potcă de copil și-și necăjea părinții cu jurba făcută între băiețașii din Biniținți, satul unde s'a născut și a învățat cei dintâi ani de școală.

Când l-au trecut în colegiul Reformat al contelui Kuhn din Oraștie, și a început băiatul a desghioaca tainele fizicii și mai ales ale electricității, neica Dumitru, taica-său, oricând se putea aștepta că de pune mâna pe ivăruț ușii, îl fulgeră un curent dintr'o baterie sau îl sperie o sonerie.

Odată, fiindcă baba care-i era găzdoae în Oraștie, cotrobăia prea des prin lada lui și-i dijmua mierea de albine adusă de lelea Ana, maica-sa, a potrivit o mașinarie drăcească, dintr'o creangă de alun încărjoiată pe dinlauntru cutiei, de-a rămas baba două săptămâni cu vânătaia pe obraz și s'a învățat să lese în pace cala cu miere.

În vremea asta îi încolțește în cap mașina de sburat. O vedea în chip de umbrelă cu mânerul țevă. Îndopa țevă mânerului cu praf de pușcă și îi dădea foc. Reculul, s'varlea mica umbrelă în văzduh. Când i se oprea ridicarea și începea să coboare, umbrela se deschidea ca o parașută. În Munchen vicața i-a fost grea. Muncea învrăjbit la mașini de sbor. A început a se apropia de formula aeroplanului în chip de pasăre ca fiind cea mai apropiată de nevoile naturii.

„D'apoi dacă Dumnezeu Bunu o fo'facut așa, noi, de bună samă nu se cade a face altminteri”. Și astfel a venit pe lume formula aeroplanului său, în chip de cocor.

În câți-va ani — din 1903 până'n 1908 — era limpezit. A primit să lucreze în fabrica de automobile Opel din Russelsheim, doar, doar o izbuti să-și facă aeroplanul.

După ce în vara lui 1909 a lucrat în Biniținți un aeroplan în mare, de-1

Fiecare cucoș pe gunoiul lui cântă.

trăgeau flăcâii cu mâna, ori călări pe cai, și a izbutit să facă sumedenie de sboruri planate, vine ziua când nimereste pe aolo O. Goga. Și poetul iea pe sburător sub ocrotirea lui, aducându-l în vechiul Reșat, stăruind pentru dânsul la guvern și căpătând în sfârșit, prin marele ajutor al lui Ionel Brătianu și Spiru Haret, o slujbă pentru Vlaicu și dreptul să lucreze aeroplanul la Arsenal. Astfel, la 10 Iunie, anul următor, aeroplanul era pe câmp la Cotroceni, cu helicele în mers și cu pilotul în carlingă, gata de plecare. Și aeroplanul a sburat, în ziua aceea câți-va metri, apoi tot mai sus, până ce a ajuns să intreacă toate aeroplanelle străine, fie din țară, fie de peste graniță. Căci în vara anului 1912, când a fost un mare concurs de aviație la Aspern, lângă Viena, A. Vlaicu a câștigat trei premii, bătând de două ori chiar pe Roland Gaross, marele as al lumii care sbura pe un aeroplan tip Bleriot, înadins făcut și cu motor special.

Dar Vlaicu nu era mulțumit numai cu atâta. El voia să-și îmbunătățească invenția. Făcuse un aeroplan nou, tipul II, și avea gata planurile pentru tipul III, mașină pentru două persoane. Mai visa apoi un autogir și un aeroplan cu opt pasageri... visa în sfârșit o fabrică de aeroplanelle. Dar banii îi lipseau.

Între timp se arată un trimis al fabricii Marconi din Anglia. A venit să cumpere două mașini Vlaicu, ca să experimenteze telegrafia fără fir la aeroplanelle. Delegatul fabricii văzuse pe Vlaicu la Aspern.

O lumină nouă făgăduia să se reverse peste sburător. Aeroplanul Nr. 3 era gata. Cu el voia Vlaicu să treacă peste Carpați, vis scump și care pe vremea aceea făcea să tremure inima fiecărui român.

Și a pornit. Era 31 August pe stil vechiu, 13 Septembrie pe stil nou. Adică acum 26 ani tocmai. În întele de Cămpina n'a mai putut sbura. Curenții potrivnici îl împingeau în pământ. A încercat să aterizeze într'o livadă. O manevră greșită a lunecat aeroplanul pe-o aripă și la sfârșit pe pământ, odată cu omul din pieptul lui.

Înmormântarea măreață de peste trei zile a arătat ce înseamnă într'adevăr dragostea Românilor pentru Vlaicu. Nu un mort dus la groapa uitărei, ci un erou ridicat spre slavă și purtat veșniciei, căruia îi este înfrățit prin nemurire.

Victor I. Popa

Patria.

*Eu mi-o slăvesc ca pe-o icoană vagă,
Că'n tot ce văd ea capătă 'ntrupare;
În tot ce simt, fiorul ei tresare
Și'n tot ce am, ființa ei mi-i dragă:*

*Ea-i munții mei și codrii plini de vlagă
Și-a râurilor mele legănare.
Tot ce-i pustiu când sunt în depărtare
Când viu spre ea, începe să m'atrăgă!*

*Mândria ei sunt eu în mii de fețe,
Trecut prin legiuniile semețe
Ce-i cuceriră soarta triumfală.*

*Prin ea mă simt turnat ca din aramă...
Și parcă-mi fierbe sângele de fală
Că-i sunt copil și ea că-mi este mamă.*

M. Codreanu

Jertfa băiețaului Călin.

E mult de atunci, pe când domnea în țara românească viteazul Mircea-cel Bătrân. Într'un sat din județul Dolj era un băiat ca de 15 ani, cunoscut pentru curajul și îndrăzneala lui. Il chema Călin și-i plăceau soldații și războiul. Gândul lui de toate zilele era să se facă mare, să intre în oaste și să se lupte cu dușmanii.

Când porni Mircea războiu cu Turcii, Călin se rugă să-l primească și pe el în rândul luptătorilor. Dar bătrânul Voivod răsé și bătându-l pe umeri, îi zise:

— Tu ești copil încă, dragul meu. Mai așteaptă câțiva ani și fii sigur că țara va avea nevoie de brațele și de curajul tău. Călin se întoarse acasă mâhnit. Când trecea armata prin satul lui, el se lua după soldați și mergea după ei câte o poștă. Tocmai noaptea se întorcea pe jos nemâncat, rupt de oboseală. Părinții îl dojeneau, dar era în zadar.

Într-o dimineață îl văzu o ceată de vreo douăzeci de ostași români trecând în fuga mare. Turcii care erau mai mulți la număr, îi puseseră pe goană. Călin se luă și el după fugarii români. Când ajunse în dreptul unui râu, se opri căci se departase prea mult de casă. El se așeză pe mal în dreptul vadului ca să se odihnească. Ochii lui însă urmăreau pe cei douăzeci de români, care pierreau în depărtare. Deodată auzi un zgomot: soseau Turcii nesfârșiți de mulți, căutând pe fugari ca să-i omoare. Când ajunseră în dreptul râului, se opriră.

Călin se uita la ei nepăsător. Comandantul turc se apropie de el și-l întrebă:

— E mare apa, băi-te?

— Mare, turcule! Cine o trece, se inecă, răspunse Călin.

— Ia să vedem cât e de mare! zise turcu și dete băiatului brânci în râu.

Apa era așa de mică, încât ar fi putut s'o treacă și un copil de cinci ani, necum Călin care era aproape cât un om mare. Dar dânsul ce făcu? Incepu să se lase pe vine, așa că apa îi acoperea pieptul. Apoi înaintind mai către mijloc, el se pitulă și mai jos, încât apa îi veni până în dreptul gurii. El însă nu se lăsă: își scufundă și gura și ochii, și chiar tot capul, până ce nu se mai văzu. Turcii însă nu plecau și el simția de sub apă că ei așteaptă încă. Incepuse se se înăbuse; dar dacă ar fi ridicat capul, cei 20 de români ar fi fost pierduți. Călin se gândi că-i mai bine să moară unul desât 20.

El se lasă să se inece. Turcii crezură că apa e în adevăr mare și se întoarseră înapoi.

Mai târziu se află fapta îndrăzneată a lui Călin. Domnitorul puse să se ridice pe malul apei, chiar în locul acela, o cruce de piatră, în amintirea tânărului erou, care prin îndrăzneala și devotamentul lui scăpase viața compatrioților săi.

I. A. Basarabescu

Plugul și tunul.

S'a întâlnit un plug ș'un tun
Pe drumul unui mic cătun;
Și drumul așa strimt era

Că nu putea

Pe el să treacă decât unul.
Să treacă plugu'ntâi sau tunul?
In marea lor nedumerire
Șezură 'n loc.

Dar tunul șanțos, c'o privire
Plină de foc,

Și fulgere țâșnind din ochi adânci
Se repezi și dete-un brânci

Plugului, zicând:

— „Privește!

„Și spune-mi nu te îngrozește

„Această gură ce foc varsă

„Ca un balaur din povești?...

„O, plugule, asta-i o glumă!

„Eu pot prefăce în ruină

„Cetăți cu ziduri seculare

Albă e zăpada dar o pișă căinii.

„Și pot trimite la plimbare
 „Pe celălalt tărâm, o, plug,
 „Zecimi de mii de inși; toți fug
 „În fața plugului năpraznic!...
 „Zău recunoaște: fugi obraz-

[nic]!“

— „Mărturisesc cu resemnare
 „Puterea ta este mai mare.
 „Mărturisește și tu însă,
 „Că și eu sunt de folos!
 „Urgia ta pustiitoare
 „Distruge sate și ogoare,
 „Ruină, jale și pârjol!
 „Și-atunci viu eu, plug oropsit,
 „Și dreg ce tu ai nimicuit:
 „Colibele nefericite
 „Și lanurile aurite,

„Că'n urma brazdei plugului
 „Cresc spicele belșugului...“
 Așa grăiră plug și tun
 Pe drumul micului cătun.
 Dar, iată, după un tufan
 Le iese'n cale un țaran,
 Care le zise:— „Pace vouă!
 „Unelte sunteți amândouă
 „Deopotrivă de utile:
 „Tu, mândre tun, ești vitejia,
 „Tu, plug umil, ești hărnicia!
 „Și trebuie să vă legați
 Ca frați!
 „Și mai ales să nu uitați
 „Că eu țaranu'n veci jertfit,
 „Ca mucenicul osândit
 „Să piară pe aprinsul rug, —
 „Eu mănuiesc și tun și plug!“

George Ranetti

De toate.

Viața tainică a țiparilor.

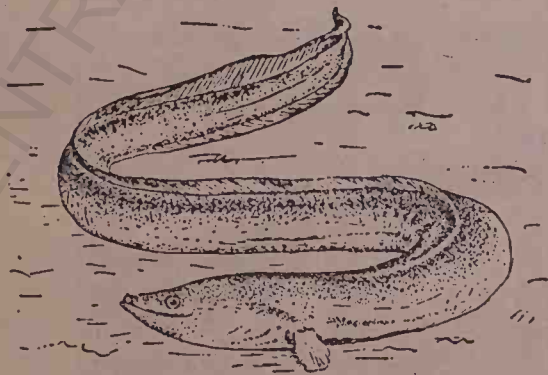
Tiparul are forma chișcarului din bălți, numai că e lung și de 1. m.

Pe la noi se întâlnește mai puțin, prin locurile de pe lângă Dunărea. Aiurea însă, prin Franța, Germania trăește în mare număr, în râurile ce dau în Marea Nordică ori în Oceanul Atlantic.

Până mai acum câți-va ani se cunoșteau numai aceștia. Urcă în susul apelor, trec dintr'o apă în alta, ba chiar se mișcă asemenea șerpilor și prin locurile umede, adăpostindu-se ziua în málul mlaștinilor, călătorind mai mult noaptea. Se hrănesc, cresc, se îngrășă, dar pui nu dau.

Cum se înmulțesc? Era o taină. Cei vechi credeau că ies din viermi, ori din mál, așa ca din senin. Cu atât mai mult se deștepta curiozitatea vieții lor, cu cât să știe că din cei bine hrăniți în apele

dulci, către toamnă, scoborau în mari cărduri, ca la o chemare tainică, în josul apelor; ajungeau la Mare ori Ocean și să făceau nevăzuți. Să mai știa că spre toamnă veneau cu milioanele din Mări spre gura apelor mari, sub forma unor vermi mici; urcau în susul apelor, trăiau câți-va ani de se îngrășau și iarăși porneau spre mare.

Și sfântul ca să-ți ajute, să-i aprinzi candelă.

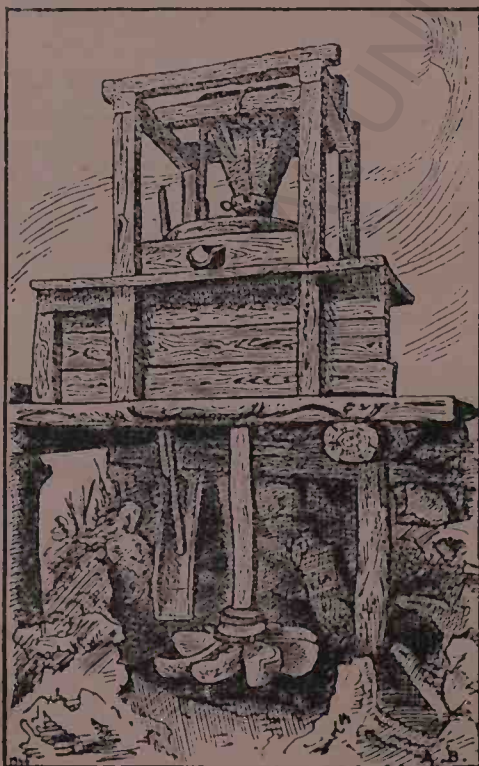
Taina a fost cu greu desvăluită, mai ales de către un învățat danez.

Acum se știe că țiparii de pe continente, se trag spre mare, călătoresc către fund, ca împinși de o chemare nestăpânită; fac drum de 5-6000 kilometri în Oceanul Atlantic, până 'n dreptul Mexicului, unde se află ca o pădure de alge mari, atât de încălțite, de se tem și corăbiile să o pătrundă. Acolo femeiuștile leapadă icrele, bărbații lapții; acolo se nasc puii care au la început forma unei frunze de salcie, cu trupul străveziu de li se văd măruntaele. Părinții pier, căci înapoi nu se mai întorc.

Puii de cum au făcut ochi, apucă, pusderie, calea întoarsă. Se țin de curentul cald ce curge la fața Oceanului, spre Europa. Așa călătoresc luni și luni; în drumul lor lung își schimbă înfățișarea, iar când ajung la marginea continentului european, dau năvală spre gurile fluviilor, ca să înceapă viața nouă. Sunt așa de mulți că tulbură apele; sunt prinși cu ciorpaclele cu sutele de mii, adevărată mană cerească pentru pescarii italieni și francezi.

Și apoi, pe cei rămași, după câți-va ani de trai în apele dulci, îi apucă nostalgia părinților lor tragându-se spre adâncurile Oceanului, unde pier după ce au dat naștere la alte milioane de urmași.

(Cui i-ar plăcea să afle mai mult despre aceste animale, să citească cărțulia Z. Popovici. *Viața misterioasă a țiparilor* din Cunoștințe folositoare (8 lei)

Măestria sățeanului

Lăsat să trăiască în nevoile lui, fără nici un îndemn de undeva, țaranul român arată destoinicie în toate.

Cu puține instrumente, dar cu multă îndemănare, el își faurește singur tot ce-i trebuie. E dibaciu și în construcții felurite, dela biserica de lemn din Maramureș, până la moara cu „linguri“, ceia ce însemnă „cu turbina“. O asemenea minune ieșită din mâna unui sățean din Gorj, arătată în figura alăturată, este păstrată drept model în marele Muzeu industrial dela München în Germania.

Cel inecat nu se teme de ploaie.

Epurele și țiganul.

Cică un țigan odată a prins și el un epure. Il duse acasă și-l băgă în cotețul păsărilor. Cum cotețul păsărilor era tot spart, epurele eși și p'aci ții drumul.

Când vine țiganul să-și ia epurele, găsește un motan care din întâmplare se băgase acolo.

Țiganul, cum îl văzu, îi zise:

— Hei, coconașule, ți-ai scurtat urechile și ți-ai lungit coada, stai oleacă că eu tot te mănânc“.

I. Buium.

(din Izvoarașul)

Un fel de mâncare.

Cotlete de berbec la tavă.

Se taie cotletele de grosimea degetului. Se curăță de grăsime și de pielea din lungul osului. Se bat mai mult ca să li se dea o formă. Se dă puțină sare și piper. Se pune unt sau untură la infierbântat, se frige pe o parte și pe alta. Se servesc cu garnitură de fasole boabe.

(Sanda Marin. Carte de bucate. Cartea Românească Ed. IV).

Treburile din luna Ianuar.

Gospodăria — E luna șezătorilor: se spun povești, glume, dar și fusul sfăraie. Cărturarul casei citește seara din *Calendarul Gospodarilor*, din vremea cărțuile cu *Cunoștințe folositoare*.

Gospodarul prevăzător își încheie socotelile de peste an, ca să vadă de a avut câștig ori pagubă; mai inspectează unele unelte de câmp.

Cât suliță crivățul la ușă de nu ai da nici cănele afară din casă, imprejurul vetrei, gospodarul chibzuit se indeletnicește cu impletituri de pae, de papură, sau măcar de pănuși de păpusoiu.

Asupra vitelor e toată grija. Să nu iasă slăbite din iarnă. Sunt scoase din grajd odată pe zi; grajdul se curăță, se aerisește, iar vitele se țesală. *Să nu se irosească hrana vitelor; Dumnezeu știe cât ține iarna.*

Livada doarme sub amorteala iernii. Totuși în zilele de moleșag se pot curăți pomii de frunzele uscate și sucite, care atarnă de crenguțe printr'un fir de mătase. În ele se ascund adesea dușmanii din primăvară. Se sapă pomii la rădăcină și se pune gunoi, acoperindu-se cu pământ sau măcar se aduna zăpada la rădăcina lor.

Ogorul se odihnește. Din vreme 'n reme însă nu strică să se care pe el câte o grămajură de balișar. Măcar că iarna, natura pare amorțită, prin îngheț și desgneț brazda se preface, iar dacă i se pun îngrășăminte, ele pătrund în brazdă. Iată de ce se spune că orice ogor trebuie arat de cu toamnă. Pământul fărâmițat se primenește mai lesne. Când pui primăvara sămânța în el, aceasta găsește hrana trebuitoare și prinde deodată rădăcini sănatoase.

Cine știe cum să îngrijească ogorul, capătă rod mai mult și mai sănătos.

Pentru o babă surdă, popa nu toacă de două ori.

Din Cazania lui Varlam. Iași. 1644.

FEBRUAR

1. R. 7.36; A. 17.23. — 28. R. 6.55; A. 18.2.

Despre Neam și Țară.

Românii de peste Nistru.

Cât de nedreaptă a fost răpirea Basarabiei, țară românească cu adevărat, dovedește și răspândirea Românilor dincolo de Nistru, până a cine știe unde în inima Kusiei.

Nistru nu e granița românismului spre răsărit. O deasă perdea de sate moldovenești se găsește chiar de a stânga Nistrului, dela Mohilev până la Ovidiopol, aproape de Odesa. Multe sate moldovenești se află de o parte și alta a fluviului Bug, dela Olviopol până aproape de Herson.

Mai rezlețite se întâlnesc până spre Harcov, unde moldoveni au emigrat în 1712 pe moșiile dăruite lui D. Cantemir. În Crimeia în jurul orașului Simferopol ca și spre Kerci, dar și mai la răsărit de M. Azov la Orvasnodor, ori pe malul nordic al Mării de Azov, se găsesc sate cu români.

Origina unora e veche. În veacul al XII-lea ocupau regiuni din provinciile Kievului, în Volhinia, în Podolia.

Multe sate au și azi nume românești: Botoșani, Crețești cu români sută în sută, Mahala, Grădinița, Știrba, Șerbani și câte altele. „Drumul baciului” și azi s’a păstrat numele, arătând întinderea păstorilor și calea de comerț între Crimeea și Podolia.

Chiar după statistica rusească din 1897 se arată că numai în ținutul Ker-

Unii țes pânza, alții o poartă.

sonului se aflau aproape 165.000 români, iar după cea din 1900 peste 210.000. Număratoarea de după războiul trecut este și mai convingătoare.

În districtul Tiraspol, sunt arătați 85% români și 15% ucraineni ori alte naționalități. În acest chip numai în Republica moldovenească a Sovietelor, cu capitala la început Balta, mai apoi Tiraspol, statistica rusă din 1920 arată că 32% (174.266 loc.) sunt români. Cu drept cuvânt un transnistrian, D-I N. Smochină, comparând diferitele statistici publicate, făcând și cercetări personale, ajunge la încheerea că numărul total al Românilor din Țara sovietică de dincolo de Nistru, cuprinzând și pe cei colonizați în Siberia (2—3000 suflete), se ridică cel puțin la 1.200.000 de oameni.

A fost o vreme, când mari întinderi din aceste ținuturi erau stăpânite de domni moldoveni. Granița răsăriteană a Moldovei se întindea până aproape de Nipru. Duca-Vodă (veac. 17-lea), întemeiază sate cu locuitori aduși din Moldova. Pe malul Niprului ridică cetatea dela Kaneo, cu lucrători din Moldova, iar pe malul stâng al Nistrului, la Tikonăucă, în dreptul Sorocăi, clădește curți domnești.

Moldovence de peste Nistru.

Dintre moldovenii de dincolo de Nistru mulți ajung oameni aleși. Petru-cel-Mare avea o armată numai de români.

Danilă Apostol (vezi *N. Smochină*). Danilă Apostol în Cunoștințe folositoare) ajunge hatmanul Cazacilor ales în locul vestitului Mazeppa. Timotei Sgură se împotrivesc lui Petru-cel-Mare; Ivanencu ajunge cel mai bogat din Ucraina. Printre 15 colonei din armata lui Bogdan Kmelnitski sunt mulți români (Toader Lobodă, Martin Pușcariu).

Limba s'a păstrat în multe locuri destul de curată, având chiar cuvinte latine, în înțelesul vechiu. Ei zic bunăoară cucurbetă la *tidvâ*, craniu. Obiceiurile la sărbători sunt aceleași ca la restul Românilor. La Paști se face pască moldovenească, cozonaci. La nuntă vornicul călare trece dela casă la casa strigând „a gazdi boeri di țară, ia poftim mă rog pân afară”. Copiii cântă în joaca lor:

*Dela moara Hâncului
Esa fata Turcului;
Cu cejoc di moloc*

Până nu vezi apa limpede, nu arunca pe cea tulbure.

Iar în cântecul popular se mai aude părerea de rău de instrăinare:

*Nestru, Nestru, apă blastamată
De când pe tîni ti-am trecut
Și la Bug n'am depărtat
Tu din mal în mal ai crescut
Și pe frații mei din Moldova nu-i mai poți videa
Tot din pricina ta...*

Vezi: V. Harea, *Românii de peste Nistru*. Cunoștințe folositoare.
N. D. Smochină. *Republica moldovenească de peste Nistru*. Idem.

De citit la sărbători.

Dragoste de părinți.

(Sfaturi chinezești).

Când se pomenește de un părau, i se caută izvorul; când se pomenește de un copac, se caută rădăcina. Când se vorbește de un om, se întreabă cu toții din cine se trage.

Vreme de nouă luni, mama poartă sarcina prețioasă, dorind cât mai repede să nască. Durerea ce-i taie pântecul, face să scoată un țipăt sfâșiat. Uneori moare din această grea încercare.

În odaia de alături, tatăl se frământă. Chinul său este adânc.

Pentru bucuria de a da pe lume o viață, câte trebuie să îndure.

Copilul s'a născut. Linistea urmează după clipe grele. Vine apoi alăptarea și griji de tot soiul.

Abea de un an și mica ființă insamnă o lumină 'n casă.

Până când copilul a împlinit 10 ani, câte jertfe n'au făcut părinții cu neconținută veghere.

Copilul a crescut; trebuie acum să i se impodobească mintea prin cunoștințe folositoare, îndrumându-l spre școli.

La 16-17 ani, alte griji. Trebuie să-i alege o carieră. Părintele te sfătuiește; ascultă-l ca pe un proroc. Vei fi un învățat, plugar, meșteșugar, negustor?

Caută de-ți ține ochii într'una deschisi; urmărind țorfota omenească, apără-te împotriva ademenirilor primejdioase. Care-ți va fi partea? Sarăcie, bogăție, izbândă ori prăbușire. Cum îți va fi sortit.

Îndeplinești-ți meșteșugul tău în chip cinstit. Așa vei aduce mulțumire părinților. Dacă, pe deasupra, numele tău va ajunge în slavă, poartă-te ca un fiu model.

Ai frați? Nu te lăsa pe seama lor pentru a-ți îndeplini datoriile de fiu. Fiecare să facă așa cum e mai bine.

Dacă ești singur la părinți, îngrijește-te de sănătarea lor seara și dimineața; nu trece nici un prilej de a le arăta dragoste.

Asemenea unui muc de lumanare 'n vânt, bătrânii sunt amenințați să se stângă în orice ce clipă. Slujești-i cu smerenie, cât sunt în viață. Va fi prea târziu, după ce ne parăsesc.

S'au văzut copii ingrăți, care se căiau înainte scriului părinților lor, vărsând lacrimi fierbinți, chemându-i cu desnădejde. Nu le-au răspuns nimeni. Toată viața au purtat povara remușcărilor.

Iubiți-vă unii pe alții, frați cu surori, așa cum dorește părinții, care vă iubesc deopotrivă. Sunt-ți doar mânele și picioarele aceluiași trup.

„Mormintele sunt lăcașurile sufletului nemuritor, iar inima noastră este altarul în care trăesc, prin amintire, cei pe care i-am pierdut“.

Când vine vorba să te folosești de un bine, lasă pe părinți în capul mesii. Când e rândul unei supărări, să o luăm asupra-ne, ducând-o cu curaj.

Sărăcia nu este păcat.

Un sâmbure de lămâie de când e lumea n'a putut sătura pe cineva, dar trebuie să ții sama de intenție. Cine ascunde la sân mărăgăritarele și alte pietre prețioase, nu și-a iubit niciodată familia.

Razele soarelui, sunt mai puțin fierbinți decât inima unui bun copil. Gerul iernii este mai puțin aspru ca inima unui fiu nerecunoscător.

Doină de peste Nistru.

Frunzișoară de-o alună
Sboară stoluri păsărele
Pe deasupra casei mele
Și-mi aduc dor și jale
Dela neamurile mele.
Toate-mi sburau,
Numai o rândunică
Tare frumusică,
Ea-i din țara me.
Și s'o propit la casa me.
— Rândunică din țara mea

Spune-mi, maica ce făcea?
Cocea pâni și la tine se gândea
Și din ochi negri ea plângea.
— Păsărică din țara mea,
Zboară înapoi la mama mea
Și spune-i: Coace pâne sănătoasă
Și s'o mănânci bucroasă.
Da la mine să nu vîi
Că eu sunt în negri pustii
Peste Nistru și peste ape
Unde nici hârtia nu răzbate.

(Culeasă de N. Smochină, din Mahala r. Dubăsari).

Trei Ciobani.

Trei ciobani au mers la o mănăstire. Și acolo ce să facă?

Au intrat în mănăstire și priveau cum se aprind candelile, cum să mătură și, mă rog, să minunau de toate minunățiile câte le vedeau. Și ședeau și ei cu toegele în mână sprijiniți și holbau ochii peste tot. Și tare voiau să aștepte cum să chiami sfinții.

Și stînd ei așa mirați de cele ce vedeau, s'a făcut ceasu nouă—zece. Atunci a năvălit norodul în mănăstire și pe dânșii i-au despărțit.

S'o uitat unul dintr'ânșii: Unde-i Gheorghe, Unde-i Ion?

Ce să facă el să-i găsească?

A prins a striga:

— Măi Gheorghe, măi!

Da Ion de colo a sărit și-l propea:

— Ce strigi tu, măi, c'aici e mănăstire!

— Tu taci, eu tac, da Gheorghe să se prăpădească!

S'a prins el a striga mai vartos:

— Măi Gheorghe, măi!

(Culeasă de N. Smochină, din Podoima r. Camenca 1938).

Din pățaniile lui Tulie Radu Teacă

Nu trecuseră decât trei ceasuri dela plecarea din Sepsi-Sân-Giorgiu, și Tulie Radu Teacă se săturase până'n gât de necazurile pe care le n'tâmpinase într'această anevoioasă călătorie. Mai cu seamă, întâmplarea cu Laios îl ametise. „Sese coroane!” — repeta el din când în când cu adâncă părere de rău. Sese coroane după socoteala pe care și-o făcea el acum, însemna prețul unei oi bărsane. Mai adaugă la pagubă și curaua pe care n'ar fi dat-o nici pe-o coroană și pe care nu îndrăznise s'o mai ceară înapoi dela fionioc, de teamă ca să nu plătească iar vre-o taxă.

Gura omului, cetățîi sfarmă.

Domnul din față, foarte mulțumit de modul cum își făcuse fioniocul datoria, după ce trecu pe sub mână cu pieptenele încoace și 'ncolo prin mustața-i cu nadă, găsi prilejul să s'apropie sufletește de doamna dealături c'o repeziune uimitoare. Câteva priviri mai cu înțeles din partea domnului, fura primite cu aceeași înțelegere din partea doamnei și amândoi se îmbatau de farmecul unei călătorii pline de întâmplări răpitoare, în vreme ce Teacă, de necazurile prin care trecuse, flămânzise de-al binelea. Trase deci de sub bancă desagii legați mocănește. Intr'o parte avea primenele și două beșici de brânză pe care le ducea lui Spurie și lui Decebal, iar de cealaltă parte atârna în cumpână o pâne făcută de nevastă-sa și câteva căpătâni de usturoi tomatic. Cu toate că era în postul Crăciunului, Pulcheria se gândi, că omului i s'ar cuveni la drum, și-o bucată de slănină afumată, și în adevăr l'ulie scoase acum, c'un suras de rară mulțămire, un palmac de slănină cu șoricul gros și cam cu păr.

Cu foarte mare băgare de seamă, chiar din fundul sacului mai scoase un fel de plosca de tinichea, cu dop de cioclău, pe care o cumpărase încă de pe când era slăcău dela un honvez din Kejdi. Luându-și căciula din cap, o așeză cu fundu 'n jos lângă dânsul, iar în căciula sprijini plosca cu grija și cu evlavie. Pe urma băgă mâna'n adâncul desagului și mai scoase un meșteșug rotund și foarte soios, pe dinafară, o căpăciacă de lemn, în care Pulcheria îi pusese, cum îi punea totdeauna la vre-un drum lung, patlagele murate, care-l țineau lui Teacă și de foame și de sete, — las' că-i și plăceau... de moarte. Masa fiind acum gata rânduită pe gura

larg deschisă a desagului sprijinit între genunchi, el începu să-și pregătească cele de trebuință.

Mai întâi își făcu trei cruci sfinte, cumpănite cu îngăduință din frunte până 'n catarâma chimirului și din umăr până 'n umăr. Pe urmă, punând plosca la gură, gâlgăi un gât de rachiu, de i se încrucișară ochii. După ce se opri un răstimp cu limba 'n vânt până-i veni iar sufletul la loc, scoase costura din chimir și trase brazde în lungiș și 'n curmeziș, retezând apoi drept lângă șoric niște piciorușe de osânză în patru muchi, așezându-le grămăjoară pe-o indoitură a desagului. Când isprăvi de hăcuit slăcina, șterse costura pe-o parte și pe alta de tureatea cizmei, iar degetele dela ambele mâni, tăvalite în untură până 'n monturile pumnilor, le făcu căusele și le trecu și pe dos și pe față prin cărlionții dela caafa, ștergându-și-le bine.

După ce s'a curățit de osânză de pe degete, prinse a deșghioca cu unghiile căței de usturoi, pe care-i clădi deasemenea într'o movilă cât pumnul, lângă grămada de slănină. În sfârșit desfăcând și budăciua cu patlagele murate, c'o rânduială de om priceput în meșteșugul mâncării, îmbeuca din toate, pe rând și cu socoteală. Băgă mai întâiu în gură o bucată de pâne, care venea ca un fel de temelie: pe urmă vâra de-alungul un grindeu de slănină, apoi un cătel de usturoiu și drept la sfârșit mușca din patlagică, care țâțându-i între dinți, Improșcă cu măruntaelă pân' departe. Și acum, întreaga încărcătură huruia ca 'ntr'o rășniță, în obrajii săi umflați, în vreme ce mustețile-i îmbârzoete i se mișcau amândouă deodată, când în sus, când în jos, când una'n sus și alta 'n jos.

De pe suflet însă nu i se ridicase negurile năcazului. Naduvul pe care i-l pusese Lăioș nu era chip să-l urnească. Dimpotrivă, clătănând din cap cu înverșunare, își zicea printre îmbucături: „No!.. cotarlă hicleana!.. Mni ț-au frânt coastele, când mni te-au țipat gios din țug... mni-ai mncat tu mni'e o aie bărsană, dar deacu mni ti-or mânca și pe tine viermii". Nici nu-i trecea

La om viteaz, armă scurtă.

prin cap că Laios călătorea în acelaș tren cu dânsul. Acum însă ofta și mânca. Mânca improșcând din murături în așa fel, că doamna cu pălărie și domnul din față lipiți strâns unul de altul și îngrămădiți într'un colț însperefreaștră, tremurau din pleoape, ca 'n pöcnet de pușcă, de câte ori Teacă încolțea o alta patologică.

Așa-i plăceau bucatele puse în desagi de Pulheria, încât hotări ca drept mulțămire să-i aducă și el dela Beciu, ce-a găsi că-i mai bun de mâncare la Nemți, de-ar fi să coste cât de scump.

Înceindu-și prânzul încă c'un gât de trascău mocănesc, — tare de i se deschidea briceagu 'n cingătoare, — după ce-și așeza desagi sub bancă, își pipăi punga, care stătea la locul ei lipită de pântec și apoi cu ochii împaijențiți, slobozi cele trei căscături obișnuite înaintea somnului. Punându-și apoi adânc căciula 'n cap, cu tot cu cap se 'nvăli 'n sarică, și adormi în câteva clipe.

(Din volumul I. I. Mironescu, *Tulie Radu Teacă; Cartea Românească*)

Cum afli punctele cardinale cu ceasornicul, pe o zi senină.

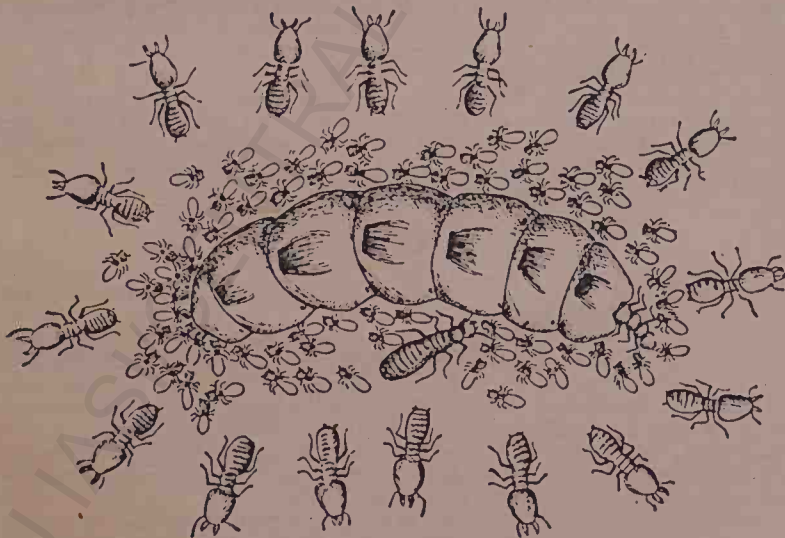
Așezi așa ceasornicul încât acul mic, care arată ora, să fie îndreptat către locul soarelui pe cer. Tragi din ochi o linie care ar uni centrul ceasornicului cu ora 12. Linia ce împarte unghiul astfel format e îndreptată spre miază-zi, iar prelungirea ei în cealaltă parte arată Nordul sau miază noapte. Astfel nu te poți rătăci.

De toate.

Termitele.

Sunt niște insecte, cam asemenea furnicilor la chip, dar mai ales ca obiceiuri; sunt socotite ca mânia lui Dumnezeu prin ținuturile calde pe unde

Regina cu pântecul doldora de ouă; alătura soțul mai mic. De jur împrejur norodul lucrătoarelor care-i îngrijesc, iar în afară șiragul de soldați de pază.

Vănzătorului târgul îi de hac.

trăesc în colonii numeroase. Aceste își fac mușuroaie, de 2-3 ori mai înalte decât omul, măcar ca fiecare lucrătoare e aproape cât un purece de mică. Inving prin mulțime, dar și prin inteligență. Sunt arhitecte neintrecute. Cunoșc rezistența materialelor mai bine de cât un student dela politehnică. Clădesc mușuroaiele după cele mai moderne mijloace omenești, construind odăi, cu pereții de așa natură, încât temperatura în interior rămâne neschimbată oricare ar fi căldura din afară; ploaia de pe mușuroi o îndreaptă prin canale anume făcute spre a nu umezi pereții la temelie.

Sunt și termite care nu-și construiesc mușuroaie ci-și sapă cotloane în lemn, de-l găuresc și-l lasă ca un burete, rămânând neatinsă numai o peliță dela suprafață, de crezi că lemnul e sănătos.

Asemenea termite s'au găsit și la noi; au distrus o casă din Chișinău și au ros dușumele în București.

Trăesc în societăți. Lucrătoarele mărunte îngrijesc de gospodăria generală. Ele sunt arhitecții dar și salahorii; ele cresc și hrănesc puii ca și pe regină. Soldații cu falci sdrăvene, sunt apărătorii societății. Regina, după scurt timp de libertate pentru nuntă, rămâne prizonieră viața 'ntreagă, într'o încăpere largă anume construită pentru dânsa. Sarcina ei e să deie numai ouă, vre-o 30.000 pe zi, iar în zece ani cât trăește, peste 100 milioane.

Cea mai perfectă curățenie domnește în cetatea lor; cea mai strictă economie din toate stă la temelul gospodăriei întregi. Nimic nu se irosește; pielea larvelor care năpârlesc, cadavrele celor moarte, chiar excrementele sunt folosite ca hrană sau ca îngrășămintă pentru cultura unor ciuperci, în întunerecul anumitor camere. În adevăr omul are de învățat multe din viața acestor insecte minunate.

(Cine dorește să afle mai multe să citească: *Termitele de T. A. Bădăru* din Cunoștințe folositoare. Cartea Românească).

Un fel de mâncare.

Papanasi cu smântână.

Se freacă într'o cratiță 300 gr. de brânză de vacă, cu 3 gălbenușuri, 3 linguri de făină, sare și la urmă se adaugă cele 3 gălbenușuri spumă. Compoziția nu trebuie să fie prea tare. Se iea cu lingura din ea, se face cu mâna muiată în făină mici găluște rotunde, se turtesc puțin și cu degetul se face în mijloc câte o scufundătură. Se fierb într'o cratiță mare cu apă fierbinte și puțină sare, cu 10 minute înainte de a-i servi la masă. Se scurg și se opăresc cu unt. Se presură deasupra pesmet prăjit.

(*Sanda Marin*. Carte de bucate. Cartea Românească. Ed. IV).

Treburile din luna Februar.

Gospodăria. — Pentru femei munca e și acum mai mult în casă. Barbatul începe să pregătească munca câmpului.

Vitele în luna aceasta trebuiesc păzite cu toată grija. Nutrețul trebuie cântărit și dat cu porția, ca să ajungă până ce va da iarba colț. Vitele nu pot ieși din iarnă numai cu pielea și ciolanele pe ele, căci de puterea lor de muncă atârnă buna arătură. În deosebi mare grijă trebuie de dat vacilor care au a fâta. Le trebuie mâncare mai bună: uruială cu sare.

În grădina de zarzavat, către sfârșitul lunii, prin unele părți din țară unde e mai cald, începe sămănatul în răsadnițe și chiar în straturi. Usturoiul și salata pot fi puse mai de vreme.

În livadă iarăși se pot face unele pregătiri când timpul nu este aspru. Acum se taie crengile uscate, mlada de răchita sau de salcâm. Se sapă arborii la rădăcină; se adună frunzele de li se da foc; se curăță omizile.

Pe ogoare munca e restrânsă la căratul gunoiului.

Una ție, două mie.

Din Cazania lui Varlam. Iași, 1644.

MART

1. R. 6.54; A. 18.4. — 30. R. 6.1; A. 18.39.

Despre Neam și Țară.

Români în Asia.

Și azi încă să mai văd spre toamnă cărduri de oi fumurii scoborând din munți, spre iernat, în șesurile din Oltenia. Ciobani mărgineni, din Poiana-Sibiului și Jin, întovărășesc turmele, făcând „drumul oilor“ pe jos, poposând din sat în sat, cu samarul încărcat cu de toate și dulai mițoși, veghetorii turmei.

Pe vremuri depărtate drumul oilor era mai lung, iar mocanii, brețanii dar mai ales mărginenii din partea Sibiului, împânzau țările românești dela răsărit de Carpați. Mulți dintre ei s'au așezat în acele părți, întemeind gospodării. Sate întregi din Sudul Carpaților (Băbeni în Vâlcea, Novaci în Gorj, Corbi în Muscel) păstrează și azi tiparul celor de unde s'au scoborât întemeietorii lor. În deosebi Dobrogea este plină cu sate mocănești.

Răspândirea oierilor mărgineni „la brânză“ în Asia (d. N. Dragomir).

În acest chip oierii din Ardeal au contribuit în largă măsură la romanizarea ținuturilor depărtate, aducând cu ei energia desfășurată de acești drumetși neobosiți, care în lungul lor drum, aveau de învins multe neajunsuri. Cu voință îndârjită au biruit. Dar grija turmelor lor bogate nu i-au restrâns numai în granițele României de ieri. Mulți au trecut Dunărea; mai mulți s'au îndepărtat în câmpiile rusești, cine știe până unde în Crimeea, Caucaz.

D-l N. Dragomir, profesor în Cluj, a arătat cu deamănuntul drumurile ce apuceau acești păstori, uneori lungi de peste o mie de km. Din munții Sibiului ajungeau până la Sevastopol, urcau lunca Niprului până la Ecateri-

Orbul de noapte nu se îngrozește.

noslav, unde tilişcanii iernau și cu câte 60.000 oi. După drum atât de lung rămăneau cu anii prin părțile înstrăinate. Își întemeiau gospodăriile vremelnice. Unii au trăit și 21 de ani prin acele locuri.

Unde se așezau erau activi, harnici, pricepuți. Se indeletniceau cu de toate. Coborâți în câmpie duceau viața dela munte. Își așezau conacul la marginea unui sat; aveau stâne împărțite ca și cele de acasă. Mulgeau oile, făceau brânză, telemea, de burduf. Făceau negustorie de brânză, de lână.

Războiul din urmă, revoluția bolșevică, au prins pe mulți în Rusia. Nu s'au lăsat biruiți, ci s'au dat după împrejurările schimbate. Învațătorul C. Tipărăuță din Vale, trecut în vechiul regat ca luptător, după pacea dela Bufta s'a luat lumea 'n cap, îndreptându-se înspre marginenii lui, rămași în Crimeea, spre a le veni în ajutor ca stătuitor mai luminat. Aici a întemeiat Societatea oierilor, a înființat cooperative în 1921, în Tagorog, apoi în Mariupol; n'au ținut decât până 'n 1930, când au fost desființate de bolșevici, iar învațătorul apostol a murit în închisoarea dela Harcov în 1934.

Turme de oi șigăt ale lui P. Gâvoidea din Tilișca; pe câmpiile de lângă Mariupol dincolo de Don (d. N. Dragomir).

Dar nu numai în Crimeea s'au așezat marginenii, ci până la Caucaz (Capcaz îl botezau ei); au ajuns până la Marea Caspică. Revoluția i-a împrăștiat. Mulți au fost închiși, schingiuiți sălbatec „de li se pareă că și oasele s'au muiat”, ca să spuie unde au ascuns aurul câștigat prin muncă. Mulți au murit; puțini s'au întors în țară, povestind schingiurile suferite.

Dorul de câștig, nu i-au oprit nici în Caucaz. Unii au trecut cu oile sau au ciobănit departe de Marea Caspică, până pe lângă Lacul Aral, pe drumurile bătute de vestiți cercetători curajoși. Au ajuns până aproape de granița Indiei, pe urmele armatelor lui Machedon. Nu s'au murginit numai să-și pască oile, să vândă produsele. Au învățat pe Turcmenii Turchestanului meseria brânzei, pe care ei n'o cunoșteau. D-tru Dragomir a lui Iacobuț din Vale s'a îndepărtat până la Buchara, din țara celor 1001 de nopți. A stat aici până la 1935. I. Lupaș din Cacova și I. Coman de lângă Mercurea Sibiului, au stat mai multă vreme la granița dinspre Afganistan. Bucur Jogăreanu din Cacova a străbătut cu cămilele prin pustia Kizil-Kum (Foametea Roșie) 640 km în 16 zile pe o arșiță istovitoare. În părțile acestea nu se pomenea să facă cineva brânză, înainte de venirea lui.

„Meritul de a fi introdus această meserie nouă este tot al oierilor români și în deosebi al celor marginenii”. Și așa se poate scrie chiar în vremurile de azi despre români colonizatori în ținuturile asiatice.

Cel ud nu se teme de ploae.

De citit la sărbători

Duduia Aglăița.

— Și 'nainte de a ajunge la fântână, iată vede în cărare, pe copila lui cuconu-Dimachi. Plângea cu palmele la tâmpile și umbla besmetică printre copaci. Nici nu mai putea vedea de lacrimi.

— Sărut mâna, ducă Aglăița, zice Zaharia. Dar de ce suspini și plângi mata așa, ca după mort?

— Vai, Zaharie, strigă ea oprindu-se. Cum n'oiu plânge, Zaharie, dacă eu m'am juruit morții? M'am pus în genunchiu la icoana Maicii Domnului ș'am rugat-o să facă o minune, să se moaie inimile de piatră. Văzând că la Vodă nu pot genunchia și nu pot spune nimic, de toți simțindu-mă părăsită, chiar și de maica mea, — am hotărît în cugetul meu și 'n inima mea că astfel nu pot face decât să-mi răpun viața. Eu, Zaharie, fără Ilieș Ursachi nu pot trăi. Așa că mă duc să mă dau în fântână. Când a venit Măria Sa să bea apă, n'ai să-i poți da ș'ai să-i spui: Luminate Doamne, iaca așa ș'asa. Fata boierului s'a zvărlit în fântână.

— S'ai să săvârșești mata, ducă Aglăița, o faptă ca asta?

— Am să săvârșesc, Zaharie, zice fata. Întăiu și 'ntăiu eu am trimes raspuns, prin țiganca mea, lui Ilieș, să vie aici, ca să petrecem acest din urmă ceas, ca niște ibovnici fără grija. Pe urmă eu mă dau în fântână.

— Dar el n'are să te lase, ducă Aglăița. Il stiu flăcău vrednic. Mai bine te fură și te duce cu el.

— Atuncea nu mă mai dau în fântână, Zaharie, a răspuns fata răsând.

— Să nu te dai, ducătuță! Mai bine să ai credință în mine. Și după ce te-i întâlni cu dragostea domnieitale, veniți le mine la fântână, să vă închid eu în coliba de frunzar care este rânduită Domniei. Când se face popas de amiază, toată vânătoarea domnească vine în poiana lui Vlădica Sas. Eu înfățișez lui Vodă ulciorul și paharul. Țiganul îi dă pe tabla chiseaua de dulceți și lingura. După ce 'Vodă face: ha-ha! și zice: bună apă! aferim! — eu mă dau la o parte și el intră în colibă. Acolo vă găsește pe dumnea-voastră ingenunchiați, cu capetele plecate, plângând și cerând iertăciune... Atuncea Măria-Sa vă ia de mână și vă saltă 'n sus, apoi vă pune mâinile sale pe capete și strigă să vie boierul să-și primească în brațe copiii.

Eu socot, duduia, c'asa-i bine, și altfel nu poate să fie decât cum socot eu că poate să se întâmp'e. Mai ales că pe doi ibovnici trebuie să-i ierte lumea. N'are ce le face!

Zaharia incepu a râde în barba-i zbărlită, părând mai uimit decât toți de o întâmplare ca aceia. Conținându-și râsul, își lungi gâtul și-și înălță capul, cu ochii holbați, ca să afle ce-a mai fost. El știa, dar altfel era povestea spusă de gură străină.

— Hm! mormăi el, mie mi se pare că chiar nici n'au avut ce le face.

— N'au avut ce le face, urmă lița Salomia și mai îndrăzni să apuce, în cleștele a două degete, încă o plăcintă cu poalèle'n brău. Cât au stat acei tineri în sihlă, au ațintit urechea, ca și dihaniile, la chiotele gonașilor și la îndemnul surlelor. Apoi s'au tras cătră fântână și Zaharia i-a dosit în colibă iar în astă vreme Vodă cunoscuse dela un boier credincios al lui dece lăcrăma copila sărutându-i mâna, căci asemenea lucruri îndată se află. Deci, după ce-a luat dulceți de cireșe amare ș'a băut paharul de apă — a făcut: ha-ha! și și-a pieptănat barba cu degetele. Zăbind, s'a întors către curteni și cătră norodul care era în poiană, căutând parcă ceva.

— Mă rog, zice, unde-i credinciosul meu Dimachi Mărza?

— Aici-s, măria-ta.

— Ași vrea să știu dece ești măhnit dumneata, boierule, și nu-ți afli asfâmpăr? Mare plăcere aș avea, credinciosule al meu, ca să văd aici, la masa noastră de vânătoare, în poiană, pe copila domnici-tale... cum o chiamă?

— Aglăița, măria-ta.

Nimeni nu întrebă de casa frumosului, ci de a vrednicului.

— ...Pe copila domniei-tale Aglăița, dregând vin vechiu Domnului său, în cupă de argint.

Boierul foarte s'a spăimântat, căci li sosise și lui vestea dela cucoana domniei-sale, că fiica lor a fugit din casa părinților, ca să-și facă o samă.

— Măria-Ta, a îndrăznit el, nu mai este vreme. Masa-i gata, vânătoarea așteaptă...

— Ași dori să știu unde-i copila domnei-tale în acest ceas. a zămbit Vodă.

Atuncea Zaharia fântănarul, fiind cu mare curaj, ca la o vânătoare ca aceia, a scos din chimir cumpăna pe care ați văzut-o, și, potrivit-o între degete, a ținut-o neclintită. Iar buburuzul, ca o lumină, s'a clătit. Nimene nu înțelegea ce este. Nici boierul nu știa ce răspuns să-i deie Domnului său.

— Aista-i Zaharia, fântănarul domniei tale? a întrebat Vodă... țuguindu-și buzele și privind din înălțime.

— Da măria-ta.

— Ei, și ce pofteste?

— Nu știu, măria-ta.

Vodă s'a posomorit către Zaharia:

— Ce ți-i voia, măi?

Zaharia n'a îndrăznit a răspunde nimica. Ci urmând semnul cumpenei sale, a deschis ușa colibei Domnului. Și Vodă a văzut pe tineri Ingenunchiați și cu capetele plecate.

Nimene n'a înțeles cum s'a făcut asta și s'a mirat mai ales Vodă de înțelepciunea cumpenei. Apoi pe urmă Măria sa și cu Doamna au fost nănași, în târg la leși, acelor tineri. Impăcându se toți, s'au veselit și, din alaiu de vânătoare, au dat-o pe nuntă. Și purceazănd la scaunul Domniei, au jucat întâiu o toană aici, la hanu-Ancuței...

— Hm! făcu Zaharia clătănând din cap, și închizând gura: așa este!

M. Sadoveanu

(Din frumoasa lucrare: *Hanul Ancuței*, Cartea Românească Lei 75)

Cântecul bătrânului.

Pe cumpână la fântână
Cântă o pasăre bătrână.
Cântă, cântă și suspină
C'o rămas e străină
O crescut rânduri de pui
Ș'o rămas a nimănu
Ș'o stricat chicioarele
Prin toate răzoarele.
Ș'o strâns sămăntură
Ș'o dat la pui în gură,
Pân o făcut peni bune.
Ș'o sburat la cea lume
Și la slăbiciunea sa
N'are cine o căuta.

(Dela Români din Caucaz, culeasă de P. Chior, Balta, 1927).

Cinstea-i, când cazl să te scoli.

Poveste dela Moți.

A fost un om buclucaș, mare bătaus. Alt om a făcut un ospăț și a zis către el :

— Tu cât cei azi, atâta-ți dau, numai să nu vii la ospăț la mine. Amu el o zis că nu vine. Da el s'a dus acolo afară și a cerut să-l lase să se bage în casă, numai o vorbă să întrebe pe oameni :

— Cătu-i țarca mai mult, neagră ori albă ?

Atunci oamenii : altul că-i mai mult neagră, altul că-i mai mult albă. Și atunci oamenii s'au apucat la bătaie.

Și tot n'a scăpat el să nu facă scandal acolo.

(Dela Moții din Scărișoara. E. Petrovici).

Unui poet moldovean.

... „Eu m'aș duci, duci,
Pi undi Oltu curgi.
Dunărea pe undi
Di Bălcani s'atingi.

M. Andriescu

*Se scutură frunză de vânt și de brumă
Și picură cerul tomatic a ploaie,
Moldova 'n ajunul serbării a zecea
Imbracă bogatele și mândrele straie.*

*Dar tu n'ai să fii la parada pompoasă,
Poema zidirii s'o cânti înfocat,
Așa cum arma, cu brațul și pana
La lupta Moldovei tu parte ai luat.*

*Dearte-i de Nistru mormântul tău
Dar totuși pe dânsul eu flori voi planta,
Și versul tău mândru pe struna zidirii
In satul Zbiraia cândva voi cânta...*

*De-acum trecătorii oprindu-și ei pasul
Și cripta citindu-ți cu ochii în van
Rămași ei pe gânduri, rosti-vor în șoaptă :
— „Mihai Andriescu, poet moldovean“.*

Săteanu, poet Transnistrian

In ziua de Paști s'a dus să vândă fasole.

De toate

Torțelul.

Multora le e de mirare când li se spune că și planta e o ființă. Ca și animalele, nu numai că se hrănește ca să crească, se înmulțește dând pui (semința), dar se mișcă chiar din loc și simte ce-i prieste.

Un bun exemplu că și planta se poate mișca din loc, ca un verme, îl da

pușorul de torțel zis și Părul-Maicii Domnului, cu trunchiul ca o sfoară, ce se învâltuțește în jurul luțernei dar și a urzicei, de le strânge până ce le omoară; le sughe vlaga printr'un soi de rădăcioare ce pătrund până'n inima gazdei, cum se vede în cele două din urmă părți din figura alăturată.

De aceia torțelul n'are frunze, căci își iea hrana de-a gata; n'are decât ghemuri de floricele, grija ei fiind să deie cât mai multe semințe.

Semința este imprăștiată în câmpul cu luțernă. De are umezeală, incolțește (1), crește lungă și subțire ca un vermuș. Își mișcă vârful în toate părțile, căutând un nou fir de luțernă.

De îndată însă ce a dat peste un trunchiu nou de luțernă, se desprinde de pământ, se învâltuțește în jurul lui și se pune pe supt hrana, ca să crească și să deie flori. Altfel pier.

Nu e nici o deosebire între puilul de torțel și un vierme.

(Vezi l. Simionescu. *Planta e ființă* din Cunoștințe folositoare.)

Un fel de mâncare

Chiftelele săracului.

Se fierb cartofi, se curăță și se trec prin mașină. Se adaugă puțină făină, sare, piper și se moaic cu apă fierbinte. Se fac chiftele mici, se dau în făină și se fierb în apă clocotită. Sunt gata când încep să se ridice la suprafață.

(Sanda Maria. 101 feluri de mâncări de cartofi. Cunoștințe folositoare. Lei '8.)

Treburile din Mart.

În această lună se îngrămădesc multe dintr'o dată. E luna cea mai grea din an. De aceia nu se lasă pe mâne, ce poți face azi.

Gospodăria cere munca de furnică. Hărnicia gospodinelor acum e pusă la încercare. Vine grijitura de Sf. Paște cu acrisitul lucrurilor din casă,

Se dreg gardurile, se plantează gledița pentru garduri vii.

În **grădina de zarzavaturi** în luna aceasta este toil muncii. Se fac straturile; se seamănă bobul, mazărea; se pune harpagic și usturoiu. Cine vrea să aibă mai de vreme castraveși ori ardei, seamănă în răsadnițe de gunoi.

În **livadă** se răsădesc pomii; așii se altoesc. Cine are în grădină cași ori zarzări, care înfloresc de timpuriu, li păzește de bruma, având rogojihi la îndemână spre a-i acoperi ori gunoiu spre a-i da foc înspre ziua când se lasă bruma. Grija cea mai mare e împotriva omizilor.

Vitele cer mare căutare, căci începe munca lor. Se hrănesc bine. Dacă se dau la pascut colții de iarbă verde, să nu se lase pe câmp după ce soarele apune și prinde a cădea rouă. Oilor a fâta li se dă apă la vreme.

Meșteșugul e brăjară de aur.

Din Cazania lui Varlam. Iași, 1644.

APRIL

1. R. 5:58 A. 18.41. — 30. R. 5:91; A. 19.18.

Despre Neam și Țară

Românii din America.

Români de baștină sunt mulți în continentul american. Sunt mulți, și din toate părțile românești. Cei mai numeroși se trag din Ardeal, de pe vremea când nu mai puteau trai de răul stăpânilor de odinioară. Se găsesc însă și bucovineni, basarabeni cât și olteni.

S'au instrăinat mai ales până'n 1914. În 1899 au intrat în America numai 98 de români; până'n 1914 numărul lor a crescut la 150.000. După război însă cei porniți spre America s'au tot împuținat, de au ajuns numai la 1.000 în 1922. O samă dintre Românii duși în America, s'au întors după război, în țară. În 1920 s'au repatriat peste 20.000.

La început au fost ademeniți către Statele-Unite. Când greutățile s'au mărit și în această țară, s'au îndreptat spre Canada, unde se află vre-o 15.000. Mai pe urmă au apucat drumul către alte țări americane, aflându-se Români, (după D-l Andrei Popovici, care ș'a dus aproape toată viața în America), unde mai mulți, unde mai puțini, în Panama, Mexic, Columbia, Brazilia, Argentina, Chili.

În Statele-Unite s'ar afla peste 150.000, în afară de alte naționalități din România, în deosebi evrei. În totul lui tot, se socoate că în întreaga Americă ar trăi între 4—500.000 români.

La început cei ajunși în America, s'au îndreptat la munca din fabrici, unde se simțea lipsă de brațe. Mai pe urmă însă cei din Canada și Argentina s'au ocupat cu agricultura, dar au ajuns și negustori, meseriași ș. a. Se pomeneste cu deosebită cinste chiar de către americani, numele a doi români, dintre cei dintâi care au trecut Oceanul. Gheorghe Pomuț din Giula și Căpitanul Neculai Dunca din Iași s'au luptat ca niște eroi în războiul civil dela 1861—65, care a dus la crearea Statelor-Unite. Sunt pomeniți și ei cu evlavie în fiecare an când se serbează ziua Eroilor, la sfârșitul lunii Mai.

Cei dintâi români ajunși în America, chiar dacă nu s'au întors în țară, țineau la limba și credința lor. Au întemeiat școli cu limba românească de predare, au întemeiat biserici, au tipărit ziare în limba română, dintre care „America” cel mai răspândit.

Încetul cu încetul însă mulți dintre copiii acestor români au devenit cetățeni americani, au făcut școală americană; unii dintre ei, cum e Dr. Valer Bârbu, fiu de protopop din jud. Arad a ajuns profesor la Universitatea din Cornell, iar P. Neagoe din Ardeal e un romancier de vază în America.

Măcar că s'au încetățenit ca americani, nu a slăbit dorul de neam la mulți dintre acești intelectuali, ci chiar cei născuți și crescuți în America, țin ca copiii lor să învețe românește, grupându-se mai cu samă în jurul celor 34 parohii românești din Statele-Unite.

Deosebit avânt a luat această mișcare românească în anii din urmă de când ca Episcop ortodox în America funcționează Sf. Sa. Policarp Morusca, plin de însuflețire și avânt românesc.

Porcul îl bați și el zice să-l scarpini.

De citit la sărbători

In primăvară

— Mie îmi zice „Drăguța“.

Oprită în mijlocul drumului plin de soare. sus, la Capu-Dealului, o fată cu păr bălaiu strîns în două codițe naive, îmi dăruște din lumea tineretii ei proaspete, răspunzând prietenoasă la întrebările mele. Ochii verzi, înguști, zimbec ca un izvor în soare. Fața e prelungă și gingașă. iar pielea albă are nepoftiții musafiri hazlii — pistriui.

— Mie îmi zice „Drăguța“, mă lamurește ea senină, cind pentru răspunsurile ei cuminți am vrut să i am numele în amintire.

— Bine, dar din botez cum îți zice.

— Păi. Drăguța îmi zice din botez.

— Drăguța.. ? Din botez ?

Fata rămâne o vreme tăcută. Privește spre zare, cu ochi îngândurați fără veste. O impresoară taine.

— Pe mine m'o botezat un flăcău..

— Si frumos nume ți-a pus.. Drăguța!

— Da.. El o vrut s'o eie pe maică-mea..

Vechea intimplare, chemată de vorbele simple ale fetei, trăește din nou în preajma noastră fără amănunte, fără contururi precise. Undele pornite dintr'un zbcucium demult potolit, ca și palpitările sufletelor celor morți, nu se pierd cu totul. Subtila lor esență n'o poți crede supusă distrugerii. Invizibile vibrații — adese nelămurit simțite — gravitează mereu aproape de fărîma de pămînt de unde au pornit, fără să se poată depărta, spăimântate parcă de drumurile pustii ale nesfirșitului.

— Si.. flăcăul acela... ce s'a făcut cu el ?

— O murit.. o murit demuit. Eu nu-l ții minte.

Drăguța tace iar Genele-i tremură de citeva ori. Amintirea dragostei nefericite de atunci, primește o trizie și curată îndurerare.

— Apăi, buna sara! — îmi spuse zîbind iarăși Drăguța și pornește vioace pe drumul alb spre pădurea Minzeștilor.

Mersul ei e simplu și desăvârșit. Trupul, ne implinit încă, e în clipa rară cind abia a pierdut stingăcia de fetiță. Fără asprimi, dar si fără prea bogate contururi, e asemeni unui lujer de floare plin de sevă. Ca o scăpărare de fulger farmecul gracil se va pierde mine în plinul tineretii.

Lucia Mantu.

Hristos a înviat!

*Cântași, creștinelor popoare,
In sărbătoarea cea mai sfântă!...
Văzduhul tot miroase-a floare
Și toate clopotele cîntă!...
Fiorii vieții larg străbat...
Cântași!.. Hristos a înviat!*

*Aleargă fluturi albi prin ramuri,
Înfiorați de viață nouă,
Și găze mici, în mii de neamuri,
Își scaldă aripile 'n rouă
Și toate parcă 'ngănă jos:
„Din morți a înviat Hristos!..“*

*Cu El re'nvie firea 'ntreagă;
Se umple zarea de lumină;
De raza soarelui se leagă
Și om, și viermele din tină,
Și inimile toate bat,
Cântând: Hristos a înviat!..*

*Atâtea vietăți tresaltă,
Mai aprig dornice de viață,
Și vor o treaptă cît mai naltă
Din treptele ce au în față;
Nu-i nici un vierme pe pământ,
De-un altul să se lase 'nfrânt!..*

Fiecare plătește cu ce are.

*O, Neamul meu, — Iisus Prea-Dreptul.
Spre viață pașii vrea să-ți poarte!
Sus inima ce-ți umple pieptul,
Ca să re'nvii și tu din moarte!...
Sus fruntea, Neam încovoiat:
Din morți, Hristos a înviat!...*

V. Militaru

(Temelie de veac sfânt, „Cartea Românească”, 1938).

Ouăle roșii.

În seara de Vinerea-Patimilor, au mers bătrânul conte Fékete Lăioș, care implinise în Duminica-Florilor șaptezeci și cinci ani, la capela castelului, împreună cu soția sa Virág, care, zicea ea, trebuia să împlinească, în Sâmbăta Rusaliilor următoare, patruzeci.

Pe când lua sânta cuminicătură, cel dintâiu, cruntul conte, iată că aude la spatele lui aceste cuvinte de abia șoptite între contesa și Dóboș Iánoș, cel mai de samă cavaler al castelului.

— Aș fi tericit, zicea cavalerul, să-mi pot da tot sângele pentru a face o cât de mică plăcere nobilei mele stăpâne.

— Nu cred până nu văd, răspundea tânăra Virág.

Cruntul conte a mușcat în gingii lingurița preotului și a înghițit cu noduri sânta grijanie. Apoi după ce s'au grijit toți dela mare pân'la mic, s'au întors împreună în castel.

Sâmbăta pe urmă, către miezul nopții, au fost toți la slujba Învierii — toți; toți afară de tânărul Dóboș Iánoș. După slujbă s'au dus iar în castel, toți; afară de Dóboș Iánoș, s'au așezat la masă mare să ciocnească ouă roșii. Pe masă erau panere mari pline cu sute de ouă. Contesa a luat unul și a zis:

— Dar vreau să ciocnesc cu Dóboș Iánoș!... unde e Dóboș Iánoș.

Contele a ridicat din umeri foarte încrunțat — și iar... din gingii. Contesa a rămas pe gânduri.

— Minunate ouă roșii! a zis ea; ce frumoasă față!

— Să înțelege că-i frumoasă, a strigat rânjind ca o fiară contele; și firește are să-ți placă, nobilă doamnă! dacă sunt văpsite chiar de mâna nobilului tău soț cu sângele lui Dóboș Iánoș!

— Dóboș Iánoș, a strigat ca o neună tânăra contesă Virág... Și el?... unde e el?...

— El? a răspuns scârșnind contele, el trebuie să fie în iad acum, după ce și-a văzut visul împlinit, dându-și tot sângele ca să facă o unică plăcere nobilei sale stăpâne!

S'au ridicat în picioare toți nobilii cavaleri meseni.

— A! a țipat contesa. La mine toți câți mă iubesc! Luați-l pe acest gunoiu spurcat... legați-l și îngenunchiați-l!... trebuie să-l pilduiesc pe loc!

Până să tragă Fékete Lăioș spada lui de oțel, au năvălit toți tinerii cavaleri; l-au legat burduf și l-au pus în genunchi.

— Acuma, a strigat contesa, spargeți-i toate aceste ouă în cap.

Sub grindina de ouă roșii, leșină, scârșnind, cruntul conte, cu capul plin de sânge și de gălbenuș... Dar încă mai râsuflă...

Chelul lesne să piaptână.

— Nu e destul!... Dați-i lovitura de grație!

Atunci tânărul copil de casă Béla Sándor se duse aproape și-l lovește cu un ou în moalele capului; de-i țâșnește creerul înmuiaț. S'a sfârșit cu bătrânul, cruntul conte Fékete Láioš. L-au tărit afară, să-l arunce în prăpastia din spatele castelului.

— Acum, a strigat contesa, să ciocnim! Acela care-mi va sparge cel dintâi trei ouă pe rând, acela, pe lângă titlul de conte, pe lângă stăpânirea acestui castel și a moșilor de veci, va avea și mâna mea.

Au ciocnit... Contesa a schimbat mereu la ouă... Nici un inesean n'a izbutit până'n trei ori. La urmă, a venit tânărul copil de casă Béla Sándor să ciocnească și el, cu acelaș ou ca care dedese lovitura de grație. S'a apropiat cu multă îndrăzneală și unul! două! trei! — pe toate le-a' spart.

Și astfel, tânărul copil de casă, Béla Sándor, cu oul lui tare ca piatra, a câștigat coroana de conte și.. mâna tinerei Virág.

I. L. Caragiale

Spre Domnul.

*Inalț spre Tine ca o rugăciune
Suspiniul meu păgân și plin de ură,
Pornit din pătimasa mea natură,
Intr'un ecou de suferinți străbune...*

*Ne bântue vrăjmașii cu furtune
Și-ogorul părintesc mereu ni-l fură;
De plânsul nostru nimeni nu se'ndură,
Iar printre noi nu-i nimeni să-l răzbune!*

*Mi-i neamul, Doamne, pleavă și ruină,
Că brațul lui de fier e azi rugină
Și-a veacurilor lui mândrie-i moartă...*

*Sunt ale mele-aceste generații, —
Dar ca să stângi nevolnica lor soartă,
Mai bine, Doamne, fulgeră-mi toți frații.*

M. Codreanu

(Din volumul *Statui*).

Minte Crudă.

Copiii săreau, jucându-se pe morminte.

Fereastra mea dădea pe o vale și o lunca, unde era un cimitir sărac. Mormintele erau puhave și țuguiate, cum sunt colivele nevoiașilor, la sate, presărate cu zahăr.

Lazăr și Ioachim încălecau crucile de lemn galbene și negricioase, repeziindu-se ca și cum ar fi încălecat un cal prins pe șes. Erau doi pui de oameni cu mîntea crudă încă. Nu aveau decât șase și opt ani.

Un ceas de dimineață, plătește cât trei de după prânz.

Ioachim mai vârstnic, se juca fără poftă. Era bolnav de gălci și legat la gât cu un ciorap de lână. Călcăiul ciorapului îi atârna pe piept. Pantalonii erau ruși la amândoi și coatele sumanșelor cărpite. Căciulile, de lână neagră, se rosese. Acum, mereu le asvârleau pe morminte, unde poposeau vrăbile pe cruci, doar o lovi pe vre-una amorțită.

Dar vrăbiile, cu piciorușele reci ca turturi de gheață, zburau nepăsătoare. Un stol s'a ridicat pe un tufiș de măcieș, care crescuse pe mormântul boierului de pe văi, făcând cu aripile huetul unei stofe pe care o rupi în două. Apoi, iar s'a ascuns în gardul stufos, de ghimpi, al cimitirului.

— I-i-i... au zburat, ale dracului!

Nu le mai ajungea copiilor ziua de joacă. Cimitirul era împărăția lor. Acolo culegeau ei primii toporași, viorele, ghiocelii...

Mieii pasc, pe cand copiii se joacă în clopotnița bisericii, prinzând puii de bufniță, curățându-i de păduchi și spunând, în timp ce-i sărutau pe ciocușorul cărn:

— Frumoși sunt!... Măi măi... ca puii de măță. Nu? !... Măi... Ioachime.

Au eșit două fetișcane, copile și ele. Erau îmbrăcate cu sumanele cafenii ale mamelor lor și înbrodite ca nevestele, iarna, cu casânci negre legate până peste gură.

— Lazăre! Nu auzi, Lazăre? Te cheamă mămuca ca să te ungi pârintele cu Sântul Mir. Mă !... nu vrei s'auzi? Vino măi! că te bate!...

Lazăr și Ioachim nici nu răspundeau Varvarei.

Acum, aruncau căciulile pe fiecare mormânt, ca să imprăștie zăpada și să facă un semn negru pe fiecare.

Pe tot cimitirul era întinsă o prostire de ninsoare, nu groasă, ce era de joacă încă. Soarele tot mai încălzea și cerul și pământul.

— Ioachime, n'auzi? Lazăre! Iese lumea din biserică!

Varvara și Carolina se luase la joacă cu băieții. A mai venit și alți copii. Fiecare avea, pe frunte, un semn mic de untdelemn. Copiii ieșiseră cu aceeași veselie, din biserică, ca și cum ar fi zbughit-o din clasă în recreație.

— Mă! Aci e casa mea... Tu o ai mai încolo...

Luaseră o nuia de liliac din dosul bisericii și mazăgăleau, în zăpadă, case, pe muchia mormintelor.

În țipetele jocului lor, ciripitul vrăbiilor dovedeau văzduhul. Câteodată, clopotele — cel mare și cel mic — dăngăneau.

Două femei, cu preotul și dascălul, cântau, țineau toți mâna pe marginea unui colac mare, împodobit cu lumânările galbui, aprinse, strâmbate de vânt, săltându-l deasupra unui mormânt proaspăt.

Omățul de pe acoperișul bisericii se topea în uluce și picura ca ploaia din streșină.

Două gănganii, ca grăerii de negre, se suiau amorțite, pe pereții bisericii, chinuindu-și labuțele.

Le-a înșelat vremea.

Lazăr și Ioachim le-au dat jos, cu un bețișor.

— Unde sunteți? Mânca-v'ar norocul, — striga Rebeica.

Ei au fost duși la vale, în sat, de urechi.

Mielușelul lui Lazăr fugea după ei. Îi așteptase în drum.

Georgeta Cancicov.

De toate.

Toate să țin una de alta.

E o poveste adevărată cele ce vor fi cuprinse în rândurile de mai jos. Soarele se ridică pe cer, alungă norii și încălzește pământul, de ies repede floricelele de primăvară.

Cuvântul de argint, tăcerea de aur.

Bătrâna răchită, cu trunchiul numai scorburi, întinereste și ea. Pe mlađitele imbuđorate, se iđesc mătisorii ca de matasă, cu nectar dulce și aromat.

În stup se desmordesc și albinele. Au simđit primăvara. Harnice cum sunt vor cu o zi mai de vreme să deie viađa roiului. Mai ales regina, care are

de pus ouă, se îngrijește din vreme de măncaarea puilor. Chiamă norodul albinelor, le dă curaj să părăsească adăpostul și căldura stupului, și să încerce a aduna din florile ivite, ceia ce trebuie pentru hrana puilor.

Nenorocire! Când au ajuns la răchită toți mătisorii erau ruđi, din lăcomia celor care prin vândzarea lor la oraș au putut lua un ban-doi să-l deie mai adesa pe bautură. Bietele albine se întorc acasă cu coșurile goale. Puii ieșiți din ouă, cer degeaba de măncaare. Lucrătoarele s'au întors fără un fir de polen. Stupul e sleit; nu roiește. Nu e numai el în pagubă. Degeaba

întind merii și cireșii ramurile lor pline de flori. Nu le vizitează de cât un bărzăun sau câte-vă vespi. Lipsește norodul albinelor harnice, care fug din floare în floare, ajutându-le să lege și să dea rod. N'au avut ce să mănance la începutul primăverii și au pierit. Rămân merii și ceilalți pomi numai cu frunzele, fără podoaba roadelor pe ei.

Pieptenele și ghiara unui paianjen.

Pieptenele nu e o născocire omenească, Paianjenul îl folosește cu mult înaintea omului. Să știe că paianjenul țese o pânză formată din fire mai subțiri de cât părul. Fabrica o are în pântec. Firele sunt cleioase și s'ar lipi unul de altul; paianjenul are însă la capetele picioarelor dedinapoi niște pieptanuși cu dinți rari, printre care firele de mătasă trec, ca și cele de păr printre dinții pieptenului, de care nu se folosesc nici măcar toți copiii.

Sub piatră frumoasă, scorpia ascunsă zace.

Cântec

Foaie verde, nucă seacă,
 Dragă mi-e fata săracă,
 Căci cu mina ei să'mbracă.
 Dar fata bogatului,
 Cînd se scoală,
 Cată'n oală;
 Dacă vede'n oală nu-i,
 Pune iară oala'n cui.
 Dacă bine să hrănește,
 Merge'n pat și să trîntește.

(Din Șanț. Năsăud)

*

Supărat ca mine nu-i
 Fără puin cucului
 Cînd îl lasă mama lui
 Mititel, fără de pene —
 Ș'ar sbura și nu e vreme.

(din Maramureș)

Portul fetelor din Șanț (Năsăud)

Un fel de mâncare.

Ouă în albuș.

Se despart albușurile de gălbenușe, lăsându-le pe acestea în coaja lor. Se bate albușul spumă, se pune sare, piper alb și o lingură de smântână la 2 albușuri. Deasupra se așază gălbenușurile. Se coace în cuptor la foc potrivit.

(Sanda Marin, 101 feluri din ouă. Cunoștințe folositoare Lei 8).

Treburile din luna April.

Gospodăria. — În întâia jumătate a lunii, gospodina bună nu-și mai vede capul de câte are de făcut. Pastele cad către sfârșitul lunii. Casa e de grijit, ouăle de încondeiat, cozonaci de făcut pe lângă toate celelalte cerute de vreme, cum e îngrijirea cloștelor, a vițelilor de curând fătați.

Grădina de zarzavat începe să dea cele mai dintâi roade. Usturoiul e măricel, iar mărarul, pătrunjelul sunt verzi. Samenii acumă ridichea de lună. Către sfârșitul lunii se samănă fasolea, bostanii (dovlecii).

Livada e ca ninsă de flori. Paza împotriva brumei care cade uneori și la Sf. Gheorge, nu strică. Să nu rămâie cuib de omidă în copaci.

Ogor nearat să nu se vadă. E mai mare rușinea. Porumul se samănă după ce s'a saramurat grăuntele. Unde ogoarele de grâu sunt mici se pot pune cătră sfârșitul lunii copiii la plivit buruenile stricătoare. Tot în luna aceasta se samănă și cartofii, dacă vremea e bună, ca și sfecla,

Mai bine în satul tău, cu mălaiul cât de rău.

Din Cazania lui Varlam.

MAI

I. R. 5-7; A 19.19 — 31. R. 436; A 19.51.

Despre Neam și Țară

Românii macedoneni.

Ca urmare a amestecului colonistilor romani aduși pentru romanizarea provinciilor ocupate din Peninsula balcanică, al uat nastere poporul aromănesc.

Odată mai răspândit, azi a rămas sub formă de insule etnice, căci toate vijeliile politice locale în capul aromânilor mai mult se spărgeau. Schimbările granițelor dintre statele balcanice din veacul al 19-lea, au avut drept urmare împărțirea aromânilor în țări deosebite, mereu amenințați cu de-naționalizarea.

Așa se lămurește că astăzi se găsesc aromâni în Grecia, Albania, Jugoslavia, puțin în Bulgaria.

Răspândirea Aromânilor în Peninsula Balcanică (d. T. Capidan)

Românii din Istria sunt pe sfârșite. Prea izolați, doar din rugăciuni se mai prinde aburul limbei românești.

„Ciace nostru carle ști an cer“ e „Tatal nostru care ești în cer“.

Aromânii sau Macedo-Românii se află în mulțime compactă în masivul Pindului până în munții de Nord ai Tesaliei (Epiroți); aici se găsesc încă sate întregi, mari, curat românești, cum e Avdela, locul de obârșie al vajnicului luptător național Apostol Mărgărit. Centrul principal e Grebena cu o școală românească.

Cine nu se îndură de un cui, pierde potcoava.

Se mai găsește aromâni în apropierea Salonicului, pe munții Negus; sunt tot mai strămtorați, siliți să-și iea lumea în cap prin colonizarea Grecilor aduși din Asia; alții se află la poalele muntelui Olimp, ori la Vest de Larissa.

În Jugoslavia Aromânii (Țințarii) sunt îngămădiți în colțul de Sudvest, în regiunea Vardarului, a Drinului și a Moraviei până la Niș, continuându-se spre răsărit cu insula din basinalul Strumei din Bulgaria. Bitolia este centrul cel mai de samă, cu vestită școală românească, închisă sub sârbi.

În afară de Macedo-Români, există un grup mai restrâns de Megleno-români pe dreapta Vardarului, mai la nord de Salonic, la poalele muntelui Zăna. Prea izolați, în bună parte sunt slavizați.

„Cu toată depărtarea lor de patria-mumă, cu toată izolarea lor de tot ce e latin ori amintește o lume română, în ciuda tuturor împrejurărilor neprielnice și a influențelor străine, macedonenii s'au păstrat neatinsă individualitatea etnică în decursul veacurilor, prin lupte continue și dârze“ (Sterie Diamandi).

Ion Ionescu dela Brad, învățatul agronom moldovean, în exilul său din Turcia, colindă, ca și D. Bolintineanu, părțile românești din Macedonia.

— Ce sunteți voi, întrebă pe cei întâlniți în cale cu turmele de oi.

— *Him Rumâni*, răspund ei. Noastre, noi him păstori (picurari).

Limba lor, în fond, e limba românească, veche. Dumnezeu, cer, lună, soare, față, gură, duminică, luni, și la ei sună la fel: Dumnezeu, țer, lună, soare, față, gură, duminică, luni, ș. a. Puțini se ocupă cu agricultura; cei mai mulți au rămas păstori, sau carvănari (cărăuși, chirighi). Sănătoși la trup și suflet, hărășiți prin lupte continue, sunt vrednici în toate. Din păcate ușor prind a învăța limbile străinilor care-i înconjoară și astfel s'ar desnaționaliza ca graiu, dacă n'ar fi veghea mamelor care cu o îndârjire pilduitoare cresc pe copii, învățându-i limba străbună.

Istei cum sunt, au jucat un rol însemnat ori unde s'au imprăștiat. „Adevărații reprezentanți ai civilizației balcanice sunt Aromânii, scrie un învățat sârb, care numai de părtinire nu poate fi bănuț. „Intrec în inteligență pe Bulgari, pe Albanezi și pe Greci, scrie un învățat german, Weigand, care i-a cercetat mai îndeaproape. Sunt deștepti și au pretențiuni modeste“. Mulți dintre ei au ajuns oameni de samă la Greci, Sârbi. Cel mai ales om politic al Greciei moderne Colletti, se trage din comuna Seracu, românească. Marele istoric grec Lambros (Spiru Lambru) s'a născut în Călaru din părinți aromâni.

Deștepti, lesne prind cultura; pe lângă iscusiți învățați din neamul aromănesc se trag vestiti financiari, oameni care au adunat mari averi, pe care din păcate le-a lăsat Greciei. Minunatul stadion din marmoră albă din Atena, e construit din dărnicia lui Averof, român din Amincin; tot din averea lui s'a construit vestitul vapor de război grec ce-i poartă numele. Școala normală de fete „Arsachion“ e opera aromânului Arsachi.

Aromânii au rămas frați buni cu noi; spre ei trebuie mai mult să ne îndreptăm privirea frățească și sufletul cald.

(*Sterie Diamandi*. Oameni și aspecte din Istoria Aromânilor. București 1940)

De citit la sărbători.

Femeia aromână.

Amplorea pe care a căpătat-o cu timpul la ei păstoritul, a făcut ca afacerile lor să reclame de cu vreme și mâna de lucru a femeii. Aromânii dela țară se însoară de obicei, cum se însoară toată lumea pentru continuarea familiei, nu mai puțin însă și pentru faptul ca să aibă în treburile lor un tovarăș în plus la muncă. Din această cauză există tulpini românești, cum sunt Grămustenii, care-și însoară copiii dela vârsta de 14 sau 16 ani, cu fete mult mai în vârstă. În 1910 aveam la școala Comercială din Salonic, unde funcționam ca director, elevi însurați în clasa doua

Buretele până nu-l storci, apă din el nu dă.

comercială. Fără îndoială munca femeii la toate popoarele primitive este grea. La păstorii aromâni ea se prezintă și mai grea. La aceștia femeia se ocupă

cu întreținerea casei, dar mai ales cu confecționatul țesăturilor de lână cu care bărbații fac un comerț întins în orient. În întreținerea casei la acești păstori care locuiesc la mari înălțimi muntoase, nu este atât de ușoară. De aceea la ei aproape fiecare locuință cu etaj reprezintă o uzină. Mai întâi, în ce privește grija casei, femeia aromână nu cumpără de afară decât ceace nu-și poate procura acasă. Incolo ea duce grâul la moară, aduce lemne din pădure, prepară pâinea, aduce apă dela fantână, spală, țese, croiește, coace vesminte pentru toți din casă, în fine, grijește de tot ceace trebuie pentru întreținerea unei familii dela 8-10 persoane, căci mai toți acești Români au mulți copii. În cercetările mele am avut prilejul să cunosc mai bine mai ales comunele românești din Macedonia și Albania și nici odată n'am văzut o femeie, care să se culce seara înainte de ora 12, iar dimineața să se scoale din somn după ora 5. Cum se scoală, războaiele de țesut încep să funcționeze. Iar bărbații mai în vârstă o duc mai ușor, întrucât lucrările cu adăpostul și întreținerea turmelor la șes este incredințată generațiilor mai tinere. În ce privește femeile ele muncesc

toate fără deosebire de vârstă și de anotimp.

Th. Capidan
(din Rev. Timoc)

Biblice.

Și-au zis pismașii : „Să luăm noroi
Și să 'mproșcăm pe cel fără de vină,
Mărirea lui ne 'ntunecă pe noi.

De nu-i deajuns, să fim mai îndrăsneși,
Să nu-i cruțăm a zilelor lumină,
Să-l năpădim cu sulifi și săgeți”.

Și l-au stropit cu glod ponegritor,
L-au săgetat cu ura lor haină.
Dar el, minune! din osânda lor
S'alege pur ca aurul din tină.

A. Murnu

Nu râde de măgar, că vine vremea să incaleci pe el.

Vitejia femeilor române.

Era la 26 Februarie, anul 1849. Intreg Ardealul era în fierbere. Românii toți în picioare și înarmați. Unii cu puști, alții cu coase și cu securi.

Zăpada începuse a se topi și apele râurilor creșteau. Creșteau și se înroșeau mereu de sânge. Era sângele martirilor, vărsat pentru sfânta libertate!

O ceată de insurgenți maghiari, la număr 600 de honvezi, după ce săvârșise cruzimile cele mai înfiorătoare în comuna românească Gelău, fosta reședință a ultimului domnitor român din Ardeal cu același nume, plecase spre comuna Mărișel, tot în scopul de a ucide și incedia tot ce e românesc. Locuitorii din sat, avizați din vreme despre primejdia ce-i amenința au eșit înarmați întru întâmpinarea inamicului lor și la Vârful Bătrânei au dat piept cu el. Erau puțini Românii, dar cu ei era dreptatea și însuflețirea națională. Șase ceasuri a ținut lupta și s'a terminat cu fuga rușinoasă a rebelilor maghiari, care au fost goși de Români până la marginea comunei Gelău, lăsând în urma lor 13 morți și 50 răniți. Pierderea Românilor din Mărișel a fost: 6 morți, câțiva răniți, 4 case aprinse și 30 vite cornute furate de Unguri. Infrângerea această, rușinoasă pentru urmașii lui Atila, nu o putea suporta Ungurii și s'au decis să ia răzbunare.

La 12 Martie au plecat din nou spre Mărișel, de data asta 160 deo honvezi, siguri de o izbândă glorioasă. Sentinelele române dela hotare au avertizat și de astă dată din vreme poporațiunea din vârișel despre noua primejdie, și la moment toți bărbații și feciorii harnici de a purta arma s'au adunat spre a se consulta asupra apărării.

Avram Iancu era și el de față. Le statorni însuși planul de apărare și, împărțind sâtenii în trei coloane, le numi trei puncte însemnate strategice din apropierea comunei.

Românii erau abia 300. *Iancu* știa că trei sute de oameni nu pot duce lupta multă vreme cu un adversar aproape de 6 ori mai tare și ajutor în apropiere nu era.

Își făcu deci planul astfel: „Să facem să creadă adversarul că are în față sa o putere enorm de mare“. Era deci neincungiurat de lipsă, că din vârful muntelui Grohotu, aflător în nemijlocita apropiere a comunei, să se facă inamicului o demonstrație sgomotoasă. Trebuiau trimiși și aci măcar o mână de oameni.

Iancu comunică planul frunțașilor din comună și în special centurionului *Roșu*, pe care îl numise comandant peste trup-le improvizate și, îngândurat îl întreabă pe acesta, că oare pe cine să trimeată la munte? Din cele trei coloane nu putea imprumuta nici un singur om, pentrucă prin aceasta ar fi slăbit puterea și rezistența a celor de jos.

Centurionul *Roșu* își aruncă atunci privirea asupra cetei de femei din sat, care se adunaseră și ele și, cu mâinile încrucisate steteau la o parte și ascultau instrucțiunile lui *Iancu* și se întreba și el dar pe cine?

Intre femei se alla și propria sa mamă, *Pelagia Roșu*, care'l înțelese și, pășind în fața lui *Iancu*, răspunse acestuia scurt și rezolut:

— Pe noi!

Femeile fură la moment organizate. *Iancu* numi de comandantă a lor pe curagioasa *Pelagia Roșu* și le dete instrucțiunile necesare. Cu palării de bărbați în cap și călare plecară bravele române din Mărișel la munte, în cea mai exempliară ordine militară. So-ite aci comandantă lor le postă astfel, ca inamicul să nu le vadă și numai ea singură ramase în față, pentru a vedea mișcările inamicului. Honvezii înaintau spre *Mărișel*. Când au sosit la un anumit punct *Pelagia Roșu* suflă puternic din buciim și la moment tovarășele sale eșiră la iveală, sus pe vârf de munte, alergand călare în toate părțile și făcând un zgomot asurzitor. Acesta e semnalul pentru cei de jos că se deschidă focul. Pocnăturile de pușcă în epură, însă numai din

Cine să ia după muște, ajunge la guni!

partea Românilor, căci honvezii unguri — plini de spaimă și de buimăceală și temându-se de gloanțele din vârful muntelui nici n'au mai făcut încercarea să lupte vitejește ci au recurs din nou la obiceiul lor mod de scăpare, la fugă, gonîți fiind de români până la malul râului *Someșul-Rece*, pe care a trebuit să-l treacă înot pentru a-și scapa viața. Ungurii au pierdut 30 morți între care și un căpitan, 100 răniți și 200 înecați în Someș. Românii nu au avut decât trei răniți.

Așa a decurs frumoasa luptă dela Mărișel în care româncele au dat cele mai impunătoare dovezi de curaj și însuflețire națională.

Un popor care are astfel de femei nu trebuie să dispere niciodată.

Th. V. Păcățianu

Părintească demândare.

*Părintească demândare
Ne sprejură cu foc mare
Frați de mumă și de un tată
Noi armâni dit eta toată
Di sub ploci di sub morminți
Strigă a noștri buni părinți:
„Blestemare s'aibă în casă
Care de limba lui ș'alasă.
Care ș'alasă limba lui,
S'luardă pirla focului,
Și's dirină ghiu pre loc
Și si-se frigă limba'n foc.
El în vatra părintească
De fumeli cununi s'nu bașe
Nat în leagăn să nu'nfașe.
Care fudze de-a lui mumă
Și de părinteasca-i numă
Fugă-i dara Domnului
Și dulfiama somnului.*

C. Belemace

Testamentul părintesc.

*În testamentul părintesc
Ne conjură cu foc mare
Frați de-o mumă și de-un tată
Noi Aromâni din vecii vecilor.
De sub tespezile mormintelor
Strigă bunii noștri părinți:
„Blestem să aibă în casă
Care de limba lui se lasă
Care-și lasă limba lui,
Să-l ardă para focului,
Să fie sfășiat de viu pe loc
Și să se frigă limba 'n foc.
El în vatra părintească
Să n'aibă parte de familie
Să n'aibă parte să sărute cununile
Și nici să înfașe prunc în leagăn.
Care fuge de mama lui
Și de numele părintesc
Să n'aibă parte de darurile Domnului
Și nici de dulceata somnului“.*

(Traducere St. Diamandî)

Fudzi haraua di la noi.

*S'a dus bucuria de la noi
Și ni s'a stîns surăsul.
Lumea de la noi e cuprînsă de
jale,
Și jale multă e prin case,
Prîn munți și dealuri nu se aud
fluere
Nici cântece 'n războaie
Avem acum noi multe veri
Cu plânsete și cu bocete.*

*La stîna celnică în păstori
Parcă jelesc vreun tînăr
Cât și clopotele țapilor mari
Sună monoton.
Prîn sate nevestele frumoase
Cu ochii ca oglinda
În loc de năframe galbene
Poartă broboade cernite
Și la munte prîn curți nu sunt hore
Cu tobe ca altă dată.*

Zicu Araia din St. Diamandî

Nu te răzma de stălpul putred.

Bătălia din munții Vrancei.

A fost odată, mai de mult, o bătălie mare în hotarele Vrancei. Ungurii trecuseră munții și Ștefan-Vodă rămăsese biruit.

Atunci ca să nu cadă în mâna dușmanilor, Domnul a luat-o de-a-dreptul prin codrii. Și-a mers, și-a mers cât a mers, până ce-a răzbit aici în valea Putnei.

Și-a nimerit pe Dumbravă, în dealul Bârseștilor, la o baba.

— Bună ziua, mătușă...

— Bună sa-ți fie inima, i-a răspuns baba, că nici prin gând nu-i trecea cu cine sta de vorbă.

— Mătușă, fă bine și-mi dă ceva să mănânc, că vin din cale lungă și n'am întâlnit niciun salaș în cale.

Baba de cuvânt, i-a și dat niște jintiță și o pâne de mei, iar drumețul, de oșbit ce era, îndată ce s'a ospatat, a și adormit.

Și cum se odihnea el, pe semne s'a desvelit la piept, iar bătrâna a văzut sub sarica lui cămașe de zale.

— O fi vreun hoț, își da baba cu socoteala. Și cât pe ce să pornească de-a fuga să cheme feciorii...

Dar privind în fața balană a voinicului care dormea și la părul lui ca mătasea, se gândi că poate să fie un om de viță aleasă, căzut cine știe în strămoare.

De aceea gazda, așteptă până se trezi să-l iscodească; și se temea să nu se arate cumva feciorii ei, că erau aspri și cu bănat asupra streinilor.

Ci Ștefan-Vodă, cum a dat puțin ochii în gene a și tresărit și, frecându-se la ochi, a întrebat:

— Mătușă, e departe de-aici până la hotar?... Ar fi cineva vrednic să mă scoată într'acolo?

— Departe, maică!... Dar cum să pornești că peste tot e codru de nu răzbate nici pasărea.

Atunci s'va liniștit Vodă, când a auzit că ieșise la bun liman, și că n'a nimerit cumva în țara ungurească. Și lepădând sarica, s'a arătat cu straietele lui de Domn.

Și cum sta obidit, Vrancioaia, că așa-i zicea babei, numai ce-a căzut în genunchi și i-a zis:

— Doamne, nu te intrista! Eu sunt bătrână; dar niciodată n'am pomenit ca omul vrednic să rămână până la urmă de rușine.. Iată, rog mila Măriei Tale, să mă reped până la vale, să dau de veste feciorilor mei, să adune tovarășii lor de sub Dumbravă, și, cu ajutorul lui Dumnezeu, s'or îndrepta toate.

De cuvânt, Vrancioaia a plecat și cât te-ai șterge la un ochi, iat-o îndărăt cu șapte feciori tot unul și unul, ca niste brazi

— Iaca, Maria Ta, tovarăși de umblat și ostași de luptă...

Îndată ce i-a văzut Vodă, cu lăncile cât răzlogul și cu arcul la umăr, fiecare cu ceata lui, i-a venit inima la loc. De sârg a pornit iarăși spre hotar, și a trecut valea pe la Tulnici; apoi izbînd pe Unguri, i-a risipit la gura Lepșii, unde tăbărașera cu prada.

Atunci, de părere de bine, Vodă Ștefan, a stat și s'a veselit acolo cu toți ostașii trei zile și trei nopți. Când a isprăvit masa, a chemat la el pe feciorii Vrancioaiei și, făcându-le ocolniță și uric pe piele de vițel cu slove de aur, le-a zis lor: „Dumnezeu v'a scos înaintea mea. De nu dam de casa Vrancioaiei, cine știe cât ar fi prădat lițele țara. Drept răsplată pentru vitejie, tot hotarul munților din apa Trotoșului spre miazăzi, al vostru să fie”.

S'au închinat atunci feciorii Vrancioaiei Domnului, și întorcându-se la vatra lor, au împărțit între ei munții, și au întemeiat satele.

Și așa, mai gura moșului, află că Vrancea noastră se întinde până dincolo de apa Cașinului și până în șesul Focșanilor, unde se văd și azi moghilele de hotar.

Simion Mehedinți

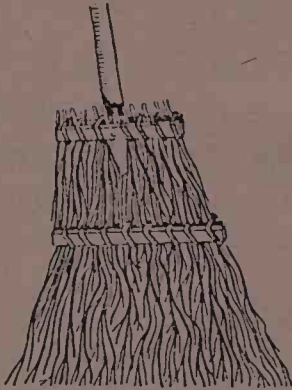
Cine samănă vânt, culege furtună.

De toate*Unelte fabricate la gospodărie.*

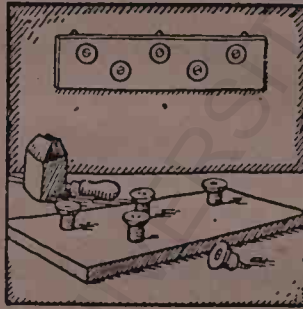
Dintr'o tîgae cu coadă, veche, asvărlită la gunoi, se poate face o lopăţică de adunat gunoiul din casă, balega din curte.

Se taie tîgia cu o dăltiţă, mai puţin de jumătate. Marginea tăiată se pileşte, ca să fie cu muchie tăioasă. Lopăţică e gata şi aduce mari foloase.

Mosoaşele de aşă să nu se asvârle. Din ele se poate face uşor un cuier de atârnat hainele ori măcar şervetele ori peticile din bucătărie.

Măturoi de crengi

Se alege o scândurică nu tocmai groasă: se gueleşte frumos cu rindeaua. Se taie mosoarele la un capăt, fixându-se în scândurică la distanţă unele de altele, fie bătându-le cu cui, fie făcând cu sfredelul găuri potrivite în scândură, întepenin-

du-le. Dând pe deasupra o vopsea potrivită, se capătă omobilă ieftină şi folositoare.

În sătul Copanca de lângă Ti-gghina, ca şi 'n multe alte sate basarabene, grăul se treeră la arman, cu caii şi cu un tăvălug de piatră crestată, care toacă paiele, scoţând şi boabele din spic.

Un fel de mâncare*Crap prăjit.*

Se curăţă peştele; se taie în bucăţi potrivite şi să sarează. Se pune untdelemnul să se infierbante. Se usucă peştele cu o cârpă, se dă prin făină, se prăjeşte pe amândouă părţile, în untdelemnul fierbinte. Se serveşte cald, dar e bun şi rece.

(Sanda Marin Carte de bucate. Cartea Românească. Ed. IV).

Treburile din luna Mai.

Gospodăria. În casă e mai multă linişte. Dacă e vrednică gospodina, în luna a' easta creşte *viermi de mătăsă*, punând sămânţa într'un şopron curăţit ori chiar în odaia mare. Sămânţa o poate cere din vreme dela agronom. Cu trudă puţinică, viermii îi dau borangicul cu care măreşte zestrea.

Grădina de zarzavat e în toiu. Nu trebuie uitat plivitul, ca să nu năpădească buruienile în straturi. Când nu e ploaie, răsadurile trebuiesc udate către seară. Acum începe să se răsădească şi varza (curechiul).

După ce sfarmi carul, mulţi se află să-ţi arate drumul.

Din Cazaniile de la Govora.

IUNIE

I. R. 4.34; A. 19.53. — 30. R. 4.30; A. 20.4.

Despre Neam și Țară

Românii din Albania.

Albania, stat independent în urma marelui război, printr'o lovitură îndrăznească, face parte azi din imperiul italian. Având mari legături de sânge cu Albezii, Românii se găsește în Albania în destul de mare număr (cam 75.000).

În luptele de independență, Românii au fost de mare ajutor albanezilor, stând alături de ei; tipăreau cărți albaneze la tipografia românească din Moscopole sau introduceau limba albaneză în școala românească dela Corița.

„Din cauza acestor raporturi cordiale între cele două naționalități atât de apropiate prin sânge, obiceiuri, port și limbă, s'a creat un proverb albanez:

„Vlahu është vëla = Românul e frate“ (N. M. Popp).

O casă din Albania, asemenea culelor dela noi (d. N. M. Popp).

Românii sunt îngrămădiți în patru centre însemnate: precumpănesc în 81 comune rurale.

Românii muzacherieni, din jurul orașului Fieri (rom. Fearica) sunt agricultori, răspândiți în 38 sate, întinzându-se până la Durazzo, portul Adriaticii. Alții în vre-o 20 comune, cari s'au tras mai spre munți în jurul orașului Berat (rom. Velandă), cel mai frumos din Albania. Măhalaua Gorica este aproape curat românească.

Din cauza ușurinței cu care românii învață limbile streine, venind în mai întinsă atingere cu albanezii, sunt în pericol să uite cu totul limba românească.

Dela un datornic rău și un sac cu paie e bun.

Mai puținei sunt Românii Fărșeroți în vreo 9 comune mai aproape de Corița, de altfel ca și Românii grabovari din apropierea Pogradetului. Și unii și alții sunt mai ales păstori dar și chirigii. Mai răzlețiți, mai puțini, rar își mai aduc aminte că sunt aromâni.

Răspândiți în vreo 14 sate, sunt românii moscopoleni, cu numele tras de la Moscopole, cel mai însemnat centru românesc înainte de a fi distrus de turci în 1790. Azi i-a luat locul orașul Corița, centrul albanezilor ortodoxi și focar cultural. De aici s'a deșteptat conștiința națională albaneză: aice la școala primară românească înființată în 1882 și azi în funcțiune, s'a auzit pentru întâia oară limba albaneză în școala. În jurul Coriței se găsesc sate curat românești cum e Șipsca, cu o a doua școală primară românească, Pleasa de jos, Pleasa de sus etc. Românii în mare parte sunt și aici păstori.

Dela Grabova, sat apropiat de Moscopole se trage desrobitorul bisericii ortodoxe din Ardeal, Mitropolitul Andrei Șaguna. Din Moscopole se trage și Emanuel Gojdu, financiarul norocos, al cărui însemnat fond este destinat propagării culturii românești în Ardeal.

„În general situația Românilor din Albania e rea din punct de vedere național, dar e excelentă din punct de vedere omenesc. Tocmai din pricina că albanezii nu fac deosebire între ei și Români, încep să se identifice cu albanezii” (N. M. Popp).

De citit la sărbători

Moscopole.

Calătorul care cutreieră Macedonia, străbatând Albania, în preajma lacului Ohrida, la o depărtare de 33 km. de mănăstirea Sf. Naum și cale de 15 km. de Corița, întâlnește în drum un sat cu înfățișarea sărăcăcioasă și presărat cu ruine.

E Moscopolea, cel mai însemnat centru de civilizație și cultură românească de pe vremuri,

Din cele 12 mii de clădiri impunătoare, astăzi n'a rămas decât un pumn de case răzlețe și umile. Nici urmă din vechile palate, zidite din marmora și împodobite cu odoare scumpe.

Abia au rămas vreo 8 biserici din cele aproape 70 locașuri de închinăciune, câte se spune că erau pe vremuri în Moscopolea.

Fosta catedrală a orașului prezintă un aspect înfiorător de jalnic.

„Cum intri, la dreaptă, vezi urmele unui cuptor mare făcut de Francezi pe timpul marelui războiu, pentru nevoile armatei. Peretii sunt atât de afumați, încât abia se vede câte o pată din figurile sfinților. Catapeteasma, Tronul Metropolitan și amvonul sunt aproape distruse” (Th. Capidan)

Acți a răsunit cândva cuvântul inaripat al învățatului prelat Teodor Cavaliotti.

Zadarnic cauți să găsești urmele aceluia înalt așezământ de cultură care a fost Noua Academie.

Același lucru cu vestita bibliotecă și celelalte instituțiuni publice.

Au rămas fântânile care suspină după stralucirea apusă.

„Râul al Dzegă” curge liniștit printre mormane de ruine. Apele sale de mult nu mai oglindesc palate și cupole de biserici, șiruri nesfârșite de caravane și chipuri de mândre femei, gătite cu „flurii”.

În sat e o liniște mormântală.

„Costa al Mănducă”, muntele ce ocrotește Moscopolea, a încremenit parcă de uimire.

La poalele sale a fost cândva „cel mai mare oraș nu numai din toată Grecia, ci aproape din tot Imperiul Turcilor, oraș înzestrat, cu privilegii extraordinare și libertăți, precum și avantaje importante date de către Împăratul Turcilor”.

Fericit e cel ce se poate încălzi la soba lui.

Privea cu mândrie cum se înșiră pe cele cinci coline, aproape 12 mii de case, cu o populație de circa 70 mii de suflete.

Il asurzeau dangătul clopotelor dela zecile de biserici; zarva caravelor și a turmelor de oi, forfoteala mulțimii ocupată mereu cu încărcarea și descărcarea mărfurilor, șgomotul războaielor care lucrau zi și noapte, chiotele flăcăilor care petreceau muncind.

I niște de astăzi il înfloară.

La căpătul satului, cele două mănăstiri, „Sf. Ilie“ și „Sf. Ioan Prodron“, parcă fac de strajă la marginea unui mormânt.

Sterie Diamandi

Aicea printre Ardeleni

*Aicea printre Ardeleni mă simt acasă.
In fiecare văd un nepot de-al lui Horia, de-al lui Iancu
Ai! ce s'or mișca într'o lună zi Munții Apuseni,
Ce s'or urni din loc ca uriașii!*

*Mi-am ridicat privirile spre cer,
Dar nu-mi spune nimic mătreața lui de stele
Nici luna lustruită ca tingirea.
Imi pun în schimb urechea pe inima țării
Și-aud bătăi neregulate prin gemete surde....
Freamătă pădurea românească,
Ca'n prejma vijeliei!*

*Mi-am culcat capul pe lutul străbun
Alături cu alții
Ce mestecă prin somn cuvinte fără sens.
Și-am vrut să dorm,
Eu însă-aud, în noaptea ce se lasă
Șuer de piatră pe tăiș de coasă....*

Mihai Beniuc

Așa-s, doamne, de străină...

*Așa-s, Doamne, de străină
Ca firușul de neghină
Intr'un mijloc de țarină;
Nici aceea nu-i străină
Că stau două 'ntr'o tulpină.*

(din Ardeal)

Viteazului ii vezi capul și leneșului urma.

Mărioara

*Pentru ce stai gânditoare
Măriuță cu ochi vii?
Vei găsi în lumea mare
Tot năcazuri mii și mii.*

*„Adevăr de-aș spune oare
„Nu m'ai spune nimănui?
„Ah! mă tem să-ți spun... mă doare
„Inima de dorul lui“.*

*Te-a lăsat, atât e totul;
Lasă-l vesel să se ducă;
Vei lăsa și tu pe altul;
Nu mai plânge, Măriuță.*

*N'ai avut noroc cu dânsul
Nu mai plânge Mărioară;
Ca să fii mai fericită;
Vei iubi de-a doua oară...*

A. C. Cuza

Vorbirea cu Dumnezeu

O femeie avea un bărbat bețiv. Neconținut îl ruga să se lase de băutură. El făgăduia, dar nu se ținea de cuvânt. Femeia îi vorbea atunci de Dumnezeu și de cele sfinte. Omul tot nu se lăsa de băutură. Atunci femeia merse la duhovnic și-i spuse necazul. Preotul îi zise:

— „Femeie, bine faci că-i vorbești de Dumnezeu și de cele sfinte. Dar asta nu-i deajuns. Îți dau un sfat: vorbește mai mult cu Dumnezeu despre bărbat. Adică: roagă-te pentru el...“.

Femeia începu să se roage cu putere și cu dragoste, zi de zi, pentru bărbatul ei, și Dumnezeu i-a ascultat cereșea și a dat puteri omului să se lase de păcatul beției.

Mai presus de toate, mare este puterea rugăciunii...

Al. Lascarov-Moldovanu

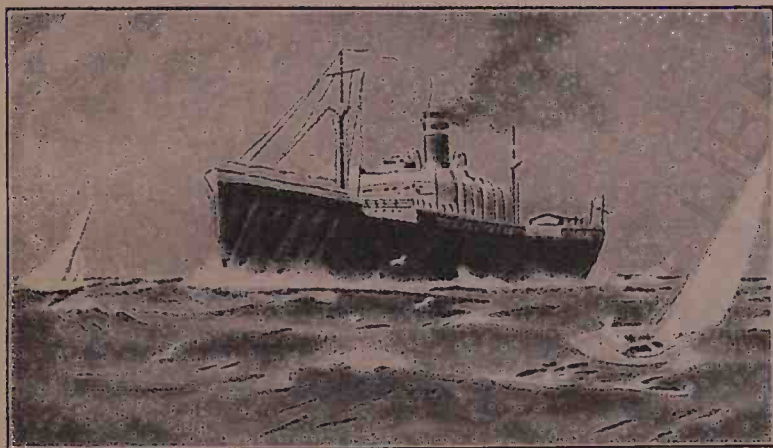
Cum cântă Marea.

*În fiecare seară, de-un timp stau cu mirare
Și-ascult ce straniu cântă tumultoasa mare...
Atent îmi plec urechea, și-ascult notele-i grele...
Ascult, cântând pe'ncetul să mă deprind cu ele, —
Să-mi lămuresc ce-o doare, când spumegă de ură,
Ce vrea să spună Marea cu'nfricoșata-i gură...*

*Dar apele-i în taina, schimbând a ei cântare:
Acum, par'că se joacă svârlind mărgăritare,
Și-acum, ca sub imperiul unei porunci secrete,
Își părăsește jocul, și'n larmă de trompete,
Îți trâmbiță mânia, iar miile de creste
Le umflă în talazuri, în larguri dând de veste
Că cineva ascultă și 'nseamnă cu mirare
Ce poate să cuprindă în larga ei cântare...*

C. Anghel

Păcatul intră răsând și iese plângând.

Un vapor românesc.

De toate.

Animalele prevestesc vremea.

Albinele. Când albinele ies din stup desdedimineță va fi vreme bună. Dacă nu ies din stup sau sboară numai pe lângă urdiniș, e semn de ploaie ori furtună.

Muscele sunt neliniștite când simt ploaia și se pun pe pielea omului cu mai multa obrăznicie.

Când *painjenii* țes pânza lor cu hărnicie, prevestesc vreme bună; când dimpotrivă se ascund, e semn de ploaie.

Pe vreme bună *furnicile* scot „ouăle“ din mușuroi la soare. Ouăle, albi, nu sunt decât puii furnicilor; au nevoie de aer și căldură. Când simt ploaia dimpotrivă mută „ouăle“ adânc în mușuroi, ca să nu se ude.

Dacă sbor *cărăbușii* până noaptea, târziu, a doua zi va fi vreme bună.

Broaștele fac gălăgie mare când se așază vreme bună.

Broasca râioasă obișnuit iese la pândă după hrană, de cum inserează. Se va schimba vremea spre ploaie? Indrănesc să sară și ziua.

Șopârlele se soresc cu plăcere urcându-se și pe copaci, dacă se anunță vreme bună. Se ascund în frunziș sau în gaură dacă presimțesc ploaia.

Liliecii sbor pe sus, când e vreme bună. Dimpotrivă prevestesc vreme rea când sbor în jurul caselor și mai aproape de pământ.

Cârțița e un bun barometru. Când face mușuroaie multe și înalte înscamnă că va ploua cât de curând.

Cioarele și ele simt schimbarea vremii mai bine decât oamenii. Când se pun pe vârful arborilor și croncănesc încet, ca și când ar sta de vorbă între ele, e semn de vreme așezată. Când sbor neliniștite de colo-colo și te asurzesc cu glasul lor, așteaptă-te la ploaie,

Rândunelele sunt la fel. De sbor ca săgeata pe sus, înscamnă vreme bună; Sbor aproape de pământ, de ating cu aripile fața apei, e semn rău; se strică vremea.

Până și *gâinele* simt schimbarea vremii. De se scaldă 'n praf, stau sara mai mult, după mâncare și se culcă mai târziu, a doua zi mare lucru e să nu ploaie.

Unde e minte, e și noroc.

Vita pe care o apucă sbenguiala așa din senin, cât e la păscut, ori pisica ce se curăță pe trup tacticos și cu micală, prevestește de asemenea vreme rea.

Asemenna semne sunt lămurite prin aceia că multe animale sunt mai simțitoare la schimbarea vremii, chiar la cutremure, de cât omul.

Cum se pedepseau mai înainte vinovații.

Când un brutar vindea pâne lipsă la cântar, era luat și pus într'o cușcă cu zăbrele rare, la capatul unei cumpene. De celălalt braț al cumpenii, un voinic ridica cușca și apoi o lasă să cadă, de icnea bietul brutar.

Clienții înșelați veneau ca la paradă; rideau, țipau. Brutarul își aduce aminte cât trăi de o asemenea batjocură. Sau se lăsa de meserie sau ajungea negustor cinstit.

Un fel de mâncare.

Cartofi prăjiți în ou.

Cartofii curățiți se taie în lung, în felii subțiri cât muchea cuțitului. Se moaie în ou bătut cu sare și piper. Se dau prin pesmet și se prăjesc în untură fierbinte.

(Sanda Marin. 101 feluri de mâncare de cartofi. Cunoștințe folositoare Lei 8).

Treburile din luna Iunie.

Gospodăria. Buna gospodină scoate lucrurile din casă de le mai aeriseste. Mai ales scorturile și blanurile se presară cu naftalina împotriva moliiilor. Sunt bune însă și pelinul ori pelinița puse printre scorturi.

Incepe grija de iarnă. Se usucă vișine și cireși, păstăi de fasole tânără. Se adună frunze verzi de fag, de stejar pentru hrana oilor pe iarnă.

În grădina de zarzavat continuă udatul, mai mult spre seară ca și plivitul. Se ridică pătlagelele roșii, ca să nu cadă la pământ de greutatea rodului. Se răsădește varza de toamnă iar la castraveți li se rup vârfurile ramurilor laterale, ca să deie mai mult rod.

În livadă începe culesul vișinelor, cireșelor și smeurei. Câte rămân după vânzare, se usucă, iar din smeură se face sirop.

La *Cartea Românească* a apărut:

I. Simionescu *Tinere, cunoaște-ți țara*, Ed. II. Bogat ilustrat. Lei 60.

Găina bea apă și se uită la Dumnezeu.

Din Antologhion, Câmpulung. 1643.

IULIE

I. R. 435; A. 20.3. — 30. R. 5; A. 16.43.

Despre Neam și Țară.

Intre Prut și Nistru.

Vechea provincie românească, măcar că a stat mai bine de un veac sub ruși (1812 - 1918), populația ei ș'a păstrat neprihănită credința străbună și graiul blând moldovenesc.

Ori în ce parte ai călca-o, la nord în ținutul Sorocăi, la sud în Ismail și Tighina, te afli în mijlocul sătenilor cumiți, aceiași la chip și suflet ca și frații lor dela poalele Carpaților.

Pretutindeni s'au păstrat urmele stăpânirii românești de dinainte de 1812, fie ca vie amintire, fie ca biserici clădite de domnitori ori boieri moldoveni, fie în șiragul de cetăți din lungul Nistrului, pe a căror ziduri se mai văd inscripțiunile vrednicului Domn Ștefan cel Mare. Încă din veacul al 14-lea, cetatea Tighinei e loc de vamă pentru negoțul moldovenesc.

Basarabia este trup din trupul Moldovei chiar în alcătuirea și înfașurarea pământului ei. Când te urci pe dealul Repedea de lângă Iași, de privești spre răsărit ori spre apus nici o deosebire nu se poate prinde. De te afli pe înalțimile de pe Nistru din ținutul Hotinului și-ți arunci privirea către locurile joase dinspre Bălți, uiți unde te afli; te crezi că stai și privești de pe dealurile Delenilor din Jud. Botoșani, către valurile mici de coline ce se unesc cu acele dela Bălți. Natura pare că a căutat să înțâțaneze cele două părți din Moldova veche despărțite 'n lung de Prut. La Ștefănești în jud. Botoșani iesă la iveală o creastă de stâncă tare, care se întinde ca un zăvor până 'n malul Nistrului la Hotin.

Populația este curat românească aproape în tot cuprinsul Basarabiei, afară de Hotin unde s'au întins ucrainenii de neam slav și de Bugeacul din miază-noapte, unde după retragerea Tătarilor, năpustiți peste moldoveni de le-au ars satele și i-au făcut să pribegască spre Codrul Basarabiei, au fost aduși să colonizeze ținutul săracit, tot soiul de neamuri: bulgari, ruși, nemți, lipoveni, ba chiar și franțuzi din Svițera, ca la Șaba lângă Cetatea-Alba.

Încolo numai români moldoveni, curați, mulți răzeși, cu diplome de stăpânire de pe vremea lui Ștefan cel mare. Harta alăturată, în care ce e cu

Cine mulți stăpâni schimbă, servitor îmbătrânește.

puncte însemnă neamul moldovenesc, e făcută de un străin, de un italian, care numai de părtinire nu poate fi banuit.

Icoana Basarabiei să nu lipsească din casa nici unuia dintre noi, spre a crește pe copiii în dragostea pentru frații noștri trecuți în stăpânire străină.

În cuprinsul ei pretutindeni dai de urmele vovezilor români care a stăpânit-o până'n 1812. Dacă n'ar fi decât straja cetăților de pe Nistru, cea dela Hotin, Soroca, Tighina și Cetatea-Albă cu amintirile luptelor duse de plăși spre a le apăra și ar fi îndejuns spre a hotări de legăturile strânse ale trecutului cu restul Moldovei.

Nu este însă mănăstire din interiorul Basarabiei, în care să nu se pomenească de vre-o danie sau ctitorie de boer ori domn moldovan. Codrii Tigheciului, ca și Codrul Cosminului din Bucovina, sunt neuitați în glorioasele pagini ale apărării țării. Numele Mănăstirii Neamțul-Nou de lângă Tighina pe Nistru, spune mai mult decât orice că Basarabia e o parte din trupul Moldovei.

De citit la sărbători

Frumoasa.

După ce vedem Hârjauca, Gârbovaț și Răciula în încântătoarele lor ascunzături din Codru, trecem printre dăbrăvi și livezi la Frumoasa. Pe costise line, în soarele fierbinte, lanurile de grâu par revărsări blonde de aur. Luciul lor dă parcă strălucire și putere mai mare luminii. Secerători aplecați lucrează până departe pe tăcutele întinderi...

Intrăm în mănăstire pe un drumușor curat și ne oprim în cercul larg și alb al chiliilor, într-o singurătate impunătoare. Nicăiri nu se zărește față omenească; numai în biserica plină de umbră, într'un colț la o strană, veghează un monah bătrân. Silueta lui mohorită și neclintită și murmurul monoton și moale al glasului au ceva misterios și vechiu, ca dintr-o poveste.

Toată suflarea a eșit la munca câmpului, la secerișul grâului. Slujba către Domnul o îndeplinesc călugării poate mai bine așa, sub larga boltă albastră, în miremele calde ale lanurilor și 'n tremurul melodios al ciocărilor. Acesta pare a fi și simțământul fratelui Simion Stratu, care vine să ne găsească într'un târziu, îmbujorat de soare și de graba drumului.

Fratele Simion, moldovan bun din Țințăreni, de pe apa Răutului, e un om cu ochii mari și destepți. E și cărturar, cercetător al hărtoagelor ieșite prin podurile mănăstirii.

Pe când ne cinstește c'un pahar de vin rece, la umbră de cerdac, ne povestește cu dragoste și prietenie, multe lucruri interesante.

Mai întâiu de toate înțeleg, din ce ne spune fratele Simion, că mănăstirea Frumoasa era socotită, în vremea Moscoviților, cam ca o așezare de monahi, de mâna doua. Din pricina asta nu era vrednică a primi între zidurile ei vizitele simandicoaselor obraze de cinovnici. Nici veneau să chefuiască, nici veneau să sălășuiască aici. O lăsau acolo, pe culme de deal, între livezile și lanurile ei, și treceau mai departe, înspre chinovii mai nobile. De aceia nici călugării veniți de peste Nistru nu râvneau să intre în această harnică comunitate.

— La Frumoasa, spune fratele Simion, au stăpânit Moldovenii ei în de ei, fără necaz, fără năpaste și fără străini. Aici am învățat carte și cântare moldovenească, ca într-o casă a noastră strămoșească. Pentru asta nu ne simțim vrednici s'aducem destulă mulțămire lui Dumnezeu.

Întrebăm despre vremurile cele tulburi, și fratele Simion se grăbește să ne lămurească:

— Am avut năcaz și noi, când cu *sroboda*. S'au ridicat asupra-ne satele de haholi pe care i-au așezat în vremea veche monahii pe moșia mănăstirii. Atunci i-au încălzit la sân, ș'acu au ridicat capul să ne muște. Pentru asta călugării de-acum blastăm pe cei dedemult c'au adus limbă străină în țara moldovenească.

Prostul taie copacul, ca să-î mănânce rodul.

Sânt placut surprins de vorba curată și colorată a acestui fecior de țaran de pe Răut, și mai ales de acea judecată cumpănită și conservatoare, caracteristică Moldovenilor. Nu se simte de loc că acest om a trăit subțo limbă străină. El coboară direct din oamenii dinaintea de 1812.

Fratele Simion ne vorbește drespre începuturile mănăstirii pe care le-a citit pe hârtoage vechi:

— Intăiu și-a dăruiț răzașia sa lui Dumnezeu un Moldovan cu numele Efrem Iurcu. Cu el s'au așezat aici, la 1805, doi singuratici. Urând deșertăciunile lumii, și-au clădit pe deal bordeiu ș'au prins apoi a umbla printre creștini cu milostenia... Cu ce-au dobândit, au zidit o bisericuță de lemn. Și Efrem, primind dar și nume de monah Eftimie, a stăruit cu toată inima ca să ridice gospodăria și să sporească lauda lui Dumnezeu...

Aici, în mănăstirea Frumoasă, urmează Simion Stratu, și-a făcut ucenicia și a slujit ca frate răposatul între drepti Iosif, mitropolitul Moldovei. Așa de drag i-a fost aici, în acest loc, încât nu l-a uitat nici când a ajuns la mărire, în capul bisericii. A venit la noi să vadă chilia în care a învățat și livezile în care a lucrat, și a adus în dar toate cărțile moldovenesti tipărite în mănăstirea Neamțului... Pe aceste cărți ale fericitului Iosif cetim și cântăm și noi și în ziua de azi...

Un simțământ de nesfârșită dulceăță lmi pătrundea sufletul ascultându-l vorbind și privindu-l. Ca și'n alte părți, și mai mult decât aiurea, găseam la Frumoasa sufletul curat al țării. Il găseam neîntinat, moldovenesc ca la 1812, armonizat cu acel peisaj unic așa de distinct, așa de pătrunzător, plin de durerile și amintirile trecutului, Cel ce se simte al Moldovei e ca un arbore care süge seva pământului și lumina soarelui. Aveam și la Frumoasa senzația că făceam parte și eu, cași oamenii, cași tot ce mă înconjura din natură, din lumină, din pământul morților, către care mă voiu întoarce..

Mihail Sadoveanu

Basarabenilor

Și din nădejdi și sbuciumări,
Din năzuinți și frământări
El trebuie facla să-și aprindă
Și 'n suflet neamul să cuprindă.
Și 'n țara voastră va purcede
Pe drum de spini și chinuire
Cu gloata celor, cari l-or crede;
Și duh aprins de înnoire
Va duce 'n propovăduire.
El jalea vechilor câmpii
Numa 'ntr'o lacrimă va strânge,
Din spic, din strugurul de vii
In stropi va scurge ape vii:
Din spic — sudori, din viță — sânge
Se va sorbi și nu-ți mai plânge,
C'atunci sorbiți stropi vor arde
Din țară toată vrășmășia,
Clevetitori, dușmani de moarte,
Și cei cu limbi în două sparte

Să știți: de nu veți ridica
Din sânul vostru un Prooroc —
In voi viața va seca,
Zadarnic soarta veți ruga,
Căci scoși veți fi atunci din joc
Și-ți rămânea făr'de noroc.
Din chiag de lacrimi, de dureri,
Din trăsnet de mânie sfântă,

Din nebunia străină, să te înveți minte.

Atunci vor căuta frăția
 Și lepăda-vor viclenia.
 Și toți veți fi un gând ș'un nume,
 Și înfrățiți veți făuri
 Un viitor mai bun în lume,
 Iar El va ști să vă îndrume
 Acolo unde va zări
 C'a voastră stea va răsări.

Dar știți: de nu veți ridica
 De printre voi pe-acest prooroc,—
 În voi viața va seca,
 Zadarnic soarta veți ruga,
 Căci scoși veți fi atunci din joc
 Și-ți rămânea fără noroc.

A. Mateevici

Sfânta Moldova.

De ce cânti tot una, tot una, pe sfânta Moldova? A asculta mereu acelaș cântec, i se urăște omului și te răde. Cântă-ne mai bine vin și dragoste, foc și tinerețea cea sglobie, decât tot una, una, tot pe sfânta Moldova!

Da, eu cânt tot una, căci sfânta țară a strămoșilor mi-a dat un singur nebucățit suflet al poeziei și-i păcat a-l da în schimb pe o sburdalnică nălucire; de aceea eu cânt tot una, acelaș sacru cântec al inimii!

Da, eu cânt tot una, dar sunetele cântecului sunt nouă și proaspete. Văzuta-i tu albia Prutului, aceeaș neschimbată albie, de deasupra careia se rostogolește unda? Deși cursul e veșnic acelaș, nu același sunt apele și valurile: apele sunt nouă, valurile sunt proaspete!

Alexandru Petriceicu-Hajdeu

(1811—1872)

Un român înstrăinat.

Măhnit și pe gânduri șed posomorât,
 Cu un dor nespus
 Și 'ntristat și dornic, trăind amărât,
 Mă uit spre apus.
 Acolo îi viața!
 Acolo-i speranța
 Să fim fericiți!
 De-am fi toți uniți!
 Eu tânăr, fiind,
 Acolo lăsând
 Strămoșești mormânturi, frați ce mă iubea
 Și plină de grații, pe Moldova mea
 Dornic părăsind...

Constantin Stamatî

(ca. 1799 — ca. 1869)

Străină floriceă

O, crinule! ce ai păfit?
 De ce așa te-ai veștejit,
 Unde ți-e mireazma, frate?

Au, doar nu plouă de ajuns?
 „Alee! crinul a răspuns:
 „Sunt în străinătate.“

Ioan Sârbu

(1838—1883)

La nevoi te agăți și de ascuțișul sabiei.

Sufletul și faptele.

Dacă în mâncarea noastră sau în băutura noastră cade o muscă sau o necurățenie, mai putem gusta din ele? Nicidecum...

Așa e și cu sufletul omului: când faptele rele îl murdăiesc, cum vreți ca acel suflet să mai fie pe placul lui Dumnezeu?

A. Lascarov-Moldovanu

Spre dreptate.

*Voi țărani, copii ai țării,
Milioane de bărbați,
Din Hotin la malul mării
Glasul vostru ridicați.*

*Astăzi lumea se războiește
Pe țarismul vechi și rău
Și la viață dreaptă, bună,
Pleacă toți cu Dumnezeu.*

*Cereți drepturile sfinte,
Ce de-un veac vi s'au răpit,
Ca de-acuma înainte
Să trăim mai fericiți.*

*Deci și voi, frați dela țară
Pentru drepturi vă luptați,
După viața cea amară
Fericire să aflați.*

*Și pământ și libertate,
Voi, Români, veți căpăta
Dacă toți pentru dreptate
In unire veți lupta!*

Tudose Roman
(1886—1921)

Un fel de mâncare

Caras în saramură.

Se spală peștii, se curăță înăuntru, se rad solzii. Se freacă cu puțină sare și să pună să se frigă pe o parte și alta fie deadreptul pe plită bine încinsă, fie pe grătar la jeratec mare; când sunt gata, se pun într'o strachină și se toarnă peste ei apă fiartă și puțin sărată. Se acopere cu un capac și se țin înăbușiți cam un sfert de oră. Se mănâncă rece, cu mămăligă și cu ardei iute, cui îi place.

Treburile din luna Iulie.

Gospodăria. Gria pentru iarnă trebuie să înceapă; se usucă până și păduțele. Se strâng ciuperci din pădure, uscându-se la soare, pe ață.

În **Grădina de zarzavat** rând pe rând se culeg roadele. Se usucă frunzele de mărar și pătrunjel. Se strâng semințe de flori în săculețe de hârtie. Se strâng burbeni de leac așa cum te învață în cărțuția din *Cunoștințe folositoare*.

În **livadă** se înlătură fructele vermănoase; nu se lasă să putrezească locului căci se imprăștie insectele vătămatoare la anul viitor.

De pe **Câmp** se aduc bucatele secerate, strânse la arie sau se treeră locului. Unde s'au făcut tovarășii, se pot cumpăra batoze și treeratul nu zăbovește. Se recoltează mazărea înaintea de a se usca de tot. După ce se bate, *sămânța se sulfatează ca să se omoare gărgărița*. Se strâng și se topesc inul, cânepa. *Se asigură păioasele împotriva focului.*

Orice rar se vede, mai dulce pare.

Gospodină din Clopoliva, ducând mâncare bărbatului
(d. I. Conea)

Cu mâna închisă nu poți prinde muște.

Din Cazaniile de la Govora. Sec. XVII.

AUGUST

i. R. 52; A. 19.41. — 30. R. 5.35; A. 18.56.

Despre Neam și Țară

Țara Oașului.

Intre părțile din trupul României, trecute samavolnic iarăși sub stăpânirea ungurească, este și țara „Țara Oașului”.

Pe o suprafață de 563 km² cu dealuri joase, încunjurate cu munți de lavă se află 16 sate, cu vre-o 30.000 suflete, deschiderea Țării Oașului, ca al unui golf, dă în spre Satul Mare, puternic centru de maghiarizare de pe vremuri. Ungurii n’au pătruns în mijlocul oașenilor, ci numai evreii, până sub poala munților.

Satele sunt cu casele grămadă, din bărne; cu acoperiș de paie, cu prispă în față și cu stâlpi frumoși încrastați, împrejmuite cu gard, iar poarta e din trunchiu gros de ștejar, la capăt cu un butuc.

Oamenii sunt voinici, scunzi la statură și cu înfățișarea luminoasă, cu fruntea înaltă; sunt ciolănoși. Indesați, cu privire care te pătrunde. Aduc aminte de chipurile de Daci, cioplite pe Coloana lui Traian.

Au păr bogat, rețezat pe frunte, lăsat în plete la ceafă, acoperit cu o pălărieuță - clop ca un fund de ceaun, dar vara totdeauna împodobită cu un smoc de flori. Cămașa cu mâneci largi, e scurtă, de rămân șalele goale. Bătrânii mai poartă chimir lat de piele. În loc de ȋțari poartă ȋsmene largi (gaci, cu ciucuri la poale (roit). De departe pare că au foste. În spate duc guba mițoasă, un cojocel scurt. Nedespărțită este „straița” ce se pune și mortului în scriu. E o traistuuță patrată, frumos țesută, bogat, ce atârna la șold. Din ea nu lipsește cutiul. La botez, drept dar se dă o straița cu un cutiț în ea,

Și portul femeilor e original, cu zorzoane bogate, cu salbă, pe cap, la piept. Fetele își împletesc părul cu multa migală, în șuvițe subțiri, ca o plasă lăsată pe spate. Podoaba aceasta se țese de femei anumite și durează mai mult de 4 ore.

Oașenii sunt înainte de toate agricultori. Mai mult samănă porumb, căci „tocașă” (mămăliga) este pâinea de toate zilele. Păstoritul odată în floare e părăsit. Oile sunt puține, dar caprele multe.

Păcatul mărturisit pe jumătate iertat.

E ținutul din România, unde s'au păstrat cele mai vechi credinți și obiceiuri. În mare măsură este încă „baba satului“, ce știe leacuri și descânțece.

Iute la mânie, gata să scoată cuțitul la cea dintâi glumă mai nesărata, oșanul este mândru din fire, bun la suflet și credincios. La hramul de Sf'ta Maria, în Mănăstirea Bixadului, de pe culme de deal, se adună oamenii din întreg ținutul. Strălucește câmpul de podoaba hainelor de sărbătoare, iar când dangătul clopotelor se revărsă peste vale, corul credincioșilor îți îndoie genunchii pentru rugă. Îți trec fiori de înălțare când auzi norodul cântând într'un glas:

Maica Domnului ne-ajută
Si ascultă-ne biata rugă
Pururi tânără fecioară
Nelinvinsă și iubită.

După cum au stat veacuri întregi sub stăpânire străină păstrându-și credința și graiul, acești români vrednici rămân chezașia împinirii dreptății sfinte, când iarăși vor veni lângă frații lor, de care au fost cu sila despărțiți.

(Din I. Simionescu. *Țara noastră*. Fundațiile regale Ed. II și *În lungul graniței*. Cartea Românească).

De citit la sărbători

Dragostea de părinți.

(*Poveste chinezească*)

Un mare învățat veni într'o zi să vadă pe Ts'ai Huen, fiu model.

Acesta îl opri la prânz și taie cel mai gras pui.

Învățatul se bucură mai dinainte de ospăt.

Ts'ai Huen însă puse puilul fript, la masă, în fața mamei sale, iar oșpetelui său nu-i dădu drept mâncare decât un fel de legume.

„Persoanele mai în vârstă de 50 ani, au nevoie de carne“, spuse el, repetând o vorbă înțeleaptă a lui Mencius.

Învățatul își înclină capul cu respect.

În vremea aceea, pe la sfârșitul dinastiei Han, Wan Mong luă puterea cu sila. Războaiele au sărăcit țara. Foametea era așa de mare că orezul lipsea în jumătate din împărăție. Cei care mai aveau, îl ascundeau cu sgarăcenie. Ts'ai Huen era silit să caute de ale gurii prin păduri.

Pleca cu un coș pe care-l umplea cu agude. Deoparte puneă dudușele negre, de alta pe cele roșii.

Într'o zi îl prinse bandiții și voră să-l omoare. Curioși însă, l'au întrebat de ce desparte dudușele în coș.

— Agudele negre, dulci, sunt pentru mama, răspuse Ts'ai Huen; cele roșii, acre, sunt pentru mine.

Bandiții l'au lăsat să-și caute de drum; pe deasupra îi facură dar un sac cu orez.

Dragostea de mamă a săvârșit minunea.

Lupul și Mielul.

*Un miel gingaș, pe placul Dumitale,
Se adăpa la râul imășului, din vale,
Sorbindu-i apa limpede și rece,
Când iată și flământul lup că trece.*

Obiceiurile rele fac risipe țărilor și peirea Domnilor.

Rămâne 'n loc, se uită strâmb, nu știe
S'aleagă ce fel de filosofie,
Căci gândurile îl împing și-l rod
Să-i caute în papură, lui, nod.

— „Nu-i de ajuns să-ți fie sete,
„Ca tu să-mi turburi apa, măi băiete“,
Răcni din susul apei fiara.
Așa începe căpcăunul, cu ocară,
Și-i trebuiesc, de ochii lumii, mainainte
De-a 'nfulica, susțineri și cuvinte.

— „Doamne, răspunde mielul, să nu 'ncapă
„Atâta supărare pentru apă.
„Măria Ta e'n deal, eu sunt la vale.
„Cer judecata Prea Luminăției Tale
„De s'ar putea să fie cum ai spus,
„Că turbur apa eu, de jos în sus“.

— „O turburi zic! De altfel am aflat,
„Acum un an că m'ai înjurat“,
Zbieră călăul, încruntat la el.

— „Anul trecut nici n'am fost miel,
„Nu mă născusem, nu eram.“
— „Atuncea frate-tău!“ — „Nici n'am“.
— „Să taci! Din neamul vostru careva
— „S'a 'ncumetat a mă 'njura.
„Nu știi anume cine-a fost tâlharul,
„Tu, oaia, baciul, câinele, măgarul,
„Tot una mi-e și ceasul este bun.
„Eu trebuie neapărat să mă răzbun“.

Și fără altă vorbă-l și însfacă
Și duce 'n codru mielul și-l dezbracă.

T. Arghezi

Minunile Domnului.

Se spune că, dintre toți sfinții, cel mai iubit de Dumnezeu e Sfântul Petre. Ca semn al dragostei și încrederii, Dumnezeu i-a dat în pază poarta raiului.

Odată, sfântul vine înaintea Domnului și spune:

— „Doamne, văd că dela o vreme, poarta raiului se deschide tot mai rar. Asta nu-i semn bun.

Mă tem că oamenii s'au dat iar la blestemății. Indură-te, Milostive, și coboară-te între ei, ca să-i aduci la calea mântuirii“.

Dumnezeu ascultă ruga lui Petre și au pornit amândoi la drum.

Mai bine o mână de cărți și un car de minte.

Cum s'au coborît pe pământ, sfântul a zărit un câine impleticindu-se:
 — „Doamne, să ne dăm la o parte, ca uite, câinele acela e turbat”.
 — „Nai nici-o teamă, Petre! Nu-i turbat. E flămând și bolnav, sărmanul!”
 Mergând mai departe, văzură pe drum un om bălăbanindu-se; era beat.
 Acum, Dumnezeu zise către sfântul:

— „Petre, de ăsta trebuie să ne păzim, că e mai rău decât un câine turbat”. Și s'au ferit.

După ce s'au depărtat, Petre a spus:

— „Când mă gândesc la suferințele copiilor acestui nenorocit, mi se sfășie inima. Fă o minune, milostive și scapă-l!”

— „Mântuit să fie!” rosti Domnul. Iar în clipa aceea, bețivul s'a trezit și s'a căit. Toată viața lui s'a ferit de băutură ca de foc. Și multă vreme Sfântu Petru s'a uitat seara din poarta raiului, în casa omului aceluia. Și s'a bucurat sfântul, pentru că în locul lacrimilor, înfloriră zâmbetul și mulțumirea.

Cartea Românească

Marea instituție românească de librărie și editură, a împlinit 21 ani de viață, în progres ce crește an de an.

Ea a păstrat tradiția societăților vechi din a căror unire a luat ființă. Nu publică decât cărți în care se oglindește poporul român cu toate ale lui însușiri sănătoase.

În deosebi ș'a îndreptat atenția spre cultura mulțimii, tipărend acest calendar, cât și biblioteca, unică la noi, numită „Cunoștințe folositoare”, cu cuprins variat, scris pe înțelesul tuturor și cu preț mic (8 lei). Au ieșit până acum peste 3.500.000 exemplare,

Ferestrele au ochi, pereții urechi.

răspândite în tot cuprinsul țării. Mai tipărește tot între cărțile ieștine (10 lei) „Pagini alese“ din scriitorii vechi și noi, care iarăși sunt folosite în largă măsură.

Tot ce se leagă de școală și de cultură în general, dela cărți la aparate de radio, dela unelte de gospodărie până la mașini de scris ori de cusut, se află în numeroasele încăperi din Palatul ce se ridică mândru în coasta Universității.

Ceia ce iese din atelierele sale poartă, spre a fi cunoscute, semnul alăturat. „Cartea Românească“ în cursul scurtei vieți de 21 ani, ș'a împlinit cu prisosință datoria față de neamul și cultura românească.

Jocuri de umbră.

Cântec

Frunză verde mărăcine
 Omul cât trăește 'n lume,
 Cu toți să se aibă bine,
 Că nu știe moartea când vine;
 Că zilele omului,

Ca florile câmpului,
 Dimineața 'mbobocesc,
 Peste zi, se vestejesc,
 În spre seară, se topesc.

Din Com. Nereju, Vrancea.

Voi să nu uitați că numai prin înțelegere și numai prin iubire să zidește viitorul. Nu uitați că pe când dragostea de fratele tău, de aproapele tău, de semenul tău, unește și înalță, ura și răsbunarea surpă și coboară.

Gen. I. ANTONESCU
 Conducătorul Statului

Clopotul numai atunci sună, când îl tragi.

O boscărie.

Te lauzi că vei face să cadă inelul legat de o sfoară, fără să o atingi. Pul sfoara într'o butelie albă, fixată prin dopi iar la capătul ei legi un inel. Iați o lupă, și o îndreptați așa în cât raza de soare ce trece prin ea să întâlnească sfoara. Caldura soarelui, concentrată, arde sfoara și inelul cade dela sine. Cei din jur rămân cu gura căscată.

Un fel de bucate Ciorbă de cartofi și fasole verde.

Se pune la fiert într'o oală cu 2 l. de apă, un morcov, un pătrunjel și o ceapă, toate întregi. Se adaugă 2-3 cartofi curățați și tăiați bucăți, $\frac{1}{4}$ kgr. fasole grasă tăiată în bucăți, sare.

Se lasă să fiarbă până încep cartofii să se sfarme. Se pune frunză de pătrunjel și mărar tăiat fin și 1 l. borș fiert deoparte și strecurat. Mai da un clocot. Se scoate morcovul și pătrunjelul, și se servește simplu sau dres cu ou și cu smântână.

Treburile din luna August.

Gospodăria. Cine are copii de școală începe să se gândească la înzestrarea lor, sau la pregătirea pentru examenele ce au de dat. Părinții sunt datori să mai supravegheze munca copiilor și să nu-i lese de capul lor.

În vie se pregătesc vasele pentru vin, punând să le repare. De asemenea se curăță și pivnița ori zemnicul pentru primirea zarzavaturilor de toamnă. Se înlătură mucigaiul prin pucioasă.

Grădina de zarzavaturi e în toiul belșugului ei. Ceapa se întinde ca să fie bine uscată. Pătlăgelilor roșii li se ciupesc ramurile nouă, ca să vie hrana la fructe. Se poate sămăna salata de iarnă, spanacul.

În livadă începe culesul merelor și al perelor timpurii. La cules trebuie băgare de seamă. Crengile încărcate cu fructe se sprijină cu prăjini ca să nu se prea indoale și să se rupă.

Pe câmp se continuă cu aratul de toamnă, adânc. Dacă a fost vreme potrivită, se cosete încă odată luțerna. *Pașă mare la girezi împotriva focului.* Într'o clipă se face scrum munca de o vară. Se pregătește din vreme sămânța de grâu, trecând-o prin trior.

Carti apărute în editura „Cartea Românească” :

M. Sadoveanu. Divanul persian. Ilustrat.

Ionel Teodoreanu. Tudor Ceaur Alcaz. Roman.

Stefania Velisar-Teodoreanu. Viața cea de toate zilele. Roman.

I. Mironescu. Tulie Radu Teacă. Nuvele.

I. Simionescu. Pitorescul României, IV. Prin munți. Ilustrat.

Profira Sadoveanu. Prin Ploi și ninsori.

Cine umblă pe toate drumurile, nu ajunge nicăieri.

Din *Cazania* lui Varlam. Iași, 1644.

SEPTEMBRE

I. R. 5.37; A. 18.53 — 30. R. 6.12; A. 17.58

Despre Neam și Țară *Românii din dreapta Dunării.*

„Între gura Moravei și Ruscium, pe ori unde ai trece Dunărea, ai impresia că undele lucii ale marelui fluviu sunt cea mai fermecătoare cale care duce într'un ținut românesc, unde oamenii vorbesc același grai cu cei din stânga apei, unde se aude cântecul prelung al aceleiași doine românești” (Florea Florescu).

În adevăr din râurile Morava și Timoc, ce dau în Dunăre, cel din urma formând granița dintre Bulgaria și Jugoslavia, până'n dreptul Rusciumului, de-a lungul Dunării își duc viața amărâ nu mai puțin de peste 400.000 Români, în sate compacte. În Jugoslavia între Morava și Timoc, se adâncesc satele până'n inima țării. Din 391 așezări, aflate în patru județe din acest ținut, după cercetările unui învățat bulgar, 151 sunt curat românești. În județul Negotin 69% din populație este românească.

Din Valea Timocului, șiragul satelor românești se prelungeste spre răsărit, dealungul Dunării, în Bulgaria până la Vidin și Ruscium, cuprinzând peste

120.000 de Români, în afară de cei aflați în jurul Sofiei. La un loc în aceste două țări vecine cuprinzând și pe românii din Bitolia și pe românii din Banatul jugoslav, s'ar găsi aproape 700.000 Români, măcar că și cifra aceasta este prea joasă, căci statisticele locale dau drept bulgari ori sârbi mulți Români după obârșie.

Sunt așezați în câmpie dar și în ținuturi de deal ori munte. De aceia au ocupații diferite. Cei mai mulți sunt agricultori, buni și vrednici. Cei dinspre munte au rămas încă mulți păstori, după obiceiul străbun. Unora li se zice Câmpeni ori Valeni veniți de peste Dunăre, agricultori buni, care nu au uitat de unde se trag. Uneori satul nou format de ei, are același nume ca și acela de unde au purces. Alții sunt pădureni veniți în Bulgaria dinspre Timoc, ori ungureni în Valea Timocului veniți mai din Apus, din Banat.

Dar nu numai agricultura o fac cum trebuie; mulți sunt meseriași, cocijari vestiți, lemniari căutați. Până și bulgăria a învățat-o bine dela bulgari, ajungându-i. Unul din ei a fost ales chiar ca președintele grădinarilor din întreaga Bulgaria. Imprejurările i-au făcut să se îndrepte și spre comerț, care în locurile pe unde se află e în mânele lor, fapt ce e recunoscut chiar de învățații sârbi.

Dacă au rămas oameni vrednici, în munca tot mai grea, din nenorocire

Săracului nu-i trebuie pungă.

vecinii noștri caută să-i țină în întunec și să-i silească a se instrăina. Ei nu au școli. Nu li se îngăduie să aibă. Nu au voie să treacă la școlile mai înalte dela orase, de cât când și când.

„Astăzi nu există nici în Serbia, nici în Bulgaria o școală primară românească, nici un gimnaziu, nici un liceu“. În Sofia doar e îngăduit să fie întreținut de statul român un liceu, pe când Bulgarii dela noi au școli primare, gimnaziu, licee, care funcționează din bugetul statului.

Și tot noi suntem socotiți că nu dăm atenție culturală minoritaților, când bieții Români din Bulgaria și Jugoslavia, n'au dreptul nici la școală ba chiar nici la biserică românească. Trăesc în credințele lor, păstrându-le cu sfințenie ca și graiul strămoșesc, dar sunt mereu în primejdie să se instrăineze cu sila.

De citit la sărbători. *Paștele la Români din Timoc.*

Obiceiurile, limba, portul și datinile formează focul nestins la care s'au încălzit Români din Timoc. Frații noștri duc o viață simplă, patriarhală dar tot așa de românească, cum au apucat-o dela cei mai vechi strămoși ai lor. La ei multe obiceiuri se păstrează încă neatînse. Las, la vale, să urmeze ceva din comorile lor.

E Sâmbătă, înainte de Înviere. Copiii veseli și sburdalnici, aleargă pe câmpuri ori prin păduri, grăbindu-se să culeagă „rodul pământului“, planta cu care frații din sudul Dunării, se scaldă de veacuri spre a le da Domnul rod în neamul lor. Cele câteva ceasuri ce mai pun stăvilă până la „Învierea Domnului“, sunt așteptate de ei cu nerăbdare, ce nu are margini. Postul întreg pe care nici o suflare românească din Dacia lui Aurelian, nu încearcă cel puțin să-l păteze, îi face să dorească „Învierea“ din clipă în clipă. Și bucuria că mâine vor ciocni ouă roșii și vor îmbrăca costumele înflorite de mânuțele vrednice ale fetelor române, face pe tineri să vegheze fără a pierde o clipă după ridicarea la cer a lui Iisus.

Când glasul arângului (clopot) cu dangătul lui sfânt, străbate în liniștea adâncă de seară, la toate casele se vede tatăl familiei, punând într'un pahar sângele Domnului și peste el trupul Domnului — vin și pâine — și plecând cu el, îl așează între trei crengi ale unui pom înverzit și-l lasă afară, în liniștea tainică a nopții. E „Paștele“ ce l-au luat de veacuri Români când se ascundeau de dușmani, cine știe în ce loc pustiu de munte departe de vreo umilă bisericuță.

Cocoșii au cântat; ei vestesc „Învierea Domnului“. Toți copiii și bătrânii se grăbesc să se scalde cu rodul pământului și să se îmbrace. Se îngână ziua cu noaptea. Pretutindeni suflarea românească, curată cu sufletul și trupul, se grăbește a ieși afară. Ei se închină smeriți, uitându-se spre cer.

În unele sate se aude arângul dela biserică mare; în altele cel dela o modestă căsuță cu clopotnița. Unii se duc să ia „paști“ dela preot, alții nu se duc; căci așa au apucat ei din moși strămoși. Simt greutate a merge la biserică unde nu pot înțelege limba slavă veche. De aceea tatăl familiei ajutat de copii, pleacă prin grădină, luând brazde de iarba și punându-și-le pe pragurile camerelor, fiecare își ia ouă și se pregătește să ia „paști“. Tatăl care dă „paști“ stă pe prag cu paharul ce l-a luat din pomul din grădină. După ce dă fiecărui „paști“, el zice: „Hristos a înviat“. Iar cel care a primit „paști“ răspunde: „Adevărat c'a înviat“. Apoi ciocnesc ouă. Astfel iau „paști“ toți ai casei și toți care n'au biserici în sat.

C. Sandu.
(Rev. Timoc)

Steaua sus răsare.

Steaua sus răsare
Cu cea taină mare.
Steaua strălucește,
Pe Hristos vestește.

Steaua își dă rează,
Maicii luminează
Și magii grăesc
Craii filosofesc.

Că de când pământul
S'a născut cuvântul
Și de când cu acesta
S'a născut Precesta.

Că maica curată
Și nevinovată,
Naște pe Hristos
In lume de folos.

Astăzi prunc ni s'a născut
Un crai mare de curând;
Prunc fără de taică,
Din curată maică.

N'ați văzut un' s'a născut?
L'am văzut la răsărit,
După Dânsul am venit.

Și logofeții-l aflară,
Dela stea că să 'nvățară.
Scumpe daruri ce-i dusară
Din 'nainte a lui pusară.

Aur, smirnă și tămâie,
Spre pomenire să fie!
Sfânta nașterea lui Hristos
Să vă fie de folos
Și sfântul botez ce vine
Să-l ajungeți cu mult bine.

De la Români din Timoc.

Fata săracă ajunsă Impărăteasă.

A fost odată o fată săracă de mamă și de tată. Când umbla, iarba creștea în urma ei, iar când vorbea, îi picau trandafiri din gură.

Era așa de frumoasă, că la soare te puteai uita, da la ea ba. Odată a văzut-o la fântână ficiorul Impăratului. Și cum a văzut-o, i-a căzut la inimă.

— Eu vreau să te iau de mireasă!

— Vai, de mine, cum poți spune una ca asta! Eu un copil sărac, cum pot fi mireasă ficiorului de Impărat.

Dar ficiorul împăratului, văzând cum îi pică trandafiri din gură s'a îndrăgit și mai mult de ea. Nu mai încăpea nici vorbă că asta o să fie mireasa lui. Cu voie, fără voie, ficiorul de Impărat i-a făcut și țoale de nuntă.

Intr-o dimineață, ficiorul de Impărat spune miresii să se ducă la implimbare numai cu vizitiu, că el avea treabă.

O să iau și pe mătușe-mea, cu vară-mea

Când au ajuns în marginea pădurii, mătușea a zis;

— Hai să ne implimbăm prin pădure.

Vizitiu a dehămat și a rămas lângă cai. Ele au pornit prin pădure. Când au ajuns la un loc unde nu s'ar fi auzit nici cioară-nioară, mătușea a zis:

— Vai ce bine îți stă cu țoalele de Impărăteasă. Dă să le imbrace și schiamea ca să vedem cum îi șade. Ea s'a desbrăcat. Atunci mătușea și vară-sa a pus mâna pe ea, i-au scos ochi și au iaruncat-o în o groapă cu urzaci.

Vară-sa s'a îmbrăcat în țoalele de împărăteasă și au pornit îndărăt la palat. Impăratul s'a întristat când a văzut că nu mai crește iarba în urma miresii și nici nu-i pică trandafiri din gură.

Iar mireasa adevărată, în chișlea goală, chirăia și să tăvălea în groapă.

Mai bine un vrăjmaș deștept, de cât un prieten nerod.

Pila o vreme trece o babă care venise să adune ciuperci. Ea aude chiraitul și întreabă:

— Cine chirăie acolo? Dacă ești fată să-mi fii fată, dacă ești băiat să-mi fii ficior! Fata a început să chirăie și mai tare. Baba a venit la ea. Și ce să vadă. Lângă o fată în chiala goală, o grămadă de trandafiri. Baba a scos-o din groapă. Fata i-a povestit întâmplarea și i-a zăs să adune în târnă toți trandafirii. Și au pornit amândouă către sat. Când au ajuns în marginea satului, baba a învelit-o în giubeaua ei și a lăsat-o să adaste până i-o aduce toale. Baba a adus toale, a îmbrăcat-o și au intrat amândouă în sat. Atunci fata i-a spus babii:

— Să iei trandafiri și să treci pila ușa Impăratului și să strigi: trandafiri pe ochi! trandafiri pe ochi! Când o ieși mireasa ficiorului de Impărat să-i spui că-i dai numai pe ochi de om. O să te roage cu bogății, da să nu primești. Baba a luat trandafirii și a trecut pila poarta Impăratului.

— Trandafiri pe ochi! trandafiri pe ochi! a strigat baba.

A ieșit mireasa și cu mă-sa, dar văzând pe ce îi da, s'au întors îndărăt.

— Ai fă mamă să-i dăm, de ce ne sânt, a strigat mireasa!

Baba a luat ochii și s'a dus la fată. Atunci tata i-a spus babii:

— Să te duci la cutare fântână și să iei apă vie; la cutare fântână, și să iei apă moartă.

S'a dus baba și a luat. A pus atunci ochii la locul lor și i-a spălat cu apă moartă.

— Vezi muică? a întrebat baba.

— Ca pin sătă, mumă!

A spălat-o cu apă vie.

— Vezi muică? întrebă iar baba.

— Văd, mumă, cum am văzut când m'a făcut mama.

Atunci fata i-a spus babii:

— Să te duci la ficiorul de Impărat și să-i ceri calul slab. Să-i spui că vrei să-l arnești o săptămână. Când baba s'a dus să ceară calul ficiorului de Impărat, el a răs:

— Cum, eu cu ambarele pline de ovăz și orz, nu pot să-l arnesc, dar tu o babă săracă..?

Baba s'a întors rușinată. Fata a trimes-o din nou. Când a văzut-o iar ficiorul de împărat a zăs, mai mult ca să scape de ea: Dați-i-l mă!

Baba a luat calul și s'a dus acasă. Fata l-a louat de căpăstru și a pornit cu el prin obor.

Ea cânta, iarba creștea în urma ei și calul păștea. Dupe-o săptămână nu mai puteai da mâna cu calul.

Fata trimite pe babă să-i spună ficiorului de Impărat că-și poate loua calul. Ficiorul de Impărat trimite un argat să ia calul. El se întoarce repede și spune ficiorului de Impărat că nu mai poate să prindă calul. Ficiorul de Impărat pune să taie capu fiindcă a mințat, și trimete un alt argat. Și asta să întoarce tot cu răspunsul că nu-l poate prinde.

Sa scoală ficiorul de Impărat și se duce la casa babii. Și ce să vadă; Calul să incurcă prin obor, sare în două picioare și vine la pragul ușii bătând în prag cu picioarele.

Atunci ficiorul de Impărat întreabă pe babă:

— Este cineva aici care a îngrijit de cal?

— De unde muică, sânt sângură cuc!

Ficiorul de Impărat a deschis usa cășii și când a intrat a văzut pe fată stând la fereastră cu niște răuri în mână. El n'a m'ai putut să vorbească și a căzut la picioarele ei.

Când s'a trezit a luat pe fată și s'a dus la pălat. A pus atunci să mânjească cu cătran pe mireasa mincinoasă și pe mă-sa și să le dea foc.

(Com. Cozlođui — dreapta Dunării).

Gh. Rațiu
(din „Timoc”)

Nu averea face pe om, ci omul averea.

Schimbări însemnate în țară.

Ca un trăsnet din senin Rusia sovietică ne cere Basarabia, a cărei alipire la România ea nu o recunoscuse. Într'o singură noapte, noaptea din 28 Iunie 1940, trupele rusești ajung la Prut spre vest, până la Cernăuți în sudul Bucovinei.

Ceva mai târziu, în August 1940, a trebuit să se cedeze o bună parte din nordul Transilvaniei până'n colțul sudestic al ei, cuprinzând Țara Secuilor dar și foarte mulți Români.

Prin înțelegerea dela Craiova, pașnică de astă dată, cu Bulgaria, s'a cedat și cădrilaterul lipit la Dobrogea prin Pacea din 1913.

Din toate părțile nu avem nici un prieten. În fața forțelor am plecat capul, rămânând cu țara ciuntită.

În interior însă nemulțumirile creșteau; se pregătea furtuna poate mai periculoasă de cât cea deslănțuită la hotare pentru că spre a o potoli ne amenința invazia străină.

Nemulțumirile au avut drept urmare retragerea dela domnie a Regelui. În locul său vine nădejdea neamului *Măria Sa Regele Mihai* care depune jurământul în ziua de 6 Septembrie.

Tot odată Conducător al țării e chemat Dl. General *Ion Antonescu*. a cărui vrednicie, cinste, voință de îndreptare și iubire de neam, toată lumea i-o prețuiește.

Schimbarea atât de repede în conducerea țării este pregătită și adusă la îndeplinire prin acțiunea mișcării legionare, înăbușită mulți ani prin sânge chiar. Șeful legiunărilor *Corneliu Codreanu*, cade și el victima prigonei odioase deslănțuită.

Și astfel are loc o adevărată revoluție politică și socială; iute ca fulgerul și fără o picătură de sânge vărsată.

Țara însă a sângerat de pe urma împrejurărilor externe. Rănile pricinuite de vitregia soartei cu greu se vor închide. Se cere din partea tuturor o nouă orientare de viață spre a lecui loviturile primite, din afară.

Poporul românesc a cunoscut în viața lui multe lovituri. Nu a pierdut nădejdea îndrepțării, după cum nici acum nu pierde nădejdea în marea dreptate ce va să fie.

Până atunci însă să cere stăpânire de sine și mai presus muncă și dragoste sinceră de țară dela toți care au trăit clipele de adâncă durere.

Dorim o țară nouă, sănătoasă pe cât de bogată a rămas, cu un popor în care fiecare individ să reprezinte o putere, prin muncă și cultură națională.

Valuri grele s'au mai abătut asupra poporului nostru. Să ne aducem aminte de vremurile dureroase când cronicarul ofta: „Vai, Vai, biata Moldovă. Cum de a mai rămas în tine om grăitor, mare minune este“.

Și au urmat zile senine. Poporul a răbdat, dar la urma urmei a biruit. Așa și acum. Furtunile năprasnice nu vor dobori trunchiul sănătos, cu rădăcini adâncite în pământul țării în care trăește. Cei răi se vor svârcoli în gheenă. Cei buni vor ieși la față conducând destinele țării spre zările luminoase ale unui trai omenesc.

Corneliu Codreanu

De toate.*Povestea orbului și a ologului printre animale.*

Minunățiile naturii sunt multe și felurite,

Este un soi de rac, care are numai jumătatea de dinainte a trupului îmbrăcată cu o coajă tare. Fiindcă fiecare animal e cu zilele 'n mână, din cauza altor animale mai puternice, racul despre care e vorba s'a gândit că mai sigur ar fi de viață, dacă ș-ar învăli cu ceva tare partea de dindărăt a trupului. Zis și făcut. În drumul lui prin împărăția apelor găsește scoici goale de ale diferiților culbeci (melci). El își alege una potrivită, se vâra cu pân-

tecele în ea și fără grije se preumblă cu destul curaj, pentru ca să caute hrana. I se zice *racul Diogen*, în asemănare cu filosoful grec Diogen, care își alesese un butoiu drept locuință.

Mai mult încă, acest rac s'a gândit că e bine să mai aibă pe lângă adăpost și un apărător. Drept aceea caută prieteșugul unui animal din neamul mărgeanului, numit *Dedițel de mare*, căci seamănă cu o floare. Animalul acesta care trăește de obicei lipit de stânci, are în pielea lui mii de sageti

inveninate cu care poate săgeta ori ce animal s'ar apropia de el și-l amorteste. Prietenia între rac și deditețel de mare este acum pe deplin înțeleasă. Racul îl poartă pretutindeni, dându-i puțină să-și găsească mai ușor hrana. În schimb deditețelul de mare îl apără cu sageteile lui de orice vrășmaș.

Și așa trăesc împreună într-o prietenie și un ajutor reciproc, întocmai ca și în povestea cu orbul ce duce în spate pe olog, care îi arată drumul.

Un fel de mâncare.*Salată de cartofi cu roșii.*

Se curată cartofi și se fierb înăbușit. Se taie felii de roșii mici, se îndepartează semintele, se amestecă cu cartofii și cu câte-va măsline fără sămburi. Se pregătește sos din oțet, untdelemn, sare, piper. Se toarnă pe legume.

(Sanda Marin. *Bucătăria Satului*. Cunoștințe folositoare Lei 8).

Treburile din luna Septembrie.

Gospodăria. Gospodina începe grijitul casei pentru iarnă. În jurul casei prinde a se aduna rodul câmpului. Orice iroseală e un păcat. De aceea trebuie chibzuială ea și pentru lucrurile din casă. În pivnițe și în beciuri se așează cu rânduială în nisip, zarzavaturile pentru iarnă; se pun murăturile.

În **Grădina de zarzavat** care culeg mai toate zarzavaturile. Rămâne doar varza și acele verdeturi care pot fi acoperite cu frunzar spre a da repede primăvara (salată). Zarzavaturile și legumele se pastrează pe iarnă și uscate la soare, după ce se taie bucățele și se opăresc cu apă clocotită.

În **Livadă** e multă harnicie. Se culeg poamele toate. Copacii se curată apoi de mușchi și licheni cu o perie aspră.

În **vii** e veselie și mișcare. Se culeg strugurii; fierbe mustul.

Vitele se aleg. Cele de muncă de o parte, cele pentru îngrășat de alta. Acum au cu ce să fie hrănite bine.

Sacul gol nu stă în picioare.

Din Caziunile de la Govora.

OCTOMBRE

I. R. 6.13; R. — 30. A. 6.50; A. 17.9.

Despre Neam și Țară

Strâns între două ziduri de munți, cel sudic de lavă, încheiate în impunătorul nod al Pietrosului din Munții Rodnei, cu înfațișare alpină, se așază Maramureșul, vechiul cuib românesc, rămas până azi tot așa: „Țară“ plină de amintirile lui Dragoș și Bogdan, descălătorii Moldovei.

E cea mai strigătoare la cer nedreptate ce s'a făcut, intrând din nou sub stăpânire străină, căci în afară de Evrei, vărăți pretutindeni, picior de ungur nu se află în satele sărace din covata de dealuri tăiată 'n lung de apele Vișăului și ale Izei.

Izolați de restul lumii, într'un mediu natural aspru, oamenii au rămas azi tot atât de curați la suflet, cu obiceiuri străvechi, ca și în vremurile de demult. Satele, mai rare spre munți, sunt vechi. Giulești și Vad sunt pomenite din veacul al 14-lea. Dela Cuhea a pornit Dragoș. Leudul de pe valea Izei are casele păgă-s stâne scoborite din munți. Bisericele, minunate dovezi de iscusința românului, multe sunt din lemn dela talpă până 'n crucea săgeții turnului, subțire și svelt, tipuri de arhitectură gotică, dar nu din piatră. Cea din Apsă e din veacul al 15-lea; cea din deal, dela leud, din veacul al 14-lea; cea din Budești din veacul al 17-lea.

Maramureșenii sunt oameni chipeși, cu privirea pătrunzătoare. Sunt buni la inimă, primitivi și politicoși cu străinii. Când stau grămadă la sfat sau la joc, în mijlocul naturii, ar putea fi zugrăviți pentru un tablou istoric al descălătorii Moldovei. Și acum se cântă:

De-ar fi Moldova la cruce
De trei ori pe zi m'aș duce

D'ășa Moldova-i departe
Nu pot mere fără carte.

Portul este simplu. Sumanul cenușiu, scurt, e nelipsit din spate iarna și vara. Cămașa e scurtă de se vede buricul. Tot ismene largi poartă ca și cei din Oaș, dar fără roituri, ci mai adesea strânse pe pulpă cu curelele opincii.

Femeia a păstrat portul național, cămeșă curată cu zaghii vrăstale cu dungii colorate pe fondul negru. Cu leagănul la șold, cu furca 'n brâu, apucă voioasă spre munte.

Sunt cinci degete la o mână și unul cu altul nu se potrivesc.

Îți arată și azi unii câte o diplomă veche, pe pergament, semn de inobilare. Boieria de demult s'a păstrat și în sărăcia de azi. Pentru maramureșan gospodina e „boreasă“, iar copiilor le zice „cocon“.

În sărăcie, muncesc cum pot, dar se mențin cu sullet curat, neschimbat. Te prinde jalea adâncă, gândindu-te că ei iarăși vor ști ce e părăsirea și asuprirea. Dar singura speranță e în cea ce ei singuri cântă :

La dor și supărare
Trebuie om cu minte tare.

(Din I. Simionescu. *Pitorescul României*. II. În lungul graniței, bogat ilustrat. Cartea Românească Lei 60).

De citit la sărbători

Bolnav de boala pungii.

Era un om sărac lipit pământului și cu o casă de copii. Muncea el, zi și noapte din răsputeri, dar nu putea să le stăină foamea, nici să le astupe golătatea în deajuns. Aude el într'un târg, nu prea departe, că este un doctor iscusit, care tămăduia pe ori cine de ori și ce boală și se gândește astfel: de oare ce, cu toată munca și silința mea nu pot agonisi nici pentru cele de traiu și para chioară nu-mi rămâne de prisos, o fi și asta vre-o boală; mă duc la doctorul cel iscusit să-mi dea leacul. Zis și făcut. A doua zi de prin zori, sculă nevasta să-i facă o turtă 'n vatră, să plece după muncă. Ajunse aproape de amiază la doctorul vestit. Când colo ce să vezi? Lume de pe lume, cu tot felul de boli, iar el voinic și roș la față, fiind sănătos, i-a fost rușine să se înghesue și așteptă până la urmă. Când să intre vede o babă cu o fițuică în mână ce păsea veselă zicând ca pentru sine: Boda-proste că mi-a dat domnul doftor leacul.

Omul intrând, doctorul îl întreabă :

— Da tu ce ai, că te văd voinic și sănătos?

— Ce să am, zise îndrăzneț omul, am auzit că sunteți meșter de orice boală; iacă eu zac de boala pungii și nu găsesc leacul deși muncesc din răsputeri zi și noapte.

Doctorul, se gândi puțin ș'apoi îl sfătuî :

„Este și la această boală leacul dorit. Cunoști zărăfi deacea ce țin banii îngrămădiți pe mese afară. Tu să te duci să te uiți și să te faci că furi o mână, dar să nu fugi. El o să te vadă, o să vină după tine, o să-ți cărpească o palmă zdravănă, și căutându-te și negăsind nimic, o să-ți dea un galben pentru palmă“.

Omul mulțumi și plecă, făcând întocmai cum îl învățase doctorul și cu un galben țină cheltuiala casei mai vre-o săptămână. Când nu mai avu nici o para, fugi iar la doftorul iscusit. Acesta l-a învățat să se preface că fură cu amândouă mâinile, dar să nu ia nimic. Zărăful văzându-l li cărpi două palme și-i dete apoi doi galbeni, văzând că n'a luat nimic. Merse, având de cheltuială o bucată bună de vreme și se duse a treia oară la doctor să-i dea leacul. Acesta cum îl văzu îi spuse așa :

— Să te duci acum la zărăf și să încarci bine doi pumni fără frică și să fugi. Făcu întocmai. Zărăful din urmă :

— Lasă, păcătoșule, că nu sunt prost să-ți mai dau palme și galbeni.

Omul plecă la casa lui, vesel și luând un miel îl duse doctorului drept mulțumită. Când colo da cu ochii de babă cu o găină; i-o aducea doctorului, că i-a trecut năduful, luând rețeta în apă neînceptută. Omul mulțumi lui Dumnezeu pentru mintea luminată a doctorului, scăpându-l de sărăcie.

N. I. Munteanu

(Din „Izvoarașul“)

Cântec din Maramureș.

Cântă cucu 'n vârș de munte
Nime 'n lume nu-l aude,
Fără om mâncat de multe.
— Taci cucule nu cânta,
Că nu te pot asculta,

De amărât ce mi-i lumea.
Că, pân' am fost la părinți
N'am zis, cuce, să nu cânti.
De când m'am înstrăinat
Nu mi-i cuc de-al tău cântat.

Colecția I. Bârlea

Psalmul 129.

Din adâncuri, către Tine, Doamne sfinte, strig mereu :
Dumnezeule, ai milă și-auzi astăzi glasul meu !
Doamne fie-a Ta ureche astăzi cu luare-aminte,
Ca s'audă, sus în ceruri, rugăciunea mea fierbinte !

Dacă n'ai uita păcatul care'l săvârșim, Stăpâne, —
Drept în fața Ta, pe lume, cine-ar mai putea rămâne ?
Dar iertarea fără margini, Doamne, nu-i decât la Tine :
Toți în fața Ta să cadă și'nainte-Ți să se'nchine !

Că nădejdea mea întregă este doar la Dumnezeu ;
Doar în El n'ădăduște pururea sufletul meu !
Sufletu-mi pe Domnu-așteaptă în cărările vieții,
Mai cu dor decât străjerii doresc zorii dimineții !

Omul nădăduiască în puterea Lui cea mare,
Că la Dumnezeu e multă bunătate și'ndurare !
Mila cea nemărginită e la El și El doar poate
Isbăvi tot omul de păcatele lui toate !

V. Militaru

Strigături.

Așa gândește omu
C'o trăi cât pământu.
Că face ziduri de piatră,
Și n'o muri niciodată.
Dar și vieața omului
li ca floarea câmpului,

Unde și-s oamenii dragi

Ară plug cu două vaci.
D'apoi unde trăesc rău,
Șase boi la un resteu,
Și merge plugu cu greu
Numa trudă și necaz ;
Ară într'o zi d'un popas
Și se tot uită la soare
Că-i pare ziua prea mare !

(Sociologia românească).

Șanț (Năsăud)

Copacul mare când cade, rupe și pe cei mici de sub el.

De toate*De ce trebuie să răsuflă pe nas.*

Dacă omul ar ține în seamă unele reguli ușoare de ținut, cunoscând și ceva din alcătuirea trupului lui, multe boli ar înlătura.

Cum să respiri? E tot una dacă ții gura căscată și tragi aerul pe gură sau dacă te deprinzi să ții gura închisă și să respiri numai pe nas?

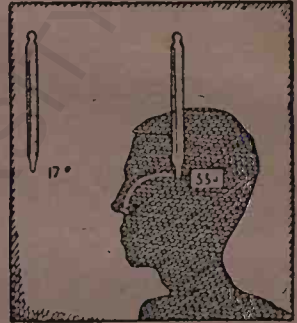
În cel dintâi caz aerul rece de afară intră deadreptul în gât ca printr-o leică (pâlnie). Ușor vine răgușala, durerea 'n gât, bronșita cu tusea supărătoare, ba și câte o pneumonie ce te poate da scurt-scurt gata. În fundul gâtului sunt niște ghinduri, amigdalele, ce se văd de o parte și alta ca niște umflături. Răcite, se îmbolnăvesc. Microbii ațâta așteaptă, ca să poată intra prin ele în sânge. Dumnezeu știe ce boli grele mai pot ei aduce.

Toate aceste neplăceri să pot înlătura, dacă se deprinde omul de mic copil să nu răsuflă decât pe nas, făcut anume pentru aceasta.

Aerul cât de rece ar fi, intrând pe nas se încălzește, deoarece pereții lăuntrici ai nasului nu numai că sunt căptușiți cu o piele subțire, în care circulă mult sânge cald, dar pereții au îndoituri, așa încât aerul e oprit în loc și încălzit. Deosebirile dintre aerul din afară și căldura trupului se șterg. Dela 17° bună oară cât e primăvara, repede aerul se încălzește de se urcă la 33°. Ajunge cald în beregată.

Mai este și controlul aerului, prin nervii mirosului, care se găesc în fundul nasului, pe dinaintea cărora trebuie să treacă aerul. Respirând pe gură, nu simți mirosurile rele,

Oricum ai lua, respirația pe nas e cea adevărată și sănătoasă.

De haz.

Un bețiv se întorcea acasă pe la Șosea. Se lovește de un pom, își scoate pălăria și spune: „Cer iertare“.

Se mai izbește de un copac și iarăși: Cer iertare. La al treilea își iea de samă și se așază pe o bancă.

Gardistul, îl vede și-l întreabă:

— Da ce s'a întâmplat? Dece nu te duci mai departe, acasă.

Îi răspunde cel beat:

— Aștept mai bine până ce se termină parada.

M a m a.

*Erau trei sărmani; doi copii și-o mamă,
Și pâine... un singur codru într'o mahramă.
Mama îl frânse în două și dete pe rând
La fiestecare câte o pârțică.*

— „Mamă! atunci copiii ziseră plângând;
„Ție ce-ți rămâne? — Voi, răspunse ea.“

Al. Depărățeanu

Săracului nu-i trebuie pungă.

Palate subpământene

În ținuturile noastre unde munții sunt alcătuiți din piatră de var, apele care se scurg în pământ sapă peșteri, adevărate palate subpământene, cu încăperi felurite impozabile. Strălucesc pereții, iar din plafond se lasă mari țurțuri de piatră (stalactile) sau din dușumea se ridică alții (stalagmite). Asemenea peșteri sunt numeroase la noi.

Figura alăturată arată podoaba peșterii de la Polovraci (Gorj).

(Clișeu B. Nestorescu)

Un fel de mâncare

Roșii umplute.

Se face tocătură ca pentru ardei. Se dă carnea cu o felie de pâine muiată și stoarsă bine, prin mașina de tocat. Dacă e carnea slabă se adaugă o lingură de jumări. De o parte se trage în puțină untură o ceapă mică tăiată mărunt și 2 linguri de orez. Se sting cu puțină apă. Se amestecă cu carnea și se adaugă un ou.

Se aleg roșii rotunde, netede. Se taie capacul, se golesc și se scot semințele. Se umple cu tocătură, se așează capacul la loc și se pun în cratiță. Din miezul scos, trecut prin sită se face un sos ca pentru ardei, se toarnă peste roșii și se fierb înăbușit la cuptor. Înainte de a servi se adaugă 2-3 linguri de smântână.

(Sanda Marin. Carte de bucate. Cartea Românească. Ed. IV).

Treburile din Octombrie.

Gospodăria. Se continuă cu orânduirea rodului strâns, iar câmara e plină pentru iarnă. Vine grija lemnului.

Bunul gospodar își face socotelile, să vadă cum a ieșit peste an.

În **grădina de zarzavat** se culege ce a mai rămas, afară de varză, care se mai îmbracă. Se îngrijesc zarzavaturile semănate pentru primăvară, acoperindu-se straturile cu frunzar.

Din **livadă** s'a cules totul. Până și nucile s'au bătut; se sapă arborii la rădăcină; se îngrădesc cu spini cei tineri, sădiți din nou, spre a-i păzi peste iarnă de lăcomia iepușilor.

De pe **câmp** se cară porumbul, dovleci. Se ară ușor, chiar ogoarele pentru semănăturile de primăvară, căci bulgării răsturnați, în vremea iernei se mai fărâmițează, se mai prefac prin îngheț și desgheț.

Păzește-te de cănele care nu urmărește piatra.

Din Cazania lui Varlam. Iași, 1644.

NOEMBRE

1. R. 6,52; A. 17.6. — 30. R. 7,30; A. 16,38

Despre Neam și Țară

Românii dela Apus.

Granița vestică a României, așa cum era trasă după războiul mondial, știrbită azi prin o hotărâre arbitrară, sub amenințarea forței, nu era și granița românimei dela Vest.

Dincolo de ea atât în Ungaria cât și în Banatul Jugoslav, au rămas încă multe sate românești, din ce în ce mai înstrăinate, cu cât sunt mai în spre apus. Chiar în apropierea fostei granițe se găsesc grupuri iromânești în regiunea Someșului (17 localități), populate însă de Români.

O altă grupă formată din vre-o 58 târguri ori sate, se întinde în ținutul numit odinioară a haiducilor (Hajdusag), până în Bărcău în lunca Tisei.

Un grup de sate (vre-o 25) sunt așezate între Bărcău și cele trei Crișuri, iar numeroase (24 localități) între Crișuri, Mureș și Tisa.

Populația românească aici, în stanga Tisei, este respirată încă din evul mediu. Pe lângă Români ce sunt în directă legătură cu cei din Dacia, în această regiune s'au stabilit ca negustori în bună parte și macedoneni. E de ajuns de pomenit Miskoltz, unde s'au așezat părinții mitropolitului Saguna.

Soarta acestor Români, o înțelege ori și cine care e.

După 1918 însă situația lor a ajuns cu adevărat dezastroasă, și e un contrast izbitor între toleranța noastră față de maghiarii din țară și ceiace ei au săvârșit față de frații noștri rămași la ei. Dovadă sunt și cifrele date de statisticele ungurești. Din 60-65.000 Români cât erau înscrși la 1910, în recensământul de la 1930 sunt trecuți abea 16.221.

Scolile confessionale au fost desființate; din 37 câte erau pe această parte din Ungaria cu români, după 1918 nici o școală nu mai funcționează. Din unele parohii — 26 — până și preoții au fost scoși, numindu-se în locul lor pastori spirituali unguri. Scolii primare cu altă limbă de predare de cât cea ungurească nu există, iar copiii terminau lecțiile prin rugăciunea: „Ungaria mutilată nu e țară; Ungaria întregită e un paradis“.

Nici între Mureș și Dunăre, numeroasele sate românești din Banatul Jugoslav, nu stau mult mai bine. Pe când cei 40.000 sârbi din Torontalul românesc au un vicariat episcopal, 52 parohii, 62 învățători plătiți de statul român, Românilor din Banatul Jugoslav până în 1933, când s'a stabilit o convenție dar nu în întregime aplicată, nu le era îngăduit nici slujba religioasă să o asculte în limba lor, măcar că acolo printre ei, la Vârșet, a funcționat îndelungă vreme A. Șaguna, gramaticul Iorgovici ș. a.

Care dă, lui dă.

De citit la sărbători

Ursita omului.

Era un om și o femeie. Intr'o noapte s'a întâmplat că femeia a născut și o oaie a fătat. Tocmai atunci a picat un boier la gazdă. Omul nu prea vrea să-l primească. Da ș'a făcut socoteală și l'a primit. Boieru s'a culcat pe o laiță și tocmai atunci femeia a făcut un băiat.

Pe la miezul nopții a venit un inger și a vorbit așa:

„Bogăția boierului ista s'o stăpânea-că copilul ce s'a născut în noaptea asta. Dar mielul fătat de oaie să-l dați boierului“. Oamenii nu știau c'a vorbit ingerul. Dar vorbele ingerului le-au auzit și boierul. Dac'a auzit s'a sculat dimineață, a spus oamenilor:

„Să'nvaliți copilul și să mi-l dați mie, că vreau să-l iau de suflet“.

Oamenii n'au vrut, jăleau și se tânguiau.

Cum eu am făcut copilul și amu vrei să ni-l iai? Nu pot să ți-l dau“.

Dar boierul a făcut toate chipurile și le-a luat copilul. S'o suit cu vizitiul în căruță și s'o pornit la drum și a ajuns într'o pădure. Acolo ca să scape de copil, să nu-i moștenească averea l-o dat vizitiului și i-a spus: „du-te și-l taie și-l aruncă într'o groapă“.

Vizitiul l'a luat și s'a dus în dosul unei tufe, i-a tăiat un degețel, a mânjit cutitul de sânge și a venit și a arătat boierului.

Dumnezeu s'a dus în urma lor, i-a pus trei făclii la cap, l-a îngrijit și copilul a crescut până la 18 ani, băiat frumos cu meșteșugul vânătorului.

Umblând prin păduri cu vânatul, a ajuns la curtea boierului. A mers și a vorbit să-l primească să odihnească la curte. Boierul l-o primit. A stat băiatul vre-o trei zile la curte și s'a dat în dragoste cu fiica boierului. Li s'a plăcut amândoi și i-a plăcut și boierului băiatul. Boierul s'a gândit s'o deie pe fiică-sa după dânsul; a dat-o și a făcut nuntă după rânduială.

Da sluga l-a văzut că are un deget tăiat; l-a cunoscut, s'a dus la boier și i-a spus:

„Iaca, cucoane, să-ți spui drept cum a fost socoteala asta. Băiatul cel ce l-ai luat dela oamenii aceia și mata m'ai trimes să-l tai și să-l îngrop în pădure, eu nu l-am tăiat că mi-a fost milă; da i-am tăiat un deget. Amu-i ginerele matală, că eu îl cunosc după deget, ce l-am tăiat atunci“.

Boierul tare s'o mâhnit. El a scris o hârtie la velniță ș'a dat-o moșneagului s'o ducă. În hârtie a scris că de o veni ginerele lui, să-l asvârle în cazanul de pe foc. Iaca s'a întâmplat că boierul s'a îmbătat și s'a dus singur la velniță. Velnițerii nu-l cunoșteau și l-a dat pe dânsul în cazan.

Boierul striga: Eu is, nu mă dați.

Da velnițerii: Că boierul a zis.

Băiatul a rămas stăpân pe bogăția boierului. S'a împlinit întocmai cum a grăit ingerul la nasterea lui.

(Ialoveni Jud. Lăpușna; din Anuarul Arhivii de folclor 1933).

Portul din Șiria (Arad)

Cu somnul nu faci car și boi.

Bisericuța.

Stă bisericuța 'n deal
Și privește valea 'n floare,
Vesel cântă din caval
Ciobănașul la izvoare.

Sus, un cor de 'nmormântare,
Dangăte și jale multă;
Stînsă-i vesela cântare,
Păstorașul stă și-ascultă.

Cel ce 'n sat se 'nveselea
La mormânt e dus acum;
Ciobănașe, nu uita:
Ți-i ursit acelaș drum!

(după Uhland de P. Radu)

Cartea.

Luai mâna dreaptă a lui „căpitan“ Mavromati și i-o sărutai cu recunoștință, apoi beat de bucurie, incapabil să pronunț o vorbă, mă repezii în camera de dormit și ascunsei „biblia“. În rufelee îngrămădite sub perină.

De acum în colo, cartea sfântă a adolescenței mele, — aceia pe care n'am mai lasat-o din mână timp de zece ani, — avea să devie izvorul tuturor bucuriilor și al surprizelor unei vieți de copil chinuit. Ea avea să fie, nu un „dicționar“ ci o amantă a copilăriei mele, o amantă fecioară care-ți atinge fruntea cu mâna și-ți alină durerile. Nici o oboseală, nici o mal-

tratare, nici un gând negru, nimic n'avea să-mi învingă voința de-a munci și suporta viața. Un om înfrânt îmi pusese în mâini o comoară: fiecare pagină cuprindea o lume de cunoștinți; fiecare cuvânt căutat îmi deschidea orizonturi nebănuite. Uitam că voiam să caut tâlmăcirea unui termen; uitam că timpul mi-era măsurat, uitam de lume și de ticăloșiile ei și alunecam din a un cuvânt la altul, dela o pagină la alta, dela o știință la altă, dela un univers de gânduri la alt univers de gânduri; mă îndopam în chip inconștient și nu ajungeam să mă mai satur. Chiar și vremea somnului o sacrificam, adesea, în bună parte, pe când colegii mei sforăiau, în patul lor, rupți de trudă. Încovrigat sub o umbrelă deschisă, peste care mai aruncasem și surtucul, ca să nu se vadă de afară licărirea lumânării ce-mi pălpăia sub nas, citeam, citeam tot ce-mi cădea în mână, cautam în dicționar și traduceam repede, ca pe un tezaur.

Căratul vaselor.

Moți (d. E. Petrović)

Panaît Istrati

(Din volumul *La stăpân*. Cartea Românească. lei 50).

Cine umblă cu miere, își linge degetele.

Cine muncește, mănâncă.

Frumoasă și bogată, unică la părinți, fusese crescută să nu facă nimic. Cum eși la horă, flăcăii se întrecură s'o ceară în căsătorie.

Dragă le era tuturor, dar părinții fetei le spuneau că o mărită, numai de se învoesc ca fiica lor să nu muncească nimic.

Cum la țară orice femeie, fie cât de avută, trebuie să vază de ale casii, se retrăgeau flăcăii oftând.

Unul mai șiret primi bucuros.

După nuntă, vre-o două săptămâni tânăra femeie nu făcu nimic.

Cum se scula, se gătea, mânca, se așeza pe un scaun și se uita la soacra sa, femeie bătrână, cum mulge vaca, cum dă grăunțe la păsări, cum face demăncare; după prânz cum toarce ș. a.

În a treia săptămână la namiază, soacra puse masa și chemă numai pe fiii ei cei mai mici, cari și ei ajutau pe mama lor la ale casii, cel căsătorit fiind la câmp.

Scara când veni bărbatul, femeia îi spuse: „știi, bărbate, eu n'am mâncat astăzi: mama nu m'a chemat la masă“.

— „De ce, mamă dragă, n'ai chemat la masă pe nevastă?“

— „Cine muncește, mănâncă; cine nu muncește, nu mănâncă“.

A doua zi tot așa. A treia zi tânăra femeie întreabă pe soacră: „dacă mătur casa, e muncă, mănânc?“

— Mănânci, mamă, mănânci.

— Dacă dau de mâncare vitelor sau păsărilor este muncă, mănânc?“

— Mănânci, mamă, mănânci“.

Și începu tânăra să muncească, iar soacra o chema regulat la masă.

În scurtă vreme deveni o femeie harnică.

Învățul are și desvâ.

Maria Oprescu.

Vederi din Torontal.

(Din I. Simionescu, *În tîngul graniței*. Cartea Românească.)

Prostul frămîntă făina cu picioarele și lutul cu măselele.

De toate.

Pete 'n soare

Vorba „a căta pete 'n soare“, adică o greșeală celui cinstit, nu mai are înțeles.

De mult încă un învățat italian, Galileu, descoperind telescopul, și îndreptându-l spre cer ca să observe stelele, a constatat că pe fața soarelui sunt pete întunecate, ce-și schimbă întinderea. Uneori sunt atât de mari, că pot fi văzute și cu ochiul liber, apărut de o sticlă afumată, ca să nu te orbească lumina soarelui. Petele sunt răni vii în trupul soarelui, care își are viața lui în prefăcete, ca și ori ce corp din lumea largă.

Așa de mari sunt unele, în cât pământul întreg ar fi înghițit în ele. Sunt ca niște căldări uriașe, în care au loc vârtejuri neînchipuite a materiei soarelui, încă topită.

O forfotă nebanuită ca tărie, care deslanțuiește forțe electrice și magnetice atât de puternice încât ceva din tăria lor ajunge până la pământ, influențând electricitatea și magnetismul pământesc.

Astfel se nasc acele aureole boreale, draperii fel de fel colorate, spânzurate în înalțul cerului, ca niște dantele bătute de vânt.

Petele solare sunt schimbătoare și ca mărime și ca număr. Când petele sunt mai mari, deci forța electrică născută este mai puternică și efectele lor asupra pământului sunt altele.

S'au înscris cazuri, chiar în anul trecut, când electricitatea soarelui s'a amestecat în cea pământescă, oprind bunăoară pentru scurt timp transmiterea telegramelor, ori oprind funcționarea aparatelor de radio.

S'au constatat și alte întâmplări. S'a văzut bunăoară că petele soarelui apar în mai mare număr și mai cu putere în anumite răstâmpuri, la perioade cam de 40 ani. S'a văzut că există o periodicitate, cam de aceeași durată și în cantitatea anuală a ploilor pe pământ. Sunt răstâmpuri de uscăciune urmate de altele ploioase. Ghețarii se scurtează în cazul dintâi; cresc, se lungesc în al doilea.

Dar cea ce este mai interesant e că electricitatea și magnetismul soarelui au influență și asupra nervosității oamenilor. Unii învățați s'au gândit să șină socoteala răscoalelor omenesti și a războaielor mai mari și sunt pe urmele unei legături între ele și toanele soarelui.

Acesta deci se amestecă în treburile omenesti mai mult decât se bănuia. Nu da numai lumina și căldura trebuitoare vieții.

Nu este cauza numai a ploilor și furtunilor, a valurilor pustiitoare.

Uscăciune înseamnă secetă, iar secetele aduc foamete, deci răscoale, pribegii omenesti.

Soarele rămâne astfel stăpânul pământului peste tot și în toate.

Pentru apărarea vieții lui omul trebuie să se lupte și cu urmările pe pământ ale vieții soarelui, abatând apele răurilor prin irigații împotriva secitelor îndelungi etc.

(Vezi I. Simionescu. *Soarele și luna în Cunoștințe folositoare.*)

La plug se cunoaște Românul.

La circ

Pe cușca tigrului stă scris:
„Tigrul din Bengal. Lung de 4
metri și greu de 200 kilograme“.

Un vizitator se duce la directorul
circuitului și-i spune:

— Minciună gogonată. Tigrul nu-i
lung de 4 metri și nici greu de
200 kgr.

— Uite ce, îi spune directorul.
Îți dau un metru și cheia cuștii.

Dacă te îndoiști de ceia ce e scris, măsoară-l singur.

De haz.

Un fel de mâncare

Găluște cu prune.

Se face un aluat de $\frac{1}{2}$ kgr. de cartofi, fierți, curățați și dați prin mașină, cu 2 linguri de făină, un ou și un vârf de linguriță de sare. Se pun toate pe masa de aluat și se frământă. Din aluat se face un cârnaț gros de 2—3 degete, din care se taie bucățele. Acestea se întind cu mâna și în fiecare se îmbracă o prună, cu tot cu sâmbure. Se rotunjesc între palme. Se fierb în apă clocotită, puțin sărată. Se scurg. Se rumenește într-o tigă peșmet, se dau găluștele în acest peșmet și se țin până se usucă bine de apă. Se toarnă peste ele unt topit și se dau fierbinți la masă.

(Sanda Marin. Carte de bucate. Cartea Românească Ed. IV).

Margarina. Nemții din pricina războiului aproape nu mai au unt; îl înlocuiesc cu margarină, unt fabricat din grăsimi de vită ori de porc, lapte ori smântână și ceva untdelemn de floarea soarelui ori de alune americane. În fabricarea margarinei azi se întrebunțează mult boabele de Soia, plantă adusă de prin Japonia, cultivată și la noi. Margarina aproape a înlocuit untul. Se fabrică acum trei ani, în Germania, peste 380 mii de tone, în 147 fabrici.

Treburile din luna Noembrie.

Gospodăria. Ziua e scurtă; ploile mochte de toamnă nu prea dau voie să calci pe cărările desfundate. Incepe viața de casă. Fusul sfăraie; stativele tăcănesc, iar când sara se lasă, în jurul lampii prinde a avea tot mai multă cătare *Calendarul Gospodarilor*, cu toate cele bune, cuprinse în el.

În **grădina cu zarzavaturi** suflă vântul a pustiu. S'au cules și cele din urmă patlagele roșii, sbârcite de brumă. Straturile de salată, șpanac, puse să deie repede în primăvară, sunt acoperite cu frunzar des.

În **livadă**, e luna cea mai potrivită pentru sădiri de pomi. Cei bătrâni se curăță de vreascuri, se perie cu perie de sârmă pe trunchiu, ca să se iele mușchii ori lichenii de pe ei.

Pe **ogor** n'a încetat chiar cu totul munca. Dacă vremea nu e dimpotrivă acum se mai cară gunoiu, pentru ca ploile și omătul să-l moaie.

Beția este nebulie cu voie.

DECEMBRE

1. R. 7.31; A. 16.37 — 30. R. 7.52; A. 16.45.

Despre Neam și Țară

Bucovina.

Și scumpa Bucovină, pe vremea lui Alexandru-cel-Bun întinzându-se dincolo de Nistru spre Pocuția, Bucovina cu urmele neperitoare ale nebiruitului Ștefan-cel-Mare, și ea a fost pe jumătate răsluită, în aciași noapte ca și Basarabia.

Frumoasele regiuni dintre Căeremuș cu codri nesfârșiți, câmpia bogată a Coțmanilor, Căcina de lângă Cernăuți, cu vedere spre munți, până'n dealurile Herții, azi nu mai fac parte din România.

Cernauca Hurmuzăcheștilor, la curțile carora au poposit o vreme Alexandri cu alți refugiați moldoveni; Cosminul cu codrul istoric, legat de isbânda lui Ștefan cel Mare; Pătrăuții cu veche biserică moldovenească, sate curat românești de pe apele Siretului, Sirețelului, a Sucevii până'n Radăuții cu ctitorie moldovenească străvechi, stau astăzi sub stăpânire străină. Peste 30000 suflete românești cunosc mai dureros decât acum o sută de ani în urmă jugul strein, după ce au răsunat în libertate nici un sfert de veac.

La noi în Bucovina (O. Vorobchievici)

Cernăuții, cu Mitropolia Bucovinei, cu Universitatea înjghebată cu grele cheltueli ca focar de cultură românească, a rămas ocupat.

„Nici o dată în tot trecutul său de suferință și durere, pământul Românesc al Bucovinei nu a îndurat o mai mare și mai umilitoare nedreptate. Cotropirea ținuturilor de către oștirile sovietice, întâmplată în zilele de 28 Iulie până la 3 Iulie 1940, aruncă partea această de moșie românească într'o robie apăsătoare și haină.

Durerea noastră este negraită. Și, dacă este o dreptate pe lume, nădăduim în ea care, hotărât este de partea noastră; și de aceia nu desnădăduim”.

Bucovina întreagă cu legăturile ei trecute de istoria generală a neamului va rămâne veșnică în inima noastră a tuturoră.

(A. Morariu).

Cine aleargă după doi iepuri, nu prinde nici unul.

De citit la sărbători

Ce ți-e scris, în frunte ți-e pus.

Era odată o stână cu 12 ciobani. Dela vale de stână, într'o poeană, se strângeau în toate sările mulțime de lupi și urlau.

Unul din ciobani, spuse tovarășilor lui că el are să se ducă într'o sară să vadă de ce se strâng lupii întotdeauna acolo și urlă.

— Da de voi! da de primejdie, să știți că eu am să chiui și voi să veniți să mă scăpați dela moarte.

Intr'o sară, pe-o lună mândră, ciobanul se duse de cu vreme și se sui într'un brad. Intr'un târziu numai ce vede că începe a se aduna acolo potai mari de lupi, și începură a urla de se cutremura pădurea.

Iată și Sf. Gheorghe călare pe-un cal de foc. Lupii se repeziră la el, cerând să le dea de mâncare; Sf. Gheorghe i-a trimis mai pe toți pe la stâni și unui lup schiop, care veni mai la urmă și care se ruga de sfânt să nu le se la moară de foame, îi zise:

— Partea ta e cel din brad.

Ciobanul auzind vorbele sfântului, chiui odată de clocoti valea.

Tovarășii lui — ciobani dela stână — pricepură de ce chiue el și alergară să-l scoată. Ahea se putu da din brad jos și povesti celor de față ce auzise și ce se întâmplasă.

Ciobanii ca să-l scape dela moarte, îl culcară în mijlocul lor. Dar cum adormiră, lupul veni își luă porția dintre ceilalți ciobani, și-l mâncă într'un buc.

Drept la urma urmei mai veni la Sf. Gheorghe un lup.

— Da eu, Doamne ce să mănânc?

— Du-te în desimea ceea — un tufiș de brăzișori — că este o oae rămasă de celelalte, și o mănâcă.

Lupul în câte-va sărituri fu la oae și se repezi s'o croeasca.

— Stăi, măi lupule, ce ești prost, îi zise oaea; ce, vrei să mă mănânci aici la întuneric?! Doar nu m'ai furat; scoate-mă pe dâmbul cel de colo și mă mănâcă ca voinicii la lumină.

Prostul de lup o făcut așa. Când l-o zărit câinii dela stână, într'o clipă fură'n dâmb și scoaseră oaea dela primejdie, rămânând lupul cu buzele umflate. De răul cânilor, numai desimea tufelor l-o scăpat. Și mergea lupul blestemându-se și suduindu-se că ce-o avut nevoie să iasă în dâmb să ospăteze?

Și mergând așa prin pădure, dă de-o scroafă sălbatică:

— Pe tine te-am găsit, pe tine am să te mănânc.

— Lasă-mă, te rog, o leacă, să-mi plâng neamurile, și pe urmă mi'i mânca în voie.

Scroafa țipa de vr'o câte-va ori, de socoteai c'o început-o lupul. Intr'un buc o droae de porci sălbatici se strânseseră acolo și erau să sfărtece pe lup, dacă n'ar fi șters-o la papuc.

Și ear o prins a se bajocori el sângur, și a se blastama; și era flămând de nu mai putea.

Mergând el bodogănind prin pădure, o dat peste-o eapă.

— Pe tine te-am găsit, pe tine să te mănânc.

— Nu mă mânca lupule, ai să mănânci odată din mine și pe urmă ai să mori de foame; hai mă bine în sat la noi că nu-i nici popă, nici primar, nici vechil pe moșie. Hai de te fă din trei una și-i trăi în lege.

— Da cum să merg?

— Sui în spate la mine.

Lupul ascultă de vorbele epei și merse în sat. Eapă trecu pe la cărșmă, care gemea de lume.

Când o văzut norodul minunăția asta, o început a tihăi și a amuța cu câni pe lup, de-o scăpat de moarte ca prin urechile acului.

Și cum mergea prin pădure, lupul, se blastamă mai amarnic ca o muere din cele rale:

Vremea pe prieten, ca focul pe aur, în adevăr îl arată.

— Ce-am avut eu, prostul și ticălosul de mine, să scot oaca la lumină, să las șcroafa să-și plângă neamurile!; ce nevoie am avut eu să mă fac popă ori primar ori vichil și să mă las să mor de foame! Doamne, Doamne, cum n'are cine să mă bată, și să mă iee de coadă și să mă învârtă până ce n'oiu mai vedea bine.

Tocmai când zicea el vorbele astea, la spatele lui era un mărchidan cu marfa, și înțelegând glasul lui îl apucă de coadă și-l învârti, și-l suci, și-i arse o sfântă de bătae de s-o dus vestea, în cât o scăpat numai c'o mână de suflet.

Și cum mergea el tot prin pădure, dă de un ariciu.

— Pe tine te-am găsit, pe tine am să te mânânc.

— Ce-ai să mânânci tu din mine, că eu sunt numai ace? Hai să te duc eu să mânânci; și l o dus la o eapă moartă. Ariciul s-o rugat de lup să-i dea și lui o bucățică de ospăt; lupul însă n'o vrut; o mâncat singur eapa, că era lihnit de foame.

Ariciul zise lupului:

— De ce-ai mâncat tăta eapa și mie nu mi-ai dat? Hai la Sf. Evanghelie să văd care îi drept, tu ori eu?

Și era un fer (capcană) pus pe-acolo de un pușcaș. Ariciul pune laba în mijlocul ferului, dar cum laba lui era mică și ușoară, ferul nu se zminti; când însă lupul își așază laba lui, clamp! ferul se strănse și el rămase acolo.

Vânătorul venind într'un târziu, îl blagoslovi cu un glonte în numele tatalui; blana o vându la târg de-și prinse nevoile.

M. Lupescu

Moldova.

*Din lungi cărări de codru, din munți cu vârful 'n nouri.
Eșit-au Dragoș Vodă, imblânzitor de bouri,
Mulțimea curgătoare s'a fost întors pe vale
Și buciumele sună și oile-s pe cale.
Nainte merg moșnegiții cu pletele bogate
Țiind toege albe în mâinile uscate,
Astfel eșiau tot rânduri venind de sub verzi ramuri
Copii, ciobani de turme, moșnegi păstori de neamuri.
Și au întins moșia spre răsărit și-amiaz
Pân' unde marea sfarmă de țarm al ei talaz.
Au cucerit cu plugul, cu vârful dragei săbii
Pân' la Cetatea Albă, limanul de corăbii.
Sute de ani stătut-au stăpâni până la Nistru,
Luptând cu răsăritul, cu cuibul cel sinistru,
De unde vin în roiuri în veci renăscătoare
Lumi spurcate și rele, barbarele popoare,
Prin neagră vijelie ce vâjje și bate
Sfărâmându-se la graniți de ziduri de cetate.
Stă neclintit Moldova, țesând la pânza vremii,
Viteji îi erau fii și purtătorii stemii
Cei dătători de lege ș'ășezători de datini.
Lumine din lumine, Mușatini din Mușatini.*

M. Eminescu

Minte de bătrân, putere de tânăr și îndrăsneală de nebun.

NAȘTEREA DOMNULUI

(Desen după fresca bisericii din Drăguș-Făgăraș)

Nașterea Domnului. Din biserica de la Drăguș-Făgăraș
(Sociologia românească)

Nicolai Milescu.

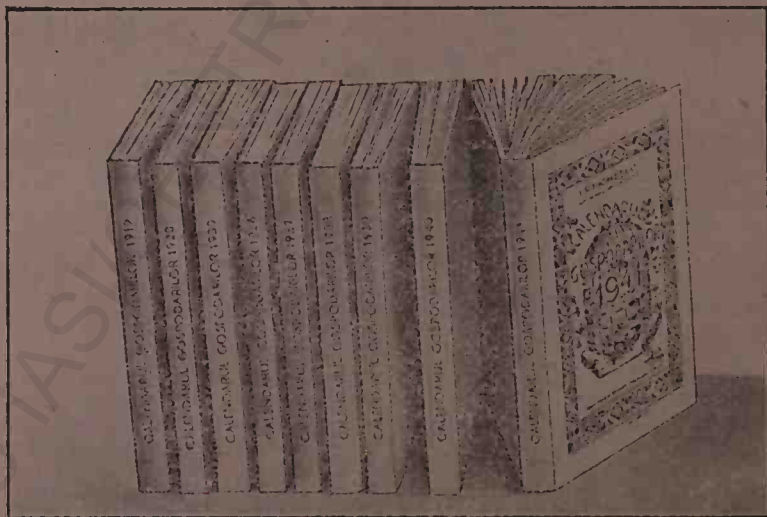
Era un boier Nicolai Milescu Spătar, de la Vaslui de moșia lui, prea învățat și cărturar și știa multe limbi: Elinește, Slovenește, Grecește și Turcește și era mândru și bogat, și imbla cu povodnici înaintea domnului, cu busdugane și cu palușe, cu soltare, tot sarmă la cai; și lui Ștefăniță Vodă îi era prea drag, și îl ținea prea bine, și tot la masă îl pune, și se juca în cărți cu dânsul, și la sfaturi; că era atunci gramatic la dânsul. Iară când au fost odată, nu s'au săturat de bine și de cinstea lui Ștefăniță Vodă, ce au șezut și au scris niște cărți viclene, și le-au pus într'un băț sfredelit și le-au trimis la Constantin Vodă cel bătrân Băsarab, în țara Leșeatsă, ca să se rădice de acolo cu oști, să vie să scoată pre Ștefăniță Vodă din domnie. Iară Constantin Vodă nu a vrut să se apuce de acele lucruri

Mulți câini latră la urs, dar nici unul nu-l mușcă.

ce-i scria, ce s'au sculat și au trimis bățul acel sfredelit, cu cărți cu tot înapoi la Ștefanița Vodă de le-au dat. Deci Ștefanița Vodă, cum au văzut bățul cu cărțile, s'au prea mâniat, și l'au și adus pre acel Nicolai Milescu înaintea lui, în casa cea mică, și au pus pre călău de i-au tăiat nasul; scoțând Ștefanița Vodă îngrabă hangerul lui din brâu, au dat de i-au tăiat, călăul nasul; și nu au vrut să-l lase pre călău să-i taie nasul cu cuțitul lui călău, ce cu hangerul lui Ștefanița Vodă i-au tăiat nasul. Numai tot n'au șezut în țeară mult, de rușine; ce s'au dus la Mosk la marele Împărat la Alecsii Mihailovici, la tatăl marelui Petru Împărat. Și l'au trimis Împăratul Alecsii Mihailovici sol la marele Împărat al Kitailor, de au zăbovit la Kitai vreo doi trei ani; și au avut acolo multa cinste și dar dela marele Împărat al Kitailor, și multe lucruri de mirat au văzut la acea împărăție a Kitailor, și i-au dăruit un blid de pietre scumpe și un diamant ca un ou de porumb. Și întorcându-se pe drum înapoi s'au tâmplat că senatorii dela Mosk i-au ieșit intru întâmpinare, și i-au luat acele daruri și tot ce au avut, și l-au făcut surgun la Sibir, și au șezut câțiva ani surgun la Sibir.

Iară mai pre urmă ridicându-se Petru Împărat, fiul lui Alecsii Mihailovici, carele au venit aici în țeară în Moldova de s'au bătut cu Turcii la Prut, agiuns'au Cărnul din Sibir cu cărți la dânsul, la Împăratul Petru Alecsievici, de i-au făcut știre de toate ce-au făcut, și cum este surgun. Atunce Petru Alecsievici Împărat îndată au chemat senatorii, și au întrebat zicând: „unde este dascălul meu cel ce m'au învățat carte? acum, curând să-l aduceți?” Și îndată au repezit de olac și l-au adus la Petru Alecsievici, și l-au întrebat ce au văzut și ce au pățit; și i-au plătit lucrurile toate până la un cap de ață; și diamantul cel mare, Împăratul, după ce l'au văzut, s'au mirat, și l-au dat în hasnaoa cea împărătească; iară Cărnului i-au dat opt-zeci de pungi de bani; și l-au luat iară în dragoste și milă, și l-au pus iară sftenic. Și când au ras barbele Împăratul Moskalilor, atunce când și-au schimbat portul, atunce singur Împăratul l'au ras barba cu mâna lui. Și-au trăit Cărnul până la a doua domnie a lui Mihai Vodă Racovița, și atunce au murit.

I. Niculce

Porcul nu se îngrașă în ziua de Ignat.

Cu Plugușorul.

Odată, la un Sfântul Vasile, ne prindem noi vreo câțiva băieți din sat, să ne ducem cu plugul, căci eram și eu mărișor acum, din păcate. Și în ajunul Sfântului Vasile, toată ziua am stat de capul tații, să-mi facă și mie un buhaiu ori de nu, batâr un harapnic.

— Doamne, ce harapnic ți-oiu da eu, zise tata dela o vreme N'ai ce mânca la casa mea? Vrei să te busească cei nandralăi prin omăt? Acusi te descalf!

Văzând eu că mi-am aprins paie în cap cu asta, am șterpelit-o de acasă numai cu bășica cea de porc, nu cumva să-mi ia tata ciubotele și să rămân de rușine înaintea tovarășilor. Și nu știu cum s'a întâmplat că nici unul dintre tovarăși n'avea clopot. Tălanga mea era acasă; dar mă puteam duce s'o iau? În sfârșit, facem noi ce facem și sclipuim, de colo o coasă ruptă, de ici o cărce de tânjeală, mai un vâtrar cu belciug, mai bășica cea de porc a mea și pe după toacă, și pornim pe la case. Și o luăm noi dela popa Oșlobanu, tocmai din capul satului din sus, cu gândul să umblam tot satul... Când colo, popa taia lemne la trunchiu afară și cum a văzut că ne așezăm la fereastră și ne pregătim de urat, a început a ne trage câteva nașteri indesate și a zice:

— De-abia s'au culcat găinile și voi ați și început? Ia stați oleacă, blestematilor, să vă dau eu!

Noi atunci am pârlit-o la fugă. Iar el svâr! cu o scurtătură în urma noastră; căci era om hursuz și păclișit popa Oșlobanu. Și din spaima ceea, am fugit și noi mai jumătate sat înapoi.

— Mai! al dracului venetic și ceapcân de popă — zicem noi, după ce ne adunăm toți la un loc, înghețați de frig și speriați — cât pe ce era să ne ologească boaita cea îndrăcită, vedea-l-am dus pe năsălie, la biserica Sfântului Dumitru de sub cetate, unde slujește.

— Ei, amu ce-i de făcut? Hai să intrăm ici în ograda asta, zice Zaharia lui Gătlan, că ne trecem vremea, stând în mijlocul drumului.

Și intrăm noi la Vasile-Aniței și ne așezăm la tereastră, după obicei. Dar parcă naiba vrăjește: celă nu sună coasa, că-i e frig; celuia că-i îngheață mânila pe cărceie; vâru-meu Ioan Mogorogea, cu vâtrarul subsoară, se pune de pricină.

— Ură tu, măi Chirice, zic eu lui Goian; și noi, măi Zăharie, să pufnim din gură, că buhaiu; iară aștilalți să strige: hăi, hăi!

Si-odată și începem. Și ce să vezi? Unde nu se ia hapsina de nevasta lui Vasile-Aniței, cu cociorva aprinsă după noi, căci tocmai atunci trăgea focul, să dea colacii în cuptor.

— Vai, aprinde-v'ar focul, să vă aprindă, zice ea, dar cum se chiamă asta? În obrazul cui v'a învățat!

Atunci noi la fugă, băieți, mai dihai decât la popa Oșlobanu...

Dar bun pocinog a mai fost și aista, zicem noi. Încă una-două de astea și ne scot oamenii din sat afară, ca pe niște lăieți. Mai bine să mergem la culcare.

Ion Creangă

Voinicul.

*Cine-i tânăr și voinic
Iese noaptea la colnic
Fără par, fără nimic.
Fără paloș, nici pistoale,
Numai cu palmele goale!
Cine-i tânăr și viteaz,
Bujori poartă pe obraz,*

*Și la potiri se arată
Pieptul gol, fața curată,
Și cât scoate un cuvânt
Cad neferii la pământ,
Cum se scutur perile
Perile și merile.*

V. Alecsandri

Ochiul stăpânului ingrașe calul.

Rugăciune.

Doamne

Spun oamenii că Tu cu Sfântu-Petru odată,
Ai coborît la noi pe drumuri lungi de țară
Doi bieți moșnegi mărunți, cu trăiști la
subțioară,
Porniți domol, la drum, prin lumea toată.

V'ați potolit dogoarea 'n ciuturi de fântâni
— Fântânele cu cumpeni pela noi —
Ați odihnit la umbră, cu mierlele 'n zăvoi
Și-ați pirotit cu noaptea și basmele la stâni.

Vroiți să știți, din rânduirea noastră
Ce s'a ales pe-un bulgăr de pământ,
Unde pădurile se leagănd de vânt
Iar Jiu-și poartă unda 'n veac, albastră

Și-ați întâlnit un om cu plugu'n câmp
Și v'a împărțit din azima lui săracă,
Pe mâna lui lumini de promoroacă
Punea privirea voastră în răstâmp.

Și lanul lui de aur a crescut
Cu spicul plin, cât vrabia de greu
Și n'a știut c'a fost un Dumnezeu
Acel ce-a stat o clipă și-a plecat.

D. Ciurezu

Fratele Soarelui.

Un lucrător se tocni la un boier să-i lucreze o zi pentru un sac de păpușoi. Lucră omul toată ziua până seara când voi să-i ia plata, boierul îi arată luna care tocmai atunci răsărea zicând că-i fratele soarelui să lucre până când o asfinți și el.

Omul neavând ce face se invoie și lucră și noaptea până ce asfinți luna. Când la plată omul nostru scoase doi saci să-i umple. Boierul mirat de aceasta îl întreabă: — „Bine, omule, numai pe un sac ne-am invoit”.

„Apoi, cocoane, unul e pentru toamnă și celălalt e fratele sacului”, răspunse lucrătorul.

(Izvorașul)

„Pentru mine bătălia de la Răsboeni are mai mare interes decât luptele de la Termopile pentru că este câștigată de către Români”.

M. Kogălniceanu

Nu da vrabia din mână, pe cioara din par.

Din pildele lui Solomon

Să nu dai somn ochilor tăi, nici să dormitezi cu genele tale. Ca să te mântuești ca o căprioară din cursă și ca o pasăre din laț. Mergi la furnică, o leneșule! și urmează, văzând căile ei și fii mai înțelept decât dânsa. Că aceia, nefiind lucrătoare de pământ, nici, având pe cineva să o îndemne, nici sub stăpân fiind, își găsește vara hrană și multă strănsoare face în vremea secerișului. Sau mergi la albină și vei cunoaște cât este de lucrătoare și cât de curat lucru face, ale căreia ostenele împărații și proștii le întrebuințează spre sănătate și de totu este iubită și mărită, măcar de este slabă la putere, ci pentru înțelepciune, cinstind-o au adus-o înainte. Până când, o leneșule, zaci? Și când te vei scula din somn? Puțin să dormi și puțin să șezi și puțin să dormitezi și puțin să-ți îmbrățișezi pieptul cu mâinile.

Că-ți va veni apoi sărăcia ca un călător rău și lipsa ca un bun alergător.

Bradul

Scuturând din crengi lumină,
Bradul vechiu smerit se'nchină:

— Bucuroși! Ți-am pregătit
Adăpost calduț sub cetini.
Noi demult suntem prieteni.
Moș-Crăciun! Bine-ai venit..."

Moșul s'a cătat în sân,
Tacticos și-a scos luleaua
Și-a vorbit cu glas bătrân:

— Pentru nașterea lui Crist
Am găsit orașul trist,
Am suflat deasupra-i ger,
Stele am aprins pe cer
Și polei de piatră rară
Am cernut pe câmp afară.

— Moș cu barba de mătăasă,
Nu poștești la mine 'n casă?

— Aș pofti că-s ostenit
(Patu-i moale 'n cetină,

„Căntece de comoară“.

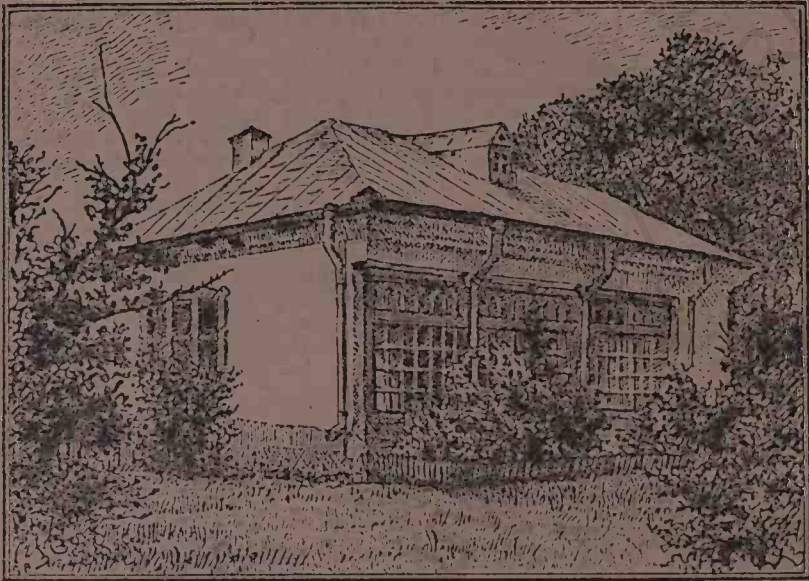
Umbra mi-i prietenă),
Da 'i târziu și sunt grăbit...
Bradule, tovarăș bun,
Ce să-ți deie Moș-Crăciun?
Am un sac cu jucării...

— Ținele pentru copii
Mie pune-mi în umbrar
Țurțuri limpezi de cleștar
Și în vârful la fiecare
Pune câte-o lumânare:
Mi s'or încălzi la ele
Zgribulite păsărele...
Pușcile și săbiile
Ține-le pentru băieți, —
Mie dă-mi pentru stigleți
Grâu cu boabe aurii
Și semințe de scaieți
Să mănânce vrăbiile.
Iar de crengile mărunte
Să-mi anini câte-un grăunte;
Mi s'or bucura copiii,
Ciocârlanii și scatii,
Ciripind te-or lăuda,
Moș-Crăciun, Măria-ta!...

Otilia Cazimir

Răspândiți „Cunoștințe folositoare“ cea mai ieftină și mai instructivă bibliotecă pentru ori care cărturar.

La omul sărac nici boii nu trag.

Casa lui V. Alecsandri de la Mircești.

(Din I. Simionescu, *Pitorescul României*. Vol. III. *Pe drumul apelor mari*. Cartea Românească. Cu multe figuri).

S'au împlinit anul trecut 50 ani de la moartea seninului poet V. Alecsandri (1821—1890), care a cântat ca nimeni altul mai duios frumusețile țării noastre. Bună parte din viața a dus-o în căsuța luminoasă, arătată în figura de sus, păstrată și azi în lunca Siretului de la Mircești în jud. Român.

De toate.

Un bob de grâu.

Este fructul și sămânța grâului; în el se găsește pușorul (embrionul) din care va ieși un nou fir de grâu, dar și mâncarea pe care părinții au pus-o lângă el, spre a o avea la îndemână când va începe să incolțească, să crească. Pentru sănătatea bobului, pentru a aduna cât mai multă și mai bună mâncare, s'a străduit grâul din toamnă și până ce a fost secerat. Dacă a avut ploaie la vreme, pământul bine arat, bine aerisit și gras, paiul a dat spic cât vrabia, cu boabe pline și sănătoase, care cântăresc greu când le iei în palmă. Mergându-i bine, a putut să îngrămădească hrană din belșug pentru puiul lui, dar fără să vrea, și pentru bunul plugar, care folosește truda plantei. Cu cât boabele sunt mai pline, cu atât bucuria și răsplata gospodarului sunt mai mari. Firul de grâu muncește pentru om, cu amăgirea ca se trudește și imprăstie în lume copii sănătoși. Dacă ogorul e bine lucrat, și îngrașat, și grâului li merge bine, adună de mâncare imbelșugată la nasul puiului; din ea omul își face pâinea cea de toate zilele.

Vasul cu doi cârmaci se înecă.

Când paiul e copt, boabelé se scutură de vânt. Bobul trebuie să înfrunte multe greutateți până ce ajunge să incoltească. Puișorul din el e gingaș, plâpând, ca și copilul din fașă. Când acesta e dus la drum mai lung, pe vreme de iarnă, mama îl învălește în scutece de lână să nu-l bata vântul, nici ploaia. Așa e și cu puișorul din bobul de grâu. Și el e învelit în scutece subțiri, dar dese, ca într'o pavază, apărătoare de ger, de umezeală ori secetă. Poate ține zeci și sute de ani fără să piardă puterea de a încolți.

Scutecele care apără bobul nu sunt altă ceva decât tărățele ce rămân la măcinat.

Restul bobului este un mic hambar cu mii de despărțituri în el, numite celule; în fiecare cămăruță planta a adunat alte boabe mărunte, de amidon, hrana puiului, din care la măcinat se scoate făina cu care se face pâinea. Spre marginea din afară a hambarului, sunt ochiuri deosebite în care planta a adunat fire și mai mărunte de gluten, materie alta decât amidonul; e mai hrănitoare. De aceia pâinea e sațioasă; căci e alcătuită din toate elementele care se găsesc și în corpul omeneș.

Bobul cum am spus, e îmbrăcat în zale ca de metal, care apără embrionul, dar și rezerva de hrană ca să n'o ajungă umezeala, să o strice. În această privință un bob de grâu se poate asemăna cu silozurile din porturi, unde e adunat grăul din sute de hambare. Și silozurile au pereți groși, apărători; au în lăuntru camere multe, în care se adună grăul. Dar

asemănarea merge mai departe, așa în cât nu omul a născocit silozurile, căci principiile lor sunt aplicate la bobul de grâu. Boabele trebuie aierisite, mereu vânturate cu lopata. În fiecare bob de grâu se găsește în lungul feței lui mai scobite, un canal plin cu aer. Nu e așa că e minunată alcătuirea unui bob?

Dar puișorul? El stă pitit la capatul tăiat oblu al bobului. După cum copilul are toate părțile trupului omeneș tot așa și puișorul grăului are un muguras, o tulpiniță și o rădăcioară. Cum sugere hrana puișorul când e pus în pământ să incoltească? Aici altă minune e înfăptuită. Puișorul este acoperit spre magazinul cu hrană de un scut, ce-l apără, dar prin care, când dă de umezeala caldută a pământului, sugere hrana din hambarele bobului.

Ca încheiere: bobul de grâu e hambarul grăului, în care cu trudă a îngământ materii hrănitore lângă puișor, ca să aibă acesta cu ce să se hrănească la încolțire. Acest hambar îl sparge omul la măcină, de iese făina, din care face pâinea cea de toate zilele.

Fig. 1. Un bob de grâu tăiat în lung e = puișorul (embrionul); sc = scutul (cotiledonul); g = stratul de gluten; a = hambarele cu amidon; c = cojile semințe și fructului (tărăța)

Fig. 2. Puișorul din sămânță ca și copilul înainte de a se naște.

(din I. Simionescu. Planta e ființă. Cunoștințe folositoare. Lei 8)

Un fel de mâncare*Jumări cu ceapă.*

Intr'o tigae se rumenește o ceapă tăiată felii subțiri, cu grije să nu se înegrească. Deasupra se toarnă oule bătute cu lapte. Se pune sare. Se amestecă până ce sunt gata.

(Sanda Marin. 101 feluri din ouă. Cunoștințe folositoare Lei 8).

Treburile din luna Decembrie.

Gospodăria. Viața se restrânge mai mult în casă. E luna sărbătorilor de iarnă, bucuria copiilor care se pregătesc de colindă și urat. La fiecare gospodărie măcar un porc e pus la îngrășat, spre a da saț casei; nu degeaba e vorba: Crăciunul sătului.

În grădina cu zarzavat e odihnă. Cel mult e larva stigleților și a pițigoilor care caută semințele de morcovi, de pătrunjel ori marar, rămase neacoperite de omăt.

În livadă, ca și pe câmp, iarăși e odihnă. Dacă zăpada nu a căzut prea mult, nu e rău să se îngrămădească la rădăcina arborilor.

Uneltele de grădină ca și cele de agricultură, curățite, unse, se pun fiecare la locul lor, ca să nu steie în zloată și să ruginească.

Vitele se îngrijesc în grajd. E adevărată iroseală și neomenie să le lași în ger și viscol. Mai bine nu le-ai avea.

Tot omul se îngrijește și de suflet, cumpărând **Calendarul gospodarilor**, pe 1942, ca să aibă ce citi seara și în zilele de odihnă.

Ș I A C U M :

SĂ NE DEA DUMNEZEU PACE

Ș I

V R E D N I C I E Î N T O A T E .

CALENDARUL GOSPODARILOR

Val de turma fără păstor.

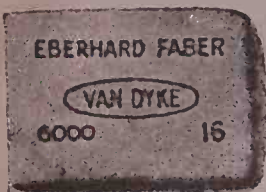
TABLA DE MATERII

(o steluță înseamnă figuri)

<u>Pagina</u>	<u>Pagina</u>
Despre neam și țară	Fata săracă ajunsă împărăteasă
*Românii de pretutindeni . . . 31	(<i>Gh. Rațiu</i>) 85
*Românii de peste Nistru . . . 38	*Schimbări însemnate în țară . . . 87
*Românii în Asia 45	Bolnav de boala pungii 90
Românii din America 51	Ursita omului 95
*Românii macedoneni 58	Cartea (<i>P. Istrati</i>) 96
*Românii din Albania 65	Ce ți-e scris în frunte ți-e pus
*Intre Prut și Nistru 71	(<i>M. Lupescu</i>) 101
*Țara Oașului 77	N. Milescu (<i>I. Niculce</i>) 103
*Românii din dreapta Dunării 83	Cu plugșorul (<i>I. Creangă</i>) 105
Maramureșul 89	Fratele soarelui 106
Românii dela apus 94	Din pildele lui Solomon 107
Bucovina 100	
De citit la sărbători.	Poezii:
<i>Proză:</i>	Patria (<i>M. Codreanu</i>) 33
Aurel Vlaicu (<i>V. I. Popa</i>) . . . 32	Plugul și tunul (<i>G. Ranetti</i>) . . . 35
Jertfa băețului Călin (<i>I. A. Basarabescu</i>) 34	Doină de peste Nistru 41
Epurele și țiganul (<i>I. Buium</i>) . . 37	Cântecul bătrânului (<i>P. Chiior</i>) 48
Dragoste de părinți (<i>Sfaturi chineze</i>) 39	Unui poet moldovean (<i>Săleanu</i>) 49
Trei Ciobani (<i>N. Smochină</i>) . . . 41	Hrisros a înviat (<i>V. Militaru</i>) . 52
Tulie Radu Teacă (<i>I. Mironescu</i>) 41	Spre Domnul (<i>M. Codreanu</i>) . . 54
Duduia Aglăița (<i>M. Sadoveanu</i>) 47	Cântec (<i>Șant-Năsăud</i>) 57
Poveste dela Moți (<i>E. Petrovici</i>) 49	— (<i>Maramureș</i>) 57
În primăvară (<i>Lucia Mantu</i>) . . . 52	Biblice (<i>G. Murnu</i>) 60
Ouăle roșii (<i>I. L. Caragiale</i>) . . . 53	Testamentul părintesc (<i>C. Belemace</i>) 62
Minte crudă (<i>Georgeta Cancicov</i>) 54	Fudzii haraua di la noi (<i>Zicu Araia</i>) 62
Femeie aromână (<i>Th. Capidan</i>) 59	Aicea printre Ardeleni (<i>M. Beniuc</i>) 67
Vitejia femeilor române (<i>Th. Păcășianu</i>) 61	Cântec (din Ardeal) 67
Bătălia din munții Vrancei (<i>S. Mehedintzi</i>) 63	Mărioara (<i>A. C. Cuza</i>) 68
Moscopol (<i>S. Diamandi</i>) 66	Cum cântă Marea (<i>D. Anghel</i>) 68
Vorbirea cu Dumnezeu (<i>A. L. Moldovanu</i>) 68	Basarabenilor (<i>A. Mateevici</i>) . . 73
Frumoasa (<i>M. Sadoveanu</i>) 72	Un român înstrăinat (<i>C. Stamatii</i>) 74
Sfânta Moldova (<i>A. P. Hajdeu</i>) 74	Străină floriceică (<i>I. Sârbu</i>) . . . —
Sufletul și faptele (<i>A. L. Moldovanu</i>) 75	Spre dreptate (<i>T. Roman</i>) 75
Dragoste de părinți 78	Lupul și mielul (<i>Th. Arghezi</i>) . . 78
Minunile Domnului 79	Cântec (din Nereju) 81
*Cartea Românească 81	Steaua sus răsare (din Timoc) 85
Pastele la Românii din Timoc	Cântec din Maramureș (<i>I. Bârlea</i>) 91
(<i>C. Sandu</i>) 84	Psalmul 129 (<i>V. Militaru</i>) 91
	Strigături (<i>Șant</i>) —
	Mama (<i>Al. Depărățanu</i>) 92

	<u>Pagina</u>		<u>Pagina</u>
Bisericiuța (<i>Uhland</i>)	96	*De ce trebuie să răsufăm pe nas	92
Moldova (<i>M. Eminescu</i>)	102	*Palate subpământene	93
Voinicul (<i>V. Alecsandri</i>)	105	*Pete'n soare	98
Rugăciune (<i>D. Ciurezu</i>)	106	*Un bob de grâu	108
Bradul (<i>Otilia Cazimir</i>)	107		
De toate.			
*Viața tainică a țiparilor	35	Felurite bucate.	
*Maestria sateanului	36	Cotlete de berbec la tavă	37
*Punctele cardinale	43	Papanăși cu smântână	44
*Termitele	43	Chiftelele săracului	50
*Tortelul	50	Ouă în albuș	57
*Toate se țin una de alta	55	Crap prăjit	64
*Pieptenele	55	Cartofi prăjiți în ou	70
*Unelte fabricate în gospodărie	64	Caras în saramură	75
*Animalele prevestesc vremea	69	Ciorbă de cartofi	82
*Cum se pedepsau vinovații	70	Salată de cartofi cu roșii	88
*O boscărie	82	Roșii umplute	93
*Racul diogen	88	Găluște cu prune	99
		Margarina	99
		Jumări cu ouă	110

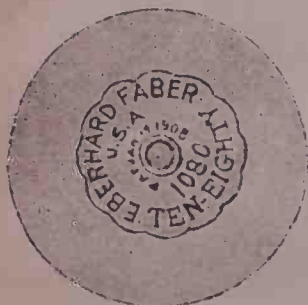

GUMA VAN DYKE

este conform părerii specialiștilor
celor 5 continente
cea mai bună gumă

Fundația
REGELE FERDINAND Ier IAȘI
Intrată la Bibliotecă
26 Dec. 11 1944

Cea mai fină gumă pentru mașini de
scris și care asigură cea mai îngrijită
tratare a hârtiei

VERICOLOR (No. 774)

cele mai bune creioane pastel în ulei îm-
brăcate în lemn, lungi 9 cm: lemnul lă-
cuit în culoarea minei.

VAN DYKE-CREION PENTRU ARTIȘTI

este cel mai fin creion colorat. Prin calitățile lui ca
flexibilitate, putere de strălucire și duritate a color-
rilor este creionul de renume mondial al artiștilor.

EBERHARD FABER

FABRICAȚIUNI
DE RENUME MONDIAL

20
19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1

4981

CERNEALA

Pelikan

E CEA MAI BUNĂ

CU IASICE

LIBRARY

